

Burja

GLASILO OBČINE KOMEN
Letnik 11, številka 2

Poštnina plačana pri pošti 6223 Komen

JUNIJ 2016

Spoštovane občanke in občani!

Čestitke ob prazniku naše občine in dnevu državnosti. Naj nas stremljenje k skupnim ciljem, sodelovanje in optimizem vodijo do ustvarjanja prijetnega okolja, v katerem se bodo rojevale nove ideje za nadaljnji razvoj naše občine.

*župan mag. Marko Bandelli
s sodelavci*

Gust in Žluk

KOMENSKI OBČINSKI PRAZNIK
KOMEN, 18. JUNIJ 2016

Prof. Tomaž Rauch – dobitnik 16. Štrekljeve nagrade

Tomaž Rauch se je rodil 25. marca 1964 na Jesenicah. Leta 1990 je diplomiral na Oddelku za glasbeno pedagogiko Akademije za glasbo v Ljubljani in delal kot urednik za komorno glasbo na Radiu Slovenija, od leta 1992 naprej pa je samostojni ustvarjalec na področju kulture. Tomaž Rauch je raziskovalec ljudske glasbe, glasbeni kritik, glasbeni pedagog, glasbeni izvajalec, skladatelj, zbiralec glasbil in restavrator, ki slovenski glasbeni prostor močno zaznamuje že vse od sredine 80-ih let naprej.

Čeprav Tomaž Rauch nikdar ni deloval v okviru katere izmed raziskovalnih institucij, je njegovo raziskovalno delo strokovno temeljito in zanesljivo. Pri tem ima zasluge njegova formalna glasbena izobrazba, seveda obogatena s spoznanji terenskega raziskovalca in izkušnjami glasbenega ustvarjalca in poustvarjalca. Tomaž Rauch je koncizen mislec, ki v sebi združuje razumevanje glasbe v kontekstu zgodovinskih in družbenih okvirov posameznih obdobj. Njegova dejavnost, tako glasbeno-teoretična kot glasbeno-praktična, umetniška in pedagoška, je tistim, ki se z ljudsko glasbo ukvarjajo ljubiteljsko, v pomoč in strokovno podporo. Poleg tega je nepogrešljiv sogovornik in svetovalec raziskovalcem s področij etnomuzikologije in folkloristike, saj s svojim obsežnim znanjem in razumevanjem pomembno razjasnjuje številna strokovna vprašanja. Njegova najbolj številčna in vsebinsko ključna strokovna besedila so bila objavljena v revijah Folklorik in Glasbena mladina/Glasna, med časopisi Delo in Naši razgledi ter v radijskem mediju, v katerem s svojim širokim poznavanjem svetovnih glasb že od leta 2000 na 3. programu Radia Slovenija ustvarja oddaje Oddaljeni zvočni svetovi.

Celotno Rauchovo delovanje zaznamuje poustvarjanje ljudske glasbe: pri tem združuje tako intuitivno raven kot tudi zavedne odločitve glede izvedbe določene glasbe. Njegove glasbene interpretacije spremlja vsakokratno preverjanje zgodovinskih podatkov, ki pa so za področje ljudske glasbe pogosto zelo redki. Zato so rekonstrukcije glasbenega dogodka, inštrumenta, glasbene prakse ali glasbene vsebine še posebno zahtevne. Na ta način je Tomaž Rauch ustvaril edinstveno, obsežno zbirko domačih in tujih (pretežno) ljudskih inštrumentov in o njih zbral zgodovinske podatke. Tomaž Rauch je kot glasbeni izvajalec izjemno vsestranski; njegove najzgodnejše glasbene izkušnje izhajajo iz zborovskega petja

in igranja v folklornih skupinah, najizraziteje pa je svojo dejavnost zaznamoval z igranjem v ljudsko-glasbenih, t. i. preporodnih skupinah Trinajsto prase (1987–1993), Marko banda (1995–1998) in Črnobela muzika (2004–2005), s katerimi je nastopal na festivalih in koncertih ter vedenje o slovenski ljudski glasbi, godčevskih zasedbah in izvajalskih praksah širil tudi v mednarodni prostor.

Rauchovega ljudsko-glasbenega poustvarjalnega segmenta pa ne moremo razumeti ločeno od njegove umetniške ustvarjalnosti, saj sta le-ta v nenehnem prepletu in oplajanju. Pri tem seveda ni pomembno zgolj ustvarjalčevo teoretično znanje; ker je Rauch izvrsten praktik in ker obvlada glasbila iz različnih družin inštrumentov, svoje znanje vsestransko izvaja na različnih dogodkih, in sicer kot žive glasbene izvedbe. V njegovem skladateljskem opusu so dela, ki se naslanjajo na ljudsko motiviko, uporabljajo ljudske inštrumente in jezik ljudske glasbe, na drugi strani so izvirna dela kot glasba, ki spremlja film, lutkovno predstavo, gledališko predstavo ali poezijo ali katero drugo kulturno-umetniško dogajanje. V tem skladateljskem delu se odraža Rauchov širok razgled po glasbah in njihovih sozvočjih ter poetika glasbenika, neobremenjenega z normami in zvoki prevladujočih glasbenih trendov.

Tomaž Rauch izvaja predstavitve ljudskih glasbil, načinov igranja, slogov in repertoarja za vrtce, osnovne in srednje šole ter bolj usmerjene institucije, kot je Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti. Njegova pedagoška dejavnost je pripomogla, da so folklorniki srednje, predvsem pa mlajše generacije začeli slediti novim strokovnim zgledom. Tako inštrumentalisti z izkušnjami drugih glasbenih zvrsti (npr. narodno-zabavne glasbe) dobivajo pomembna nova znanja o ljudski inštrumentalni glasbi, tisti že uveljavljeni v ljudski glasbi pa pridobijo celovitejše razumevanje poustvarjanja ljudske glasbe; iz Rauchove bogate zbirke inštrumentov spoznavajo tudi genealoški vidik inštrumentov in njihove značilnosti, povezane z načini igranja in uporabe v godčevskih zasedbah.

Povzeto po utemeljitvi
Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU

*Čestitamo dobitniku 16. Štrekljeve nagrade
za dosežke na področju zbiranja in ohranjanja
ljudskega izročila, prof. Tomažu Rauchu.*

OBČINA KOMEN

Uredniški uvodnik

Kjer je volja, tam je pot!

V pričakovanju lepih, sončnih dni, poletnih oddihov, v katerih si bomo nabirali moči za nove podvige, pred vas, spoštovani bralci, razgrinjamo poletno številko občinskega glasila. Ob prebiranju prispevkov boste velikokrat srečali besede nagrada, tekmovanje, priznanje. Nekaterim, upam, da bo teh več, bo zaigralo srce, pri drugih bo to mogoče zbudilo malo zavisti. Tudi take najdemo, pa nič za to. Mogoče jim bo le ta dala zagon, da se tudi sami lotijo nečesa, kar jih bo razveseljevalo.

V vsaki stvari skušajmo poiskati dobro!

Neverjetno je, koliko nadarjenih, sposobnih in takih, ki so pripravljeni trdo delati za določen uspeh, je med nami. In rezultati ne zaostajajo! Veselimo se z vsemi, lahko ste ponosni. Priznanja in nagrade so toliko slajša, če vemo, koliko truda, časa in energije je bilo potrebno vložiti v to, da ste danes lahko zadovoljni. Rezultati so hkrati tudi dokaz, da ste obrnjeni v pravo smer, vse, kar morate še storiti je to, da hodite po izbrani poti.

In vsi vemo, da kjer je volja, tam je pot!

Ne smemo pa pozabiti, da so za velikimi uspehi vedno tudi majhne, na videz nepomembne stvari (in seveda ljudje), brez katerih teh uspehov ne bi bilo. Dobro se je zavedati, da življenja osmišljajo tudi drobne stvari. Naj bo teh veliko!

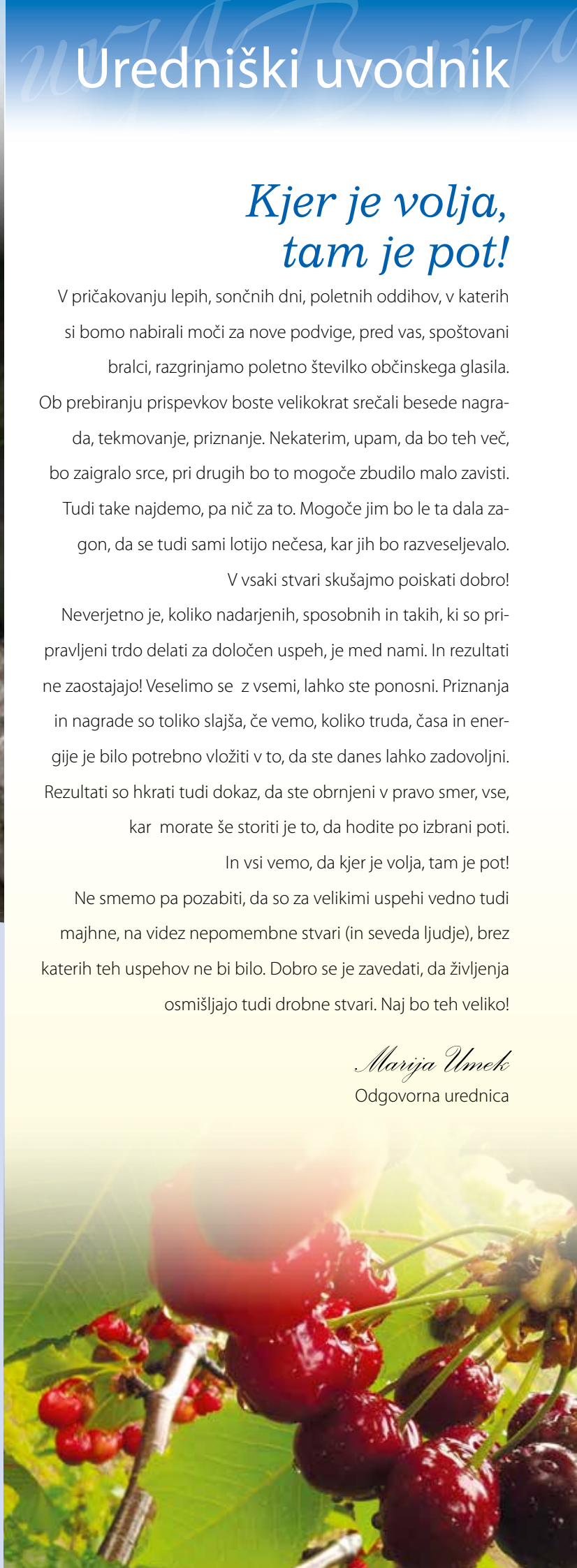
Marija Umek
Odgovorna urednica

Glasilo Občine Komen
Letnik 11, številka 2, JUNIJ 2016

Izdajatelj:
Občina Komen, Komen 86, 6223 Komen
Telefon: 05 7310 450
Fax: 05 7310 460
Spletna stran: www.komen.si
e-pošta: burja@komen.si

Burja

Naklada: 1.420 izvodov
Glasilo brezplačno prejmejo gospodinjstva v občini Komen. Glasilo raznaša Pošta Slovenije. V primeru, da glasila ne prejmete na dom, se obrnite na pošto v Komnu ali Štanjelu in jim sporočite, da glasila niste prejeli. Glasilo dobite brezplačno tudi na občini v Komnu, na voljo je tudi v elektronski obliki na spletni strani občine www.komen.si.
Odgovorna urednica: Marija Umek
Uredniški odbor: Tanja Bratina Grmek (pomočnica odg. urednice), Ana Godnik, Katjuša Rina Trampuž in mag. Andreja Štok
Lektoriranje: Barbara Jejčič
Priprava za tisk: DTP Studio, Čeh Damijan s. p., Partizanska 82, 6210 Sežana
Tisk: Print Luin, Dušan Luin s. p., Sveto 58, 6223 Komen
Vabljeni, da svoje prispevke (članke in slikovno gradivo) za naslednjo številko pošljete v elektronski obliki na e-naslov: burja@komen.si, najpozneje do 25. 8. 2016. Prispevki, ki bodo prispeli prepozno, ne bodo vključeni v naslednjo številko! K posameznemu članku priložite največ dve fotografiji v čim boljši resoluciji.
Vabimo tudi vse fotografe ali fotografke kar tako, da nam pošljejo tematske fotografije za objavo na naslovnici. Digitalni posnetki naj bodo v čim boljši resoluciji. Poslanih posnetkov v slabi resoluciji ne bomo objavili.
Naslednja številka občinskega glasila izide SEPTEMBRA 2016.
Avtorica fotografije na naslovnici: Tamara Fakin

Želje ob občinskem prazniku

Vsem želim veliko optimizma in zupanja v delo, ki ga vestno in odgovorno opravljamo na naši občini. Verjamemo v stalno učinkovito spremembo upravljanja in vodenja, predvsem pa v doseganje zastavljenih ciljev. Uvedli smo veliko novosti. Določene projekte smo že zaključili, nove pripravljamo in smo prepričani v njihovo realizacijo, saj bodo resnično

spremenili podobo naše občine. Vse to delamo za vas, za nas, za tiste, ki nas bodo nasledili, ki bodo živeli na tem prelepem koščku Komenskega Krasa. Naši cilji in naše delo so usmerjeni v rast in razvoj, v turizem, v učinkovito revitalizacijo in trženje kulturne dediščine, v ustvarjalno obrtništvo. Vse to delamo za vse nas. Torej, ob našem občinskem prazniku iskrene čestitke vsem občanom in občanom.

Marko Bandelli, mag. posl. ved
župan Občine Komen

Pomembnejši sklepi in splošni akti, sprejeti na sejah občinskega sveta

3. dopisna seja občinskega sveta, 15. marec 2016–16. marec 2016

- Sklep o imenovanju Rajka Lisjaka kot predstavnika Občine Komen v svet javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Vrtec Sežana
- Sklep o imenovanju Jožefa Adamiča v senate za reševanje pritožb zoper policiste kot predstavnik javnosti iz Občine Komen
- sklep o imenovanju Urbana Grmeka Masiča v svet območne izpostave Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti Sežana.

9. redna seja, 24. februar 2016

- Sklep o seznaitvi z Letnim poročilom o izvedenih ukrepih iz akcijskega načrta Lokalnega energetskega koncepta in njihovih učinkih za leto 2015
- Sklep o sprejemu Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva, gozdarstva in podeželja v občini Komen za programsko obdobje 2015–2020
- Sklep o potrditvi uradno prečiščenega besedila Pravilnika o enkratni denarni pomoči ob rojstvu otroka v občini Komen – UPB1
- Sklep o dopolnitvi popisa grobov za oprostitev plačila najemnine, priloga sklepu Občinskega sveta št. 032-6/14-8 z dne 21. maja 2014
- Sklep o postavitvi prometnega znaka za izrecne odredbe »povedana ustavitve in parkiranje« na kategorizirani občinski cesti JP 676201 v naselju Komen
- Sklep o postavitvi prometnega znaka za izrecne odredbe »parkirni prostor oziroma parkirišče« z dopolnilno tablo, na kateri se z napisom pojasni, da je parkirišče rezervirano za Občino in stranke Občine ob delavnikih med 7.00 in 17.00 uro
- Sklep o seznaitvi s Poročilom o delu in porabi sredstev nadzornega odbora Občine Komen v letu 2015 in Planom dela nadzornega odbora za leto 2016
- Sklep o soglasju k plačilu oziroma doplačilu oskrbnih stroškov upravičencu do institucionalnega varstva.

10. redna seja, 26. april 2016

- Sklep o seznaitvi z Letnim poročilom koncesionarja Komunalno stanovanjsko podjetje, d. d., Partizanska cesta 2, 6210 Sežana, o poslovanju in izvajanju gospodarske javne službe »zbiranje in prevoz komunalnih odpadkov« v občini Komen za leto 2015
- Sklep o seznaitvi z Letnim poročilom koncesionarja Komunalno stanovanjsko podjetje, d. d., Partizanska cesta 2, 6210 Sežana, o izvajanju gospodarske javne službe »urejanje in vzdrževanje pokopališč« v občini Komen za leto 2015
- Sklep o seznaitvi s Strategijo lokalnega razvoja za lokalno akcijsko skupino Krasa in Brkinov
- Sklep, da je izvajanje Občinskega programa varnosti potekalo v skladu s programskimi izhodišči in smernicami
- Sklep o sprejemu Pravilnika o subvencioniranju obresti v občini Komen
- Sklep o sprejemu Pravilnika o razveljavitvi Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva, gozdarstva in podeželja v občini Komen za programsko obdobje 2015–2020
- Sklep o izdaji soglasja k razporeditvi presežka prihodkov nad odhodki javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Antona Šibelja Stjenka Komen v skladu s sklepom seje sveta Osnovne šole Antona Šibelja Stjenka Komen z dne 25. februarja 2016
- Sklep o imenovanju predstavnikov ustanoviteljice v svet JZ Komenski Kras
- Sklep o predlaganju kandidata za člana Nadzornega sveta delniške družbe kot predstavnika delničarjev občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana
- Sklep o prejemnikih občinskih priznanj v letu 2016
- Sklep o sprejemu Zaključnega računa proračuna Občine Komen za leto 2015.

Občinska uprava

Bitja v novejšem slovenskem kiparstvu

14. junij–25. november 2016

Galerija Lojzeta Spacala, Štanjel 1 a

Razstava Bitja v novejšem slovenskem kiparstvu je nastala v sodelovanju med Umetnostno galerijo Maribor, Galerijo Lojzeta Spacala, Gorenjskim muzejem, Galerijo Prešernovih nagrajencev za likovno umetnost Kranj in Društvom likovnih umetnikov Ljubljana.

Izhodišče razstave prvotno niso bila bitja, ampak upodobitve živali. Na razstavi je mogoče videti opice, žuželke, pse, ribe, netopirje, geparda, krokarja, hobotnico, pujsa in druge, ki jih poznamo iz našega ožjega ali širšega okolja. Njihov svet pa se staplja s svetom neprepoznanih bitij, ki z obstoječo favno nimajo posebne zveze – kakor je v resnici nima niti velika večina na prvi pogled prepoznavnih likov. »Naturalistični« (v tem primeru je označba še bolj ustrezna kakor običajno), »portreti« so na razstavi izjema in ne pravilo; dela so predvsem nosilci takšnih in drugačnih razpoloženj, idej in naukov, včasih arhetipskih, drugič fantazijskih ali, še raje, obojih.

Zaradi takšnega prepleta je kustos, dr. Lev Menaše, opazil, da se je razstava spremenila v svojstveno tekmovanje med darvinizmom in kreacionizmom. Darwinizem uči, »da vrste izhajajo po izvoru iz starševskih oblik s spremembami po naravni selekciji tistih posameznikov, ki so najbolj prilagojeni za reproduktivni uspeh svoje vrste«, medtem ko kreacionizem trdi, »da je materijo in vse stvari ustvaril, v bistvu takšne kakor obstajajo zdaj, nek vsemogočni Stvarnik in se niso izoblikovale in razvile postopno.« Kateri nauk je tokrat zmagal, ni težko uganiti, in sklep je očitno: vsaj, kar se umetnosti tiče, Darwin ni imel prav. Vsemogočni Stvarniki so ji gospodovali od nekdaj in ji gospodujejo tudi danes,« sklene dr. Menaše.

Kustos razstave: dr. Lev Menaše

Umetniki: Mirsad Begić, Janez Boljka, Mirko Bratuša, Jakov Brdar, Dragica Čadež, Peter Černe, Natalija R. Črnčec, Polona Demšar, Stane Jagodič, Viljem Jakopin, Matic Jelčič Kürner, Barbara Jur-

kovšek, Marko A. Kovačič, Nina Koželj, Damijan Kracina, France Kralj, Erik Lovko, Vladimir Makuc, Iztok Maroh, Marija Prelog, Boštjan Putrich, Saba Skaberne, Mojca Smerdu, Zoran Srđić Janežič, Jože Šubic, Drago Tršar, Klavdij Tutta, Lujo Vodopivec, Jožef Vrščaj.

Sodelujoče institucije: Umetnostna galerija Maribor, Galerija Lojzeta Spacala, Gorenjski muzej, Galerija Prešernovih nagrajencev za likovno umetnost Kranj, Društvo likovnih umetnikov Ljubljana.

VLJUDNO VABLJENI!

Projekt so podprli:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Dobro je vedeti

Občinska uprava Občine Komen

Telefon: 05 73 10 450
Fax: 05 73 10 460
Spletna stran: www.komen.si
E-pošta: obcina@komen.si
Uradne ure: ponedeljek in petek od 8.00 do 12.00
sreda od 8.00 do 12.00 in od 15.00 do 17.00

Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana

Telefon: 05 73 10 141
E-pošta: soou@sezana.si
Uradne ure: ponedeljek in petek od 7.30 do 11.00
sreda od 7.30 do 11.00 in od 12.00 do 16.00

Krajni urad Komen

Telefon: 05 76 68 510
Uradne ure: vsako drugo in četrto sredo v mesecu od 8.00 do 12.00.
Za nujne primere se obrnite na sedež Upravne enote v Sežani, tel. št.: 05 73 12 700.

Polijska pisarna Komen

(v prostorih Krajevnega urada Komen, Komen 86)
Telefon: 05 76 68 122
Uradne ure: sreda od 14.00 do 17.00.

Knjižnica Komen

Komen 118, 6223 Komen
Telefon: 05 76 68 580
E-pošta: knjiznica.komen@siol.net
Delovni čas: torek in petek od 11.00 do 18.00
sreda od 8.00 do 14. ure

Zdravstvena postaja Komen / Splošna ambulanta Komen

Telefon: 05 73 11 460

Lekarna Komen

Telefon: 05 73 11 790
Delovni čas: ponedeljek od 12.00 do 19.00 ure
torek, četrtek in petek od 8.00 do 15. ure
sreda od 9.00 do 18. ure

Zbirni center Komen

torek: od 9. do 13.00
četrtek: od 14. do 17.00
sobota: od 9. do 13.00

Zavetišče Oskar Vitovlje

Telefon: 05 30 78 570
Najdba zapuščene (brez skrbnika) ali izgubljene živali

JAVNA BLAGAJNA OBČINE KOMEN obratuje v poslovalnici Deželne banke Slovenije, d. d., v Komnu 118 c (pri pošti), odprta je od ponedeljka do petka od 8.00 do 12.00 ter od 13.00 do 16.00.

Naj športnik Krasa in Brkinov 2015

Četrto leto zapored so bili nagrajeni najboljše športnice in najboljši športniki, tudi športni kolektivi s Krasa in Brkinov, ki so dosegali dobre rezultate v letu 2015. Letošnja prireditve se je odvijala v Kulturnem domu v Kobjeglavi, saj je kot četrta po vrsti komenska občina nosila del organizacije podeljevanja priznanj. Pred njo so se najboljši športniki zbirali v Sežani, Hrpeljah in Senožečah. Polna dvorana je pozdravila vse dobitnike priznanj, a glavni aplavz podpore je na vrsto prišel na koncu, ko je častno listino za življenjsko delo prejela Majda Rodica. Za občino Hrpelje-Kozina in tamkajšnjo športno sfero je naredila ogromno. Kot učiteljica športne vzgoje je od leta 1971 do 2005 poučevala na OŠ Hrpelje, aktivno delovala v roketnem klubu, društvu tabornikov in planinarila. Še danes v pokoju je športno aktivna, pretežno na kolesu.

Naj športni klub je postal Balinarski klub Hrast Kobjeglava, ki je v letu 2015 osvojil klubski naslov državnega podprvaka in se uvrstil med štiri najboljše ekipe v evropskem pokalnem tekmovanju. Da imajo gospodje mehko roko, so dokazali na odru, kjer so se v družbi komenskega župana Marka Bandellija pomerili v igri balinčkov.

Teja Gulič je v preteklosti že prejemale glavno občinsko športno priznanje. Letos ji je to pripadlo za doseženo četrto mesto na svetovnem amaterskem prvenstvu ter najmanj enajst zmag na dirkah po Sloveniji in tudi tujini. Mimogrede, zmagala je na cestni dirki za državno prvenstvo, maratonu Franja in tudi vzponu

na Nanos.

Čeravno se mora vsakodnevno voziti na treninge v Ljubljano, pa izjemno, v disciplini skok v višino, napreduje Axel Luxa. Lani je bil članski podprvak, mladinski državni dvoranski prvak, mladinski prvak na prostem, ekipni prvak in še in še. Prejel je naziv naj športnik Krasa in Brkinov za leto 2015, nato pa pokazal še nekaj spretnosti s preskakovanjem "gumitvisti" v družbi mladih gimnastičark iz divaškega društva.

Prireditve so se udeležili županji in župana občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana, prav tako oba predsednika športnih zvez in komisija, ki je na podlagi preko 85 poslanih predlogov nagradila kandidate po posameznih kategorijah. Četrtrič zapored je skupen izbor štirih občin povezoval Miha Penko, ki je bil tokrat v družbi možakarja številnih obrazov, Marka Cirmana. Slednji je s komičnimi vložki imitiral znana slovenska športna komentatorja, Iva Milovanoviča in Mirana Ališiča, ter s tem nasmejal občinstvo. Videli smo tudi nastop tolkalne skupine The Groover ter mladih plesalk, tudi dveh plesalcev, skupine Be Funky.

Naši športniki so medtem že v pogonu. Številne čakajo pomembna mednarodna tekmovanja. Želimo jim leto brez poškodb z veliko energije in športnih uspehov.

Župani občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana
Predsednika športnih zvez Sežana in Hrpelje-Kozina
Predsednik komisije za nagrajevanje in člani komisije
Organizacijski odbor prireditve

Pregled vseh dobitnikov priznanj:

PRIZNANJE ZA ŠPORTNE DOSEŽKE MLADIH NA PODROČJU KRASA IN BRKINOV – 2015

• Gašperju Povhu za osvojitev šestkratnega naslova državnega prvaka v balinanju ter za naziv balinarja leta v 2015 v kategoriji U-14.

Simonu Požarju za osvojeni naslov dvakratnega mladinskega državnega prvaka v igri bližanja in natančnega zbijanja.

• Združeni Ekipi mladincev Balinarskega kluba Skala Sežana in Balinarskega kluba Jadran Hrpelje-Kozina za osvojeni naslov državnih prvakov v balinanju v letu 2015.

Tadeju Stančiču za osvojeni naslov državnega prvaka v teku na 600 metrov v kategoriji pionirjev.

• Manji Miklavčič za uspešne klubske nastope in za osvojeno tretje mesto na evropskem prvenstvu v karateju v letu 2015 v kategoriji »kumite deklice 14 let«.

NAJPERSPEKTIVNEJŠI MLADI ŠPORTNIK KRASA IN BRKINOV – 2015

• Aljoši Skoku za osvojeni naslov državnega prvaka pri pionirjih v teku na 60 in 100 metrov ter za osvojitev olimpijske norme za nastop na Olimpijskih igrah mladih v teku na 100 metrov.

PRIZNANJE ZA DOSEŽKE NA PODROČJU ŠPORTA INVALIDOV – 2015

• Aleksandru Ževartu za dosežene izjemne rezultate na državnih prvenstvih Zveze za šport invalidov v plavanju.

PRIZNANJE ŠPORTNIK KRASA IN BRKINOV ZA LETO 2015

• Andreju Prelcu za osvojeni naslov državnega prvaka divizije I v gorsko hitrostnem avtomobilizmu.

• Jožetu Čeperju za osvojeni naslov dvakratnega mladinskega državnega prvaka v streljanju z zračno in malokalibrsko pištolo.

• Janu Zavadlavu za uspešne klubske nastope in za osvojeno drugo mesto v pokalu Slovenije v absolutni konkurenci v skokih na veliki prožni ponjavi.

• Klemnu Sosiču za osvojeni naslov državnega prvaka v balinanju v disciplini krog.

• Gregi Krečiču za osvojeno drugo mesto s slovensko rokometno reprezentanco do 19 let na svetovnem prvenstvu v Rusiji.

• Matiji Povhu za osvojeno srebrno kolajno na mladinskem svetovnem prvenstvu v balinanju v igri hitrostno izbijanje ter za naziv balinarja leta v 2015 v kategoriji U-18.

JUBILEJNA ZLATA PLAKETA

• Nogometnemu klubu Jadran Hrpelje-Kozina za 90 let aktivnega delovanja.

• Rokometnemu klubu Jadran Hrpelje-Kozina za 50 let aktivnega delovanja na področju rokometu.

• Balinarskem klubu Repentabor za 40 let aktivnega delovanja.

PLAKETA ZA NAJBOLJŠE ŠPORTNE DOSEŽKE KRASA IN BRKINOV ZA LETO 2015

• Športnemu društvu Jadran Bluemarine Hrpelje-Kozina za uvrstitev v 1. a člansko žensko rokometno ligo v letu 2015.

• Janu Luxi za osvojeno tretje mesto na članskem atletskem pokalu in državnem prvenstvu v troskoku v letu 2015.

• Tomažu Prinčiču za osvojeno tretje mesto na evropskem prvenstvu v karateju v letu 2015.

• Alešu Suhadolniku za osvojeno peto mesto na članskem državnem prvenstvu v maratonu v letu 2015.

NAJ ŠPORTNI KLUB KRASA IN BRKINOV – 2015

• ČLANSKA EKIPA BALINARSKEGA KLUBA HRAST KOBJEGLAVA za osvojeni klubski naslov državnih podprvakov in uvrstitev med štiri najboljše ekipe v evropskem pokalnem tekmovanju.

NAJ ŠPORTNICA KRASA IN BRKINOV – 2015

• TEJA GULIČ za doseženo četrto mesto na svetovnem amaterskem prvenstvu ter druge izjemne rezultate v cestnem kolesarstvu.

NAJ ŠPORTNIK KRASA IN BRKINOV – 2015

• AXLU LUXI za dosežene izjemne športne rezultate v atletiki v disciplini skok v višino v letu 2015

ČASTNA LISTINA ZA ŽIVLJENJSKO DELO

• Majdi Rodica za življenjsko delo širjenja in razvoja športa v občini Hrpelje-Kozina, aktivno trenersko delo v rokometu ter pri planinski in taborniški vzgoji mladih.

»Podjetniški dogodek v občini Komen za študente, podjetniške talente in druge občane«

Občina Komen je v sodelovanju z UIP – Univerzitetnim razvojnim centrom in inkubatorjem Primorske v okviru letnega programa spodbujanja inovativnosti in podjetništva v občini dne 13. maja 2016 v Kvadratnem stolpu v Štanjelu organizirala »Podjetniški dogodek« za študente, podjetniške talente in druge občane. Program dogodka je bil namenjen spodbujanju inovativnosti in spoznavanja podjetništva v občini Komen. Predstavljeno je bilo podporno okolje inkubatorja, storitve in ugodnosti ter podane

možnosti aktivnega vključevanja in sodelovanja na odprtih podjetniških in razvojnih izzivih v občini Komen, in sicer na področju turizma in kulturne dediščine; turizma in naravne dediščine; turizma v naravi; razvoja inovativne kamnoseške ponudbe; oživljanja tradicionalnega kmetijstva v občini Komen.

Občinska uprava

Burja

Poletna avtobusna povezava med Štanjelom in Devinom

Tudi letos bo med poletnimi konci tedna ter ob praznikih v času šolskih počitnic vzpostavljena avtobusna povezava med dvema gradovoma, Štanjelom in Devinom, in sicer od sobote, 25. junija 2016, dalje.

Občini Komen in Devin-Nabrežina bosta ponovno omogočili, da bodo turisti in občani obeh občin po ugodni ceni spoznavali znamenitosti Komenskega in Tržaškega Krasa, njuno naravno in kulturno dediščino. Obiskovalci Štanjela bodo lahko po nižani ceni obiskali Galerijo Lojzeta Spacala in staro romansko kraško hišo, v kateri se nahaja etnološka zbirka kraških pripomočkov. Možen bo tudi ogled in spoznavanje ostalih vasi, ki s svojo značilno kraško arhitekturo ponujajo marsikaj zanimivega. Marsikdo pa bo avtobusno povezavo izkoristil prav za to, da privarčuje in se po ugodni ceni pripelje na poletno kopanje v Sesljski zaliv oziroma obišče Devinski grad.

Želimo si, da bi se ljudje tega povezovanja čim bolj posluževali in da bi se vedno več obiskovalcev odločilo za tovrsten način obiska in raziskovanja lepot Krasa.

Cenik poletnega avtobusnega prevoza je dostopen na www.stanjel.eu.

Občinska uprava

Urnik poletnega avtobusnega prevoza:

Postajališče / fermata / bus stop	km	h	h	H
Štanjel	0	09:00	14:00	19:00
Hruševica	2	09:03	14:03	19:03
Tupelče	4	09:06	14:06	19:06
Kobjeglava	4	09:07	14:07	19:07
Gabrovica	6	09:10	14:10	19:10
Tomačevica	8	09:13	14:13	19:13
Komen	11	09:18	14:18	19:18
Gorjansko	14	09:23	14:23	19:23
Gorjansko MP (Border crossing)	17	09:27	14:27	19:27
San Pelagio/Šempolaj VC/MP (Border crossing)	17	09:27	14:27	19:27
San Pelagio/Šempolaj civico 52/h. št. 52	19	09:31	14:31	19:31
Aurisina/Nabrežina civico 65/h. št. 65	22	09:36	14:36	19:36
Aurisina/Nabrežina civico 23/h. št. 23	23	09:38	14:38	19:38
Aurisina/Nabrežina Municipio/Županstvo	25	09:41	14:41	19:41
Sistiana/Sesljan civico 45/h. št. 45	27	09:45	14:45	19:45
Sistiana/Sesljan civico 56/h. št. 56	28	09:47	14:47	19:47
Sistiana mare/Sesljski zaliv	29	09:50	14:50	19:50
Sistiana/Sesljan civico 56/h. št. 56	30	09:53	14:53	19:53
Duino/Devin 10e/h. št. 10	32	09:55	14:55	19:55
Duino/Devin Castello/Grad	33	09:56	14:56	19:56
Duino/Devin civico 62c/h. št. 62	33	09:57	14:57	19:57

Postajališče / fermata / bus stop	km	h	h	H
Duino/Devin civico 62c/h. št. 62	0	10:10	15:10	20:10
Duino/Devin Castello/Grad	0	10:11	15:11	20:11
Duino/Devin 10e/h. št. 10	1	10:12	15:12	20:12
Sistiana/Sesljan civico 56/h. št. 56	3	10:14	15:14	20:14
Sistiana mare/Sesljski zaliv	4	10:17	15:17	20:17
Sistiana/Sesljan civico 56/h. št. 56	5	10:20	15:20	20:20
Sistiana/Sesljan civico 45/h. št. 45	6	10:22	15:22	20:22
Aurisina/Nabrežina Municipio/Županstvo	8	10:26	15:26	20:26
Aurisina/Nabrežina civico 23/h. št. 23	10	10:29	15:29	20:29
Aurisina/Nabrežina civico 65/h. št. 65	11	10:31	15:31	20:31
San Pelagio/Šempolaj civico 52/h. št. 52	14	10:36	15:36	20:36
San Pelagio/Šempolaj VC/MP (Border crossing)	16	10:40	15:40	20:40
Gorjansko MP (Border crossing)	16	10:40	15:40	20:40
Gorjansko	19	10:44	15:44	20:44
Komen	22	10:49	15:49	20:49
Tomačevica	24	10:54	15:54	20:54
Gabrovica	28	10:57	15:57	20:57
Kobjeglava	30	11:00	16:00	21:00
Tupelče	30	11:01	16:01	21:01
Hruševica	32	11:04	16:04	21:04
Štanjel	33	11:07	16:07	21:07

Pravilnik o subvencioniranju obresti v občini Komen

Občinski svet Občine Komen je na 10. redni seji dne 26. aprila 2016 sprejel Pravilnik o subvencioniranju obresti v občini Komen. Predmet subvencioniranja je plačilo obresti, ki so bile obračunane in plačane v tekočem letu. Posojilo mora biti odobreno s strani bank ali hranilnic in je lahko odobreno od 1. januarja 2010 naprej ter mora ustrezati namenom iz pravilnika. Namen subvencioniranja obresti je spodbujanje materialnih investicij v občini Komen za: nakup zemljišč za gradnjo poslovnih prostorov; izdelavo projektne dokumentacije za gradnjo poslovnih prostorov in investicijsko vzdrževanje poslovnih prostorov; nakup, gradnjo ali investicijsko vzdrževanje poslovnih prostorov; nakup opreme in strojev. Upravičenci do sredstev so mikro podjetja, mala podjetja in samostojni podjetniki, posamezniki, ki imajo registriran sedež, podružnico ali poslovno enoto na območju Občine Komen, ki niso v stečajnem postopku, postopku prenehanja, postopku prisilne poravnave ali v likvidaciji; imajo poravnane vse davke in druge obvezne dajatve v Republiki

Sloveniji, imajo v celoti izpolnjene vse finančne obveznosti do Občine Komen, niso v postopku vračanja neupravičeno prejete državne pomoči ali pomoči »de minimis«, imajo poravnane vse obveznosti in prispevke do delavcev. Sredstva se prednostno dodelijo upravičencem, ki poleg pogojev, ki jih zahteva ta pravilnik, v največji meri izpolnjujejo še naslednje pogoje: investicija se izvaja na območju Občine Komen; investicija, ki je predmet subvencije, se mora ohraniti v občini Komen še najmanj pet let po njenem zaključku; zagotavljajo nova delovna mesta in/ali ohranjajo obstoječa delovna mesta; uvajajo in/ali širijo energetsko varčne proizvodne in/ali storitvene programe.

Višina subvencije je do 50 % obresti za upravičeno posojilo. Najnižji znesek subvencije je 100 evrov. V enem letu lahko posamezni upravičenec pridobi največ 1.000 evrov.

Pomoč se dodeli na podlagi javnega razpisa, objavljenega v Uradnem listu in na spletni strani občine.

Občinska uprava

Javni razpis za sofinanciranje ukrepov spodbujanja zaposlovanja v občini Komen za leto 2016

Občina Komen je 12. februarja 2016 v Uradnem listu RS št. 9/2016 na straneh 311 in 312 objavila Javni razpis za sofinanciranje ukrepov spodbujanja zaposlovanja v občini Komen za leto 2016.

Predmet javnega razpisa je dodelitev proračunskih sredstev za sofinanciranje ukrepov spodbujanja zaposlovanja v občini Komen:

- sofinanciranje prve zaposlitve oziroma pripravnštva za kritje stroškov dela
- sofinanciranje novih zaposlitev za kritje stroškov dela
- sofinanciranje samozaposlitev za kritje stroškov za realizacijo samozaposlitev.

Prijava na razpis mora biti vložena na priloženem obrazcu z vsemi potrebnimi dokazili in prilogami, ki so navedene v razpisu.

Javni razpis in obrazci so na voljo na spletni strani Občine Komen www.komen.si (rubrika Razpisi).

Prijavitelji lahko vložijo prijavo na razpis do 9. septembra 2016.

Kot pravočasne vloge se štejejo vloge, oddane do vključno zadnjega dne roka za predložitev vlog osebno v sprejemni pisarni občine oziroma oddane po pošti priporočeno na naslov Občina Komen, Komen 86, 6223 Komen.

Občinska uprava

OBVESTILO O SPREMEMBI URADNIH UR KRAJEVNEGA URADA KOMEN.

Obveščamo vas, da bo Krajevni urad Komen **od 1. maja 2016 dalje** posloval po naslednjem urniku:

vsak četrti torek v mesecu od 8.00 do 11.00 in od 12.00 do 14.00.

V času poletnih počitnic bo Krajevni urad Komen zaradi koriščenja letnih dopustov in drugih odsotnosti v mesecu juliju in avgustu zaprt.

V tem času si lahko uredite zadeve na sedežu Upravne enote v Sežani, Partizanska cesta 4, Sežana oziroma pokličete na telefon 05 73 12 700 (centrala), 05 73 12 740 ali 05 73 12 739 (matičarki na sedežu Upravne enote Sežana).

Kulturnemu društvu

Cominum

čestitamo

za osvojeno zlato priznanje na

Mednarodnem tekmovanju zborov Adria Cantat.

Društveno

Špargljada 2016 – tokrat že deseta

Za mali jubilej smo se pripravili tako kot običajno. Zdi se, da je ekipa že uigrana in vsak pozna svojo nalogo. Za edino, a pomembno spremembo je poskrbel zakonodajalec, ki nam je predpisal uporabo davčne blagajne.

Datum smo določili na našem tradicionalnem prednovoletnem srečanju v novembru. Na velikonočno nedeljo ne bi šlo, zato smo določili prvo naslednjo – 3. april 2016. Marec, ki je drugače po slovenskem koledarju sušec, se je svojemu imenu izneveril in obilno močil kraško gmajno. Špargljev zares ni manjkalo in na predvečer prireditve so jih posamezniki prinesli dobrih sto kilogramov. Že tedaj je bilo jasno, da bomo naslednji dan za kraljico in kralja špargljev okronali Martino in Vidota.

Razred v šoli smo uredili kot se taki prireditvi pritiče; kuhinjo pripravili za peko frtalje, v okolico šole pa namestili klopi in mize

za obiskovalce. Vhod smo okrasili z vejicami špargljevih grmov, stojnice pa razmestili za potrebe šanka, frtalje, blagajne, TIC-a Štanjel in prodajalcev medu, sira in domače obrti.

Koloosmico je Janez L. z ekipo tokrat popeljal še nekoliko dlje, ker so na italijanski strani zares lepo uredili kolovoze, ki so postali pravi mali raj za kolesarje. Irena, Bojan in Janez Š., pa so za špargljeve pohodnike pripravili pot po obrnjeni in rahlo spremenjeni trasi Pohoda po sledih soške fronte.

Brestovica se je v nedeljsko jutro prebudila v sončnem in rahlo vetrovnem vremenu, ki je napovedovalo številne obiskovalce. In so prišli: najprej kolesarji, ki se jih je nabralo čez sto, za njimi pohodniki, ki jih je bilo čez tristo. Takoj za njimi pa gurmani, ki so se sukali med stojnicami naših gospodinj in uživali v okusih več kot tridesetih različnih dobrotah.

Utrujeni, a zadovoljni kolesarji in pohodniki so se počasi začeli vračati in se zbirati pred stojnico s frtaljo, zato je ekipa v kuhinji morala zelo pospešiti, da je pokrila potrebe.

Toplo popoldansko sonce, ki greje zahodni del šolske stavbe, naših obiskovalcev ni spustilo domov, zadržala sta jih tudi godca iz zamejstva, ki sta poskrbela za ples in seveda stave na težo obešenega pršuta.

Zahvale gredo gasilcem PGD Komen, ki poskrbijo za mirujoči promet in usmerjajo kolesarje, TIC Štanjel, ki deli promocijsko gradivo bližnje in širše okolice ter županu Marku Bandelliju. Brez članov TD Brest, Brestovk in Brestovcev pa Špargljade sploh ne bi bilo – hvala vsem!

Besedilo in foto: Stane Švigelj – TD Brest

Občni zbor Društva diabetikov Sežana

Dne 5. marca 2016 je Društvo diabetikov Sežana imelo občni zbor v veliki sejni dvorani Občine Sežana s pričetkom ob 9. uri. Pred začetkom zbora smo imeli predavanje Klare Peternelj iz diabetične ambulante Zdravstvenega doma Sežana na temo merilniki sladkorja v krvi in njihove pravilne uporabe. Po predavanju je sledil občni zbor, kjer smo obravnavali običajne teme, izvedene programe v letu 2015, kakor tudi finančni ter predvideni

program za leto 2016. Vse te točke je zbor sprejel enoglasno. Na dnevnem redu sta bili tudi dve točki sprememb in dopolnitev v organih društva, in sicer v IO in NO. Na lastno željo sta iz IO izstopili J. Žerjav in M. Grgič, na novo pa je bila imenovana in potrjena M. Slamič. S tem smo tudi uskladili število članov s pravili društva. V nadzornem odboru pa smo zaradi bolezni razrešili člana B. Kovačiča in E. Mevželj, na novo predlagani in potrjeni pa sta bili J. Antončič in M. Marinkovič.

V prvem tromesečju pa so bile izvedene še naslednje aktivnosti: 5. februarja 2016 je v Domu starejših občanov v Sežani potekalo predavanje z naslovom Hipoglikemija pri sladkornem bolniku tipa 2 in Sladkorni bolnik pri pregledu pri zdravniku. Predavala je dr. Elena Kuzmina iz Zdravstvenega doma Sežana. Dne 12. februarja 2016 je v veliki sejni dvorani Občine Sežana potekalo predavanje v organizaciji Medobčinskega društva invalidov Sežana. Tema je bila, kaj je psihična in kaj telesna bolečina. Predaval je dr. Ladislav Golouh. Obe predavanji sta bili pozitivno sprejeti. Opravili pa smo tudi pohod za člane društva in druge zainteresirane v občini Komen.

Besedilo in foto: Pavel Škamperle

Medobčinski otroški parlament – »Pasti mladostništva«

Otroški parlament je javna tribuna otrok na temo, ki jo predstavniki osnovnošolcev izberejo na državnem otroškem parlamentu v državnem zboru in pomeni obliko sodelovanja otrok v družbenem dogajanju ter pridobivanje vedenj o človekovih in državljskih pravicah. Projekt Zveze prijateljev mladine Slovenije izvajamo v sodelovanju z osnovnimi šolami in pedagogi, ki otroke spodbujajo k izražanju lastnih mnenj o aktualnih vprašanjih, ki jih po demokratičnem postopku izberejo sami in so pomembna za njihovo prihodnost.

Z letošnjo temo »Pasti mladostništva« so se otroci ukvarjali na vseh šolah Krasa in Brkinov. V Osnovni šoli Dragomirja Benčiča Brkina Hrpelje so učenci predmetne stopnje demokratično izbirali in obravnavali teme, kot so različne oblike zasvojenosti, pasti družabnih omrežij in vpliv oziroma vloga staršev ter vrstnikov znotraj omenjenih pasti mladostništva. Na srečanjih so učenci s pomočjo šolskih mentorjev obravnavali in razčlenjevali posamezne teme, razpravljali, izdelovali plakate in k sodelovanju vključili tudi četrtošolce.

Na enem izmed srečanj šolskega parlamenta so predstavili svoje izdelke in zapisali najbolj izpostavljene ugotovitve:

»Bolje je, da gremo na svež zrak, se ukvarjamo s športom, kot pa da posežemo po nedovoljenih in škodljivih snoveh za naše zdravje.«

»Med glavne pasti mladostništva uvrščamo kajenje, uživanje drog, energetske pijače, alkohol, družabna omrežja, medvrstniško nasilje, trgovino z ljudmi, motnje hranjenja (bulimija, anoreksija).«

»Lahko smo odvisni tudi od športa, računalniških iger, televizije, dlančnika, čiščenja ipd.«

»Naša samopodoba je zelo pomembna za zaščito pred pastmi mladostništva. Misli, ki jih imamo o sebi, so zelo pomembne.«

»V primeru težav se obrnemo na starše, prijatelje, sošolce, soročnike, učitelje, TOM telefon, SOS telefon, socialno službo.«

»Starši imajo pomembno vlogo v času našega odrasčanja, prav tako tudi vrstniki, biti pa moramo previdni pri presoji, katera družba je za nas dobra in katera ni. Pri tem nam veliko pomagajo naši starši oziroma zaupljive odrasle osebe.«

»Pasti mladostništva lahko preprečujemo s pogovori.«

Učenci 7. b. razreda so z razredničarko Vlasto Race Boljuncič na letošnjo temo sestavili pesem:

VSAKDAN

Računalnik hitro se prižge in pustolovščina se začne.

Brž namizje prikaže se: »Internet, daj, odpri se že!«

Na internetu brskam vse mogoče, čeprav vem, da nas virus požreti hoče.

Na »fejsu« ful frendov mam, tako da vem, da nisem sam.

Nato pa strela »udar« in računalnik »spak«.

Hitr po fon skočim in nov računalnik naročim.

Dne 1. aprila 2016 smo se parlamentarci in mentorji otroških parlamentov vseh šol naše regije ob prisotnosti predstavnikov Medobčinskega društva prijateljev mladine Sežana, sekretarke Zveze prijateljev mladine Slovenije, Brede Krašna, ravnateljice Osnovne šole Antona Šibelja Stjenka Komen, Nives Cek ter župana Občine Komen, Marka Bendellija, udeležili Medobčinskega otroškega parlamenta, ki so ga letos gostili parlamentarci iz Komena. Na delavnicah smo se pomešali predstavniki šol iz Divače,

Dutovelj, Sežane, Komna in Hrpelj, obdelovali aktualne teme, ustvarjali, se spoznavali s sovrstniki in primerjali svoje ugotovitve.

Ob zaključku delavnic smo predstavili svoje sklepe, ki sta jih v državni zbor ponesli predstavnici Osnovne šole Antona Šibelja Stjenka Komen, Nina Ščuka in Sara Gorup.

Besedilo: Maja Sulčič,
Mentorica šolskega parlamenta
Osnovne šole Benčiča Brkina Hrpelje

Nacionalni otroški parlament

Na 26. nacionalnem otroškem parlamentu v državnem zboru, ki je potekal v ponedeljek, 11. aprila 2016, sta osnovnošolce in parlamentarce šol Krasa in Brkinov zastopali parlamentarka, Sara Godnič, in novinarka, Nina Ščuka, učenki osnovne šole Antona Šibelja Stjenka Komen.

Navzočim parlamentarcem, predsedniku državnega zbora in predsedniku države je Sara Godnič na vprašanji KAKŠEN SE TI ZDI POLOŽAJ OTROK V SLOVENIJI? in KAKŠNO SE TI ZDI ŽIVLJENJE V SLOVENIJI? povedala sledeče:

»Če Slovenijo primerjamo z drugimi državami, je položaj današnje mladine odličen. Imamo svoje pravice, zastonj šole, možnosti izobraževanja itd. Mislim, da razen tistih otrok, ki prihajajo iz socialno šibkih družin, imajo vsi lepo in odlično otroštvo. V tej smeri je država naredila že veliko, lahko bi sicer še več, a smo žal finančno v slabšem stanju.

Precej sem že potovala in videla tudi že veliko sveta. V Sloveniji se mi življenje sploh ne zdi tako slabo v primerjavi z drugimi državami. Smo zelo socialna država, na nekaterih področjih se ta sociala celo izkorišča. Seveda pa bi lahko bilo življenje državljanov še boljše.

Od staršev vedno poslušam, da so bila pričakovanja ob ustanovitvi samostojne države zelo visoka. Med ljudmi se je takrat govorilo, da bo Slovenija druga Švica. Takratni položaj Slovenije je bil v primerjavi z nekdanjimi socialističnimi državami zelo ugleđen. Sedaj, po tolikih letih, pa opažam, da Slovenija ni tam, kjer bi lahko bila. Smo sicer pripadniki Evropske unije in zveze NATA, vendar je finančni položaj Slovenije, kot spremljam iz medijev, zelo slab. Neprestano poslušam o finančni luknji, stečajih nekdanj finančno uspešnih podjetij ...

Zato me zanima:

- KDO JE KRIV ZA FINANČNO LUKNJO? Razumem, da je bila finančna kriza, vendar je bila ta po vsej Evropi, pa situacija v vseh državah še zdaleč ni tako kritična. Torej, kam je šel ves ta denar, ki smo ga imeli na začetku?
- SKRBI ME TUDI VELIKA BREZPOSELNOST GLEDE NA TAKO MAJHNO POPULACIJO. ALI SE VAM NE ZDI, DA BI MORALO IMETI DELO VEČ LJUDI? Saj smo Slovenci delaven narod, zato menim, da bi številke morale biti v tej smeri precej drugačne. TOREJ: SO PO VAŠEM ZA TO SITUACIJO KRIVI NAVADNI DRŽAVLJANI ALI ODGOVORNI ZA VODENJE DRŽAVE?

- ALI POZNATE VSAJ KAKŠNO REŠITEV ZA NAVEDENA PROBLEMA?

Ta bi namreč mlade zaščitila pred najrazličnejšimi pastmi mladostništva.

Sama menim, da bi se moralo več mladih vključevati v aktivno politiko in začeti spreminjati politično sliko države. Na vodilnih položajih se vrtijo več ali manj isti ljudje, kar ni prav. S spremembo, zamenjavo celotnega vodstva bi lahko veliko spremenili – na bolje.«

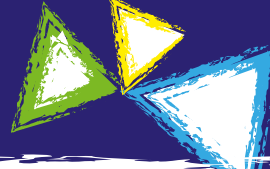
Njen nastop in odgovore predsednika Boruta Pahorja, na njena vprašanja si lahko v živo ogledate in poslušate na linku: <http://4d.rtvlo.si/arhiv/zasedanja-dz/174400533>

Glede na pokazano zrelost mladih parlamentarcev, njihovo ponosno držo in vsebinsko pripravljenost, tako naših kot predstavnikov ostalih regij, ki so s svojim razsodnim in kritičnim razpravljanjem politikom postavljali legitimna, a pereča vprašanja ter zahtevali konkretne odgovore, si je nastop Sare Godnič, učenke Osnovne šole Antona Šibelja Stjenka, kakor tudi odgovore predsednika Boruta Pahorja vsekakor vredno ogledati in prisluhniti.

Besedilo: Ana Pangos,
Medobčinsko društvo prijateljev mladine Sežana

POLETJE 2016

Medobčinsko društvo prijateljev mladine Sežana

Večdnevne, aktivne počitnice s pestrim programom in v varni družbi vzgojiteljev spodbudno vplivajo na razvoj otrok in odraščajoče mladine. Otroci si zaslužijo brezskrbne počitnice s pravo mero uživanja, počitniških vragolij, zabave, rekreacije, lepih doživetij v družbi vrstnikov.

Vsem otrokom nudimo večdnevna letovanja primerna starosti, interesom in potrebam otrok.

- Mali šolarji bodo letovali v Kranjski Gori
(od 3.6.2016 do 19.6.2016)

- Male šolarje in osnovnošolce do 6. razreda vabimo na morje v Pacug
(od 24.7.2016 do 31.7.2016)

- Mladostnike od 7. do 9. razreda in srednješolce v Poreč
(od 25.7.2016 do 1.8.2016)

Za letovanje na morju lahko starši za svoje otroke uveljavljajo zdravstveni regres, ki ga nudi ZZSZ otrokom in mladostnikom do 18 leta starosti, ki imajo v medicinski dokumentaciji zapise o pogostem obolevanju (2 x v času od preteklega letovanja) ali o večkratni hospitalizaciji. Ob prijavi je nujno potrebno opraviti zdravniški pregled in priložiti priporočilo osebnega zdravnika.

Vse informacije in prijavnice za izlete, letovanja, tabore in počitniško varstvo dobite na sedežu društva:

Medobčinsko društvo prijateljev mladine Sežana,
Partizanska 18, 6210 Sežana, tel. 05 7341486 ali na elektronski naslov: drustvo.prijateljev@siol.net ali na spletni strani: www.mdpm.si

Počitniški programi za otroke in mladostnike
LETOVANJA NA MORJU

PACUG od 24.7.2016 do 31.7.2016

(za male šolarje in otroke do 6. razreda)

POREČ od 25.7.2016 do 1.8.2016

(za mladostnike od 7. do 9. razreda in srednješolce)

Za otroke od 1. do 5. razreda devetletke bomo v spodaj navedenih terminih in krajih, vsak delavnik, v času od 6:45 do 15:30 ure organizirali celodnevne počitniške aktivnosti s športno in razvedrilno vsebino.

- Za skupino najmanj 15 otrok in proti plačilu bo organiziran topel obrok.

- Za skupino do 8 otrok, bodo dejavnosti znotraj omenjenih datumov organizirane od 9:00 do 13:00 ure.

Športne in družabne igre, tematske igre v naravi, izleti, pohodništvo in ustvarjalne delavnice...

- V Sežani od 27.6.2016 do 22.7.2016

- V Hrpeljah od 11.7.2016 do 22.7.2016

- V Divači od 8.8.2016 do 19.8.2016

- V Komnu od 16.8.2016 do 31.8.2016

Vsi že komaj čakamo počitnice, še najbolj otroci. Sonce, morje, smeh. Otroška domišljija se razlije čez prag vsakdana in dogodivščine ustvarjajo nepozabne spomine. Valovi odženejo skrbi in prinesejo nova prijateljstva.

POMEŽIK SONCU

Omogočimo počitnice vsem otrokom!

Pomežik soncu® je akcija, s katero želimo pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije čim večjemu številu otrok zagotoviti brezplačne počitnice. Z vašo pomočjo jim lahko omogočimo teden brezskrbnosti, ko razvijajo svoje talente in odkrivajo svoje potenciale. Nekateri bodo prvič zaplavali, drugi se prvič hladili ob kepici sladoleda.

Pošljite **SMS sporočilo** s ključno besedo **ZPMS5** na **1919** in prispevali boste **5 EUR** ali izpolnite UPN obrazec **UPN Pomežik soncu** ali sredstva nakažite na transakcijski račun **ZPMS**, št. **SI56 6100 0000 3512 232**, ref. **SI12 1220160200004**, odprt pri Delavski hranilnici, d.d.

Besedila ni bilo mogoče lektorirati zaradi formata, v katerem je bilo poslano.

Ustvarjalnost mladih v občini Komen

V okviru Medobčinskega društva prijateljev mladine Sežana smo v letošnjem letu nadaljevali z ustvarjalnimi delavnicami za otroke komenske občine. Prvič smo se srečali v času velike noči, ko smo skupaj okraševali pirhe in ustvarjali velikonočne okraske. Delavnic se je udeležilo 14 otrok, vodji, Nina in Kaja Meziniec, sva z otroki preživeli veliko zanimivih uric. V mesecu maju smo organizirali še spomladansko delavnico, ki je bila vrtnarsko obarvana. V kotičku kulturnega doma smo najprej okrasili cvetlične lončke, potem pa vanje posejali sončnice. Med čakanjem na prihod staršev smo pripravili še tekmovanje v preskakovanju kolebnice. Številna udeležba otrok na delavnicah nam je dodatna spodbuda za pripravo nadaljnjih srečanj. Naslednjič se srečamo na občinskem prazniku v Komnu v soboto, 18. junija 2016. Naj vam tokrat zaupamo le to, da bo pisano in zanimivo.

V Štanjelu smo se učenci zbirali ob zanimivih delavnicah, ki jih je za nas pripravila Beti Njari v sodelovanju z našima učiteljicama, Dunjo Peric in Tanjo Samec. Zbirali smo se vsako drugo sredo v

popoldanskih urah in ustvarjali večinoma na prostem. Šola je kot zelena oaza obdana s travniki in urejenim dvoriščem, a smo jo z našimi izdelki, ki so razstavljeni v okolici, še polepšali. Izdelali smo vetrnice, ptičja gnezda, mesto iz kamnov, indijanski šotor, kjer bomo nabirali ideje za delavnice v naslednjem šolskem letu.

Zadnja dva tedna v avgustu bomo v Komnu ponovno organizirali počitniško varstvo osnovnošolskih otrok, ki bo potekalo od 16. avgusta do 31. avgusta 2016 pod vodstvom Nine in Kaje Meziniec. Se vidimo na ustvarjalnicah na občinskem prazniku.

Prijavnice in informacije za vse naše programe lahko dobite na spletnem naslovu: <http://www.mdpm.si/> ali preko elektronske pošte: drustvo.prijateljev@siol.net ali na sedežu društva: MDPM, Partizanska 18, 6210 Sežana, tel. 05 73 41 486.

Besedilo: Nina Meziniec in Beti Njari,
Medobčinsko društvo prijateljev mladine Sežana
Foto: arhiv MDPM

Izlet Medobčinskega društva invalidov Sežana

Po programu našega društva imamo vsako leto dva izleta. Odločamo se največ za domače – slovenske kraje.

Krajski park Goričko je res najbolj oddaljena, a zanimiva pokrajina v Sloveniji. Naša predsednica, kot dobra poznavalka celotne Slovenije, je dala pobudo, da obiščemo prav ta vzhodni predel naše dežele. Kljub pomislekom glede daljave in tudi mogoče premajhnega števila prijav smo predlog podprli. Na koncu se je izkazalo, da smo se prav odločili. Prijavilo se je preko 70 članov tako, da namesto enega smo morali naročiti kar dva avtobusa in zaradi oddaljenosti štiri šoferje.

V zgodnjih jutranjih urah smo se iz Gorjanskega podali na pot, to je bil avtobus za člane s podeželja, drugi avtobus za mestne ljudi pa je odhajal iz Sežane. Prva skupna postaja so bile seveda Trojane, tam se je vsak lahko malo olajšal in nato spet pridobil, kajti tu smo vsem razdelili sendviče in vodo, pojedli smo, nato nadaljevali pot do Gornje Radgone. V Gornji Radgoni smo se malo sprehodili do vinske kleti, kjer so nas sprejele njihove vodnice. Popeljale so nas v dveh skupinah

po kletnih rovih, kjer smo pokušali tudi Radgonsko penino. Ob izhodu smo si kupili še nekaj vzorcev za domov.

Nato smo se z avtobusi odpeljali do Cankovega, kjer so nas čakale vodnice Krajskega parka Goričko, nadaljevali smo vožnjo mimo Ledavskega jezera, se ustavili in ogledali slatinski vrelec in pokušali vodo.

Nato je sledilo najbolj zanimivo – ogled Doživljajskega parka Vulkanija. V zaprtih prostorih na simulatorjih in s projekcijo smo se popeljali globoko v podzemlje vulkana in v preteklost. Vsi smo bili navdušeni (zelo zanimiv projekt).

V bližnji gostilni je sledilo dobro kosilo s prekmurskimi jedmi. Po kosilu smo se odpeljali na ogled največjega grajskega poslopja v Sloveniji.

Ob vračanju proti domu smo se še zaustavili v oljarni blizu Lenarta, čeprav je bila ura več kot osem zvečer, so nas v trgovinici prijazno sprejeli in nam prodali verjetno blizu 100 litrov bučne-

ga olja tako, da smo bili oboji zadovoljni. Na Trojanah smo si, kot se spodobi, nabavili krofe za drugi dan. Domov smo se vrnili, ko se je datum že zamenjal. Izlet je potekal v zelo prijetnem vzdušju, brez nobenih zapletov kljub dolgi vožnji.

Zahvala vsem zelo poslušnim članom društva, predsednici Jelici,

Tončki, obema vodičkama, gostiteljem, vsem štirim šoferjem AV-RIGA, še posebej Marku za vso pomoč.

Ponovno se srečamo v jeseni in želim, da približno v enakem številu v Goriških Brdih na martinovanju. Vsem HVALA!

Besedilo: Joško Valečič

Pomladanski pohod Medobčinskega društva invalidov Sežana

Po programu Medobčinskega društva invalidov Sežana vsako leto organiziramo za člane društva po dva pohoda. Prvega smo letos že izpeljali, in sicer po zelo čudoviti pokrajini Vremščica.

V soboto, 16. aprila, smo se z manjšim avtobusom odpeljali do sirarne na Vremščici. Kot se za prave planince spodobi, smo se

opremili s planinskimi palicami in nahrbtniki ter se podali po markirani poti proti vrhu do cerkvice sv. Urbana. Tam nas je že pričakal prijazni skrbnik cerkvice. Pripovedoval nam je o obnovi in njeni zgodovini. Ogledali smo si notranjost in okolico, še malo pokramljali, se slikali in se počasi odpravili do razgledne plošče – najvišje točke, dali žige na razglednice, ki smo jih dobili v cerkvi. Ogledali smo si še malo naravo; Snežnik, Alpe in tudi morje se je lepo videlo. Počasi smo se odpravili proti startnemu mestu, kjer so nas že čakali tisti, ki si zaradi zdravstvenih težav niso upali do vrha, in so se sprehajali po ravnem delu Vremščice. Vsi skupaj smo se posedli v okrepčevalnici in se okrepčali z zelo dobro toplo malico in okusno, doma narejeno sladico. Pokramljali smo še z gostoljubnimi kuharicami, ki so se nam na koncu pridružile. Preživeli smo čudovit sončen, ne prav vroč in malo vetroven dan.

Pogrešali smo edino nakup sira, kot so nam povedali, je zmanjkal.

V imenu Medobčinskega društva invalidov Sežana se vsem udeležencem, varuhu cerkvice, gostinskemu osebju in naši prevoznici iskreno zahvaljujem.

Besedilo in foto: Joško Valečič

Dejavnosti Društva Komenski Kras 91

Tudi začetek tega leta se je za člane društva začelo delovno. Nadaljevali smo z vsakoletnim tekočim čiščenjem in vzdrževanjem pohodniške poti po graničarski stezi. Pohodniško pot od mejnega prehoda Gorjansko do karavle Veliki Dol smo pokosili in odstranili odvečno podrast. Urejena in očiščena steza je tako pripravljena za prve pohodnike.

V aprilu smo organizirali in izvedli pohod za pripadnike Slovenske vojske iz Vrhnik. Pohodniki so se na Graničarsko stezo podali v Velikem Dolu, zaključili pa so jo v Gorjanskem. Tu so si ogledali Štrekljevo domačijo, razstavo njegovih del ter razstavo dokumentarnega gradiva iz obdobja prve svetovne vojne. Domačin, Rebula Boris, jim je na ogled postavil svojo zbirko fotografij iz obdobja prve svetovne vojne. Vrata svojega vojnega muzeja pa jim je za ogled odprl Milan Suban, kjer jim je razkazal bogato zbirko vojaškega orožja in predmetov. Pohodniki so svoje druženje ob dobri hrani in pijači zaključili v Štrekljevi kleti v Gorjanskem.

V petek, 20. maja, smo skupaj z ZZB za vrednote NOB občine Komlen po tej isti pohodniški stezi organizirali pohod za pripadnike 430. MOD/Mornariški divizion/ iz Ankarana. Na pohod smo

Pohodniki na stezi pod hribom Sv. Lenart

krenili iz mejnega prehoda Gorjansko, zaključek pohoda je bil v Velikem Dolu oziroma na Škofih zato, ker je tu od leta 1944 do osvoboditve deloval Mornariški obveščevalni center IX. korpusa. Na Škofih so se pohodniki zbrali pred spominsko ploščo, kjer je dr. Ljubica Jelušič spregovorila o delovanju obveščevalnega

centra. O svojih spominih na te dogodke pa je nekaj besed povedal tudi domačin, Danilo Suban, ki je pohodnikom tudi po-

Pohodniki na Škofih pred spominskim obeležjem

kazal kraje v vasi, kjer je delovala obveščevalna celica. Druženje smo nadaljevali na borjaču Danilove domačije ob dobrem vojaškem pasulju in dobri kapljici.

Seveda pa nas čaka še veliko dela. Junija bomo organizirali tradicionalno srečanje članov društva v lovski koči Nadrožica. Imamo še kar nekaj dela pri označevanju in markiranju pohodniške steze od Klaričev do mejnega prehoda Gorjansko. Na mejnem prehodu Klariči bi radi ob spominskem obeležju na dogodke iz leta 1991 postavili obvestilno tablo. V stalnih kontaktih smo tudi z vsemi drugimi domoljubnimi društvi in zvezami, ki delujejo na območju Občine Komen, in s katerimi se dogovarjamo o sodelovanju na področjih, ki so nam skupna.

Besedilo in foto: Franko Zadnik

Vrhunci nogometne pomladi NK Komen

Ko boste prebirali te vrstice, bodo vse ekipe NK Komen zaključile z ligaškimi tekmovanji. Vse oči nas, ljubiteljev nogometa, pa bodo uprte v bližajoči se EURO 2016, ki bo letos potekal med 10. junijem in 10. julijem 2016 v Franciji.

Rezultati nogometne šole Komen so zelo vzpodbudni. Selekcija U9, ki nastopa po turnirjih, zelo lepo napreduje in z veseljem pričakujemo prihajajočo sezono 2016/2017, ki se bo za vse selekcije pričela s treningi predvidoma v ponedeljek, 22. avgusta 2016. Selekcija U11 je v spomladanskem delu dosegala solidne rezultate. Napredek je viden, toda čaka nas še veliko dela. Selekcija U13 je v tem delu igrala nekoliko bolj zadržano, omeniti velja tudi večje število poškodb, vendar je zadržala visoko mesto v ligi MNZ Koper U13 Kras. Članska ekipa je v drugem delu prvenstva nekoliko pokvarila uvrstitev, vendar so kljub vsemu prikazali nekaj zelo lepih predstav. Prišlo je tudi do zamenjave trenerja. Sedaj ekipo vodi priznani nogometni strokovnjak in nekdanji prvoligaški igralec, Pavel Žorž. S pristopom celotne ekipe na treningih lahko z optimizmom zremo v prihodnjo sezono. Veseli smo tudi dejstva, da na tekme članske ekipe prihaja vse

več gledalcev, ki ustvarijo pravo nogometno vzdušje. Intenzivno pa se dela na formiranju selekcije U15, zato vabimo k vpisu ljubitelje nogometa letnika 2002 in mlajše, da se nam pridružijo. Ne moremo tudi mimo veteranske ekipe, ki je v nekaj zadnjih mesecih odigrala nekaj zanimivih prijateljskih tekem, naj omenim le zadnjo, ki je bila odigrana v Novi Gorici proti veteranom ND Gorica. Standardno pa veteranska ekipa skrbi za organizacijo članskih tekem in vzdrževanje objekta.

Omenim naj, da se zelo hitro približujemo 45. obletnici delovanja NK Komen. Prvi sestanek ljubiteljev nogometa sega v december leta 1971, kateremu je sledila ustanovna skupščina in vpis v register športnih društev spomladi leta 1972. Več o tem pa v naslednjih izdajah Burje.

Prijave novih članov sprejemamo na e-naslov: mladi.nkkomen@gmail.com ali na treningih – prijave sprejema trener ali prisotni predstavnik kluba. Treningi potekajo vsak ponedeljek, sredo in petek ob 17.30 na nogometnem igrišču v Komnu.

Besedilo: Adrijan Spačal
Foto: arhiv NK Komen

Burja

INTERVENCIJE PGD Komen

od 1. januarja 2016 do 24. maja 2016

1. 26. februar 2016 ob 5.53

ReCO Postojna 112 nas je telefonsko obvestil o morebitnem požaru v naravi pri kamnolomu v Štanjelu. Na lokaciji smo ugotovili, da tli manjše kurišče, ki ni bilo dokončno pogaseno. Kurišče smo zalili z vodo. Na intervenciji so sodelovali trije gasilci PGD Komen z dvema voziloma.

2. 18. marec 2016 ob 10.50

Center 112 nas je obvestil o požaru v naravi pri vasi Volčji Grad. Na lokaciji smo ugotovili, da gori trava in grmičevje. Skupaj s poklicnimi gasilci ZGRS Sežana smo požar pogasili. Pogorelo je okoli 0,7 ha površine. Na intervenciji je sodelovalo 10 gasilcev PGD Komen z dvema voziloma, trije gasilci ZGRS Sežana z enim vozilom in Policija. V gasilskem domu je bilo v pripravljenosti še pet gasilcev.

3. 31. marec 2016 ob 14.24

ReCO Postojna nas je obvestil o požaru v naravi na relaciji Gabrovica–Volčji Grad. Gorelo je na makadamski cesti Komen (proti Sežani)–Volčji Grad. Skupaj s poklicnimi gasilci ZGRS Sežana smo požar pogasili. Pogorelo je okoli 1000 m² površine. Na intervenciji je sodelovalo 13 gasilcev PGD Komen s tremi vozili, trije poklicni gasilci ZGRS Sežana z enim vozilom in Policija. V gasilskem domu so bili v pripravljenosti še trije gasilci.

4. 2. april 2016 ob 19.29

ReCO Postojna 112 nas je obvestil o požaru v naravi, približno 500 m od italijanske meje. Ob prihodu na lokacijo smo ugotovili, da gre za nadzorovano kurjenje v bližini mejnega prehoda Gorjansko. Naše posredovanje ni bilo potrebno. Na intervenciji je sodelovalo 10 gasilcev PGD Komen z dvema voziloma. V gasilskem domu je bilo v pripravljenosti še 10 gasilcev.

5. 6. april 2016 ob 13.41

ReCO Postojna nas je obvestil o požaru v naravi med vasema Klanec in Majerji. Ob prihodu na lokacijo smo ugotovili, da gre za požar v borovem gozdu na zelo težko dostopnem terenu. Zaradi zahtevnega terena in obsega požara smo se odločili, da vpokličemo dodatno pomoč sosednjih društev. Požar smo omejili in pogasili. Zaradi nevarnosti pojava podtalnega požara smo požarno linijo temeljito zalili z vodo. Pogorelo je okoli 1,8 ha goz-

dne površine. Vpoklican je bil tudi poveljnik Civilne zaščite Občine Komen. V gasilskem domu je bilo v pripravljenosti še več gasilcev, ki so nudili logistično pomoč in bili v pripravljenosti za morebitno drugo intervencijo. Intervencijo smo zaključili ob 18:20.

Na intervenciji je skupno sodelovalo:

- 13 gasilcev PGD Komen s tremi vozili
- 5 poklicnih gasilcev ZGRS Sežana z dvema voziloma
- 12 gasilcev, ki so na usposabljanju za poklicne gasilce v Sežani s tremi vozili
- pet gasilcev PGD Štjak z dvema voziloma
- 10 gasilcev PGD Sežana z dvema voziloma
- štirje gasilci PGD Kostanjevica na Krasu z dvema voziloma
- Policisti PP Sežana in
- delavec elektro podjetja.

6. 6. april 2016 ob 19.29

ReCO Postojna nas je telefonsko obvestil, da je občanka prijavila ponovno opažen dim na požarišču. Ob prihodu na lokacijo smo ugotovili, da dim izvira iz žarišč znotraj požarišča in da naše posredovanje ni potrebno. Preventivno smo ponovno pregledali linijo požarišča. Na intervenciji je sodelovalo pet gasilcev PGD Komen z enim vozilom.

7. 7. april 2016 ob 12.01

ReCO Postojna nas je obvestil o dimu med vasema Klanec in Majerji. Ob prihodu na lokacijo smo ugotovili, da so se na požarišču iz prejšnjega dne pojavila nova žarišča. Vzrok za ta žarišča je bil podtalni požar. Žarišča smo pogasili in linijo požarišča temeljito zalili z vodo. Po zaključku zalinovanja smo požarno linijo

pregledali s termovizijsko kamero, s katero smo iskali znake morebitnega podtalnega požara. Znakov požara nismo opazili. Na intervenciji je sodelovalo 10 gasilcev PGD Komen s tremi vozili.

8. 20. april 2016 ob 17.45

ReCO Postojna nas je obvestil o požaru v naravi na makadamski cesti Majerji-Vojščica. Ob prihodu na lokacijo smo ugotovili, da gori na težko dostopnem terenu med Klancem in Majerji. Ker je bila lokacija požara v območju Občine Miren-Kostanjevica, smo aktivirali osrednjo enoto PGD Kostanjevica na Krasu. Požar smo pogasili in linijo temeljito zalili z vodo. Pogorelo je 500 m² travnate površine in grmičevja. Na intervenciji je sodelovalo 10 gasilcev PGD Komen z dvema voziloma, dva poklicna gasilca ZGRS Sežana z enim vozilom, gasilci PGD Kostanjevica na Krasu in poklicni gasilci Gasilske enote Nova Gorica. V gasilskem domu PGD Komen je bilo v pripravljenosti še sedem gasilcev.

9. 8. maj 2016 ob 17.03

ReCO Postojna nas je obvestil o trku kolesarja in avtomobila v vasi Sveto. Ob prihodu na lokacijo smo skupaj s poklicnimi gasilci ZGRS Sežana zavarovali kraj nesreče in poškodovani osebi nudili prvo pomoč do prihoda reševalcev. Na intervenciji je sodelovalo sedem gasilcev PGD Komen z enim vozilom, poklicni gasilci ZGRS Sežana in gasilec PGD Sežana z enim vozilom, reševalci NMP Sežana, zdravnik in policija. V gasilskem domu PGD Komen je bilo v pripravljenosti še 15 gasilcev.

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO KOMEN
KOMEN 96, 6223 KOMEN,
Gsm: 041/906-570
pgdkomen@siol.net
www.pgdkomen.si

Gasilci PGD Komen domov odnesli zmage in glavni pokal

V soboto, 14. maja 2016, je v Lokvi potekalo tekmovanje Kraške gasilske zveze, ki so ga zelo uspešno organizirali člani PGD Lokve.

V dopoldanskem času se je odvijalo tekmovanje gasilske mladine. Na tekmovanju je preko 200 mladih tekmovalo iz gasilsko-športnih disciplin, ki bodo tudi na letošnjem državnem tekmovanju. Kljub deževnemu vremenu, zaradi katerega je bila odpovedana štafeta na 400 m, so naše ekipe dosegle izvrstne rezultate. Tekmovanja se je PGD Komen udeležilo s štirimi ekipami. Ekipa pionirk in ekipa mladincev sta dosegli 2. mesto, prva ekipa pionirjev je dosegla 5. mesto, druga ekipa pionirjev pa 9. mesto. Osvojili smo tudi mladinski prehodni pokal. Ob povratku v gasilski dom smo uspehe proslavili s sadnim šampanjcem.

V popoldanskem času se je zvrstilo tekmovanje za člane, članice in veterane, katerega se je udeležilo preko 300 gasilcev. Na tekmovanju smo sodelovali z dvema veteranskima ekipama, ki sta dosegli 1. in 3. mesto, eno ekipo članic, ki je dosegla 1. mesto, dvema ekipa članov B, ki sta dosegli 1. in 3. mesto in dvema eki-

pama članov A, ki sta dosegli 1. in 3. mesto. Člani A so s 1. mestom osvojili tudi članski prehodni pokal Kraške gasilske zveze.

Iskrene čestitke vsem 95 tekmovalcem PGD Komen za izjemne dosežene rezultate.

Gasilska tekmovanja se organizirajo in izvajajo za preverjanje psihofizične in strokovne usposobljenosti operativnih gasilcev, za spoznavanje in utrjevanje medsebojnih odnosov ter izmenjavo izkušenj. Gasilska tekmovanja spadajo med strokovno in praktično izobraževanje gasilcev.

Besedilo: PGD Komen
Foto: arhiv PGD

Komenske gasilke – medijske zvezde

Članice PGD Komen smo se v torek, 24. maja, z veseljem odzvale vabilu RTV Slovenija in se predstavile v oddaji Dobro jutro. V koprskem studiu smo gledalcem opisale naše delovanje v društvu, udeleževanje na intervencijah in ostalih operativnih nalogah ter naše nezanemarljive rezultate na občinskih in regijskih tekmovanjih. Predstavile smo tudi različne obleke in opremo, ki jo gasilci uporabljamo pri reševanju ljudi, premoženja in narave. Menimo, da smo s predstavitvijo v oddaji pripomogle k prepoznavnosti komenskega društva ter ženskih gasilk, saj smo nepogrešljive tako na operativnem kot na organizacijskem področju. Vsem nam je bilo snemanje oddaje prijetna izkušnja, saj se nam zdi pomembno, da naše delovanje v društvu postane vidno tudi izven meja naše občine.

Posnetek je dostopen na spletnem naslovu: <http://4d.rtvlo.si/arhiv/dobro-jutro/174407268>

Besedilo: Nina Meziniec, Tajnik PGD Komen

Foto: arhiv PGD

Zavetnik gasilcev

Člani prostovoljnega gasilskega društva Komen smo letos prvič slovesno obeležili praznik našega zavetnika, sv. Florjana, varuha pred požari in poplavami. Ob tej priložnosti je domači župnik, g. Peter Černigoj, daroval sveto mašo za vse žive in pokojne gasilce iz našega društva.

Gasilke in gasilci smo se zbrali v paradnih oblekah in v sprevidu odkorakali v cerkev. Po končani mašni daritvi smo se zbrali v klubskem prostoru gasilskega doma in nadaljevali z druženjem. Člani PGD Komen smo predlog domačega župnika, da letos prvič daruje sveto mašo s priprošnjo za blagoslov našega prostovoljnega dela, sprejeli z veliko naklonjenostjo. Upamo, da se bomo naslednje leto ponovno zbrali ob tej priložnosti s prošnjo za varnost pri našem delu ter čim manj intervencij.

Besedilo: Nina Meziniec, Tajnik PGD Komen

Foto: arhiv PGD

Slogan Univerze za tretje življenjsko obdobje Kras: »Širimo obzorje, združujemo ljudi.«

Univerza za tretje življenjsko obdobje Kras, ki pod vodstvom predsednice Nadje Mislej Božič uspešno deluje že šesto leto, v javnosti deluje pod sloganom Širimo obzorja, združujemo ljudi. Njihovo poslanstvo je s študijskimi skupinami izobraževati starejše in odrasle ter jim pomagati pri osebostnem razvoju in ohranjanju njihove družbene aktivnosti. Vizija univerze je usmerjena v dvig prepoznavnosti v širši javnosti ter v priznanju in pomenu izobraževanja, obenem vplajo na spreminjanje pogleda na starejše in poznejša leta življenja, na dejavno staranje in nove oblike vključevanja starejših, ter na krepitev prenosa znanja starejših na mlajše generacije in s tem krepitev medgeneracijskega sodelovanja.

»Ves čas širimo zavest o tem, da se učimo od rojstva do konca življenja. Prizadevamo si presegati predsodke in stereotipe o starosti in starejših. Starost ni le betežnost in onemoglost, starejši so

lahko ustvarjalni vse do konca življenja. Starejši, še posebej člani Univerze, se moramo zavedati, da svoj način obnašanja, življenja in dela vključno z vrednotami in znanji ter življenjsko filozofijo in etiko oziroma vrednotami prenašamo na mlajše generacije in tudi na ta način vplivamo na družbeno okolje. Z odpiranjem programov k mlajšim udeležencem sočasno spodbujamo medgeneracijsko sodelovanje. Težnja po povezavah z mlajšimi generacijskimi skupinami v projektih oziroma vključevanje mlajših v naše študijske programe, se uresničuje s psotopoma, z »medgeneracijskimi« vsebinami, med katerimi odmeva Začetna japonščina in kultura Japonske z mentorico dr. Klaro Hrvatini ter Španski jezik in kultura z Laro Hrvatini, medgeneracijsko zanimivo so še programi Arhitektura Krasa, Suhi zid in Vezenje. Mi smo tisti, ki povabimo mlajše generacije k obiskovanju študijskih programov naše univerze in se medgeneracijsko družimo, mlajši prinašajo zagnanost, mladost v zameno za izkušnje in modrost,« je v

poročilo o delu v preteklem letu poudarila predsednica kraške Univerze za tretje življenjsko obdobje Kras Nadja Mislej Božič.

Lep primer medgeneracijskega druženja je častni član Univerze sedaj 94-letni Viktor Saksida, ki je tudi častni sežanski občan. Kot univerza so mu v letošnjem letu podelili naziv častnega člana, saj je v Univerzo vključen že od vsega začetka, od ustanovitve dalje, ko je vestno obiskoval predavanja naše rojakinje in arheologinje ddr. Verenke Vidrih Perko v študijski skupini Muzej Krasa: preteklost za prihodnost. Veliko dela in časa pa je Mislej Božičeva porabila tudi za izdajo njegove knjige »Svet v prgišču«, ki je po štirih letih zagledala luč sveta konec lanskega leta in so jo predstavili že v Sežani, Gorjanskem in Dolu pri Vogljah in Divači.

Zbor članov Društva Univerza za tretje življenjsko obdobje Kras s sedežem v Gorjanskem je potekal v prostorih Doma upokojencev v Sežani, kjer tudi potekajo tako daljša kot tudi krajša predavanja. Tudi v preteklem letu so največ pozornosti namenjali organizaciji izobraževanja Med daljšimi študijskimi programi izstopa poučevanje jezikov (angleščina, italijanščina, španščina). Zanimivi so tudi Slovensko ljudsko izročilo z mentorico Marjeto Malešič in Umetnostna zgodovina z umetnostno zgodovinarico Tino Ban, študijski krožek Digitalna fotografija pa že četrto leto vodi mag. Katarina Sadovski. Želijo pa si več obiska v programu Berem (leposlovne in strokovne knjige in članke) in se pogovarjam o medčloveških odnosih, ki že drugo leto poteka brezplačno z Nadjo Mislej Božič. »V tretjem življenjskem obdobju vstopamo v nove odnose z življenjskim sopotnikom, otroki, vnuki, nekdanjimi sodelavci, sosedi, znanci. V drugačnih življenjskih okoliščinah utrjujemo dosedanja prijateljstva ali ustvarjamo nova,« še dodaja predsednica Mislej Božičeva.

Nabirali so znanja tudi v krajših programih kot na primer o velikemu arhitektu Avstro-Ogrske monarhije Kraševcu Maksu Fabianiju v programu Sozvočje tradicionalnega in sodobnega v kraški arhitekturi v izvedbi arhitektke Nataše Kolenc. Uspešno so zaživel novi programi Krasilna umetnost nekoč in danes, Kulturno bivanje in oblikovanje prostora ter Unikatno oblikovanje in izvirno ustvarjanje, ki jih vodi Eva Razboršek. Ponosni so na postavitve žal le ene suhozidne hiške (načrtovali so jih tri) v obmejnem pasu med Gorjanskim in Mavhinjami. Program Suhi zid so udeleženci izvedli zaradi odsotnosti Borisa Čoka pod mentorstvom Vojka Ražmana in Ivana Pavlina. Dr. Marija Pirjavec Pater-

nu je predstavila zgodovinski pregled tržaške književnosti. Zanimiv je tudi program Živimo zdravo z zdravilnimi rastlinami, kjer so obiskovali predavanja in delavnice mag. Stipeta Hečimovića (o zdravilnih rastlinah), Darje Rojec (zdravilne rastline in priprava macerata, eteričnih olj, krem in mazil), Emilije Pavlič in Nadje Mislej Božič, kjer so izkupiček delavnice s pripravo čajev, tinktur, olj in mazil iz zdravilnih rastlin namenili društvu. Pilates vadbo je prevzela Barbara Ažbe.

Sežanska Univerza za tretje življenjsko obdobje je le ena izmed 51 univerz v mreži Slovenske Univerze za tretje življenjsko obdobje. V lanskem letu so v juliju obeležili Štrekljevo obletnico z etnološko obarvanim dnevom, ko so pripravili zeliščarsko delavnico, ljudsko petje in pogovor z Dušico Kunaver. V Dneve evropske kulturne dediščine so se vključili z dvema prireditvama: predavanjem waldorfskega učitelja Mohorja Demšarja z naslovom Za otroke vse najboljše – dobro igrarico in osnova suhozidne hiške z mentorjema Vojkom Ražmom in Ivanom Pavlinom.

V aprilu so se podali na ogled Narodne galerije v Ljubljani, v začetku maja pa na izlet v Rezijo, septembra pa načrtujejo obisk muzejev v Firencah.

Ob zaključku zbora članov pa je Stanko Budal predstavil nedavno štiridnevno strokovno ekskurzijo z arheologinjo ddr. Vereno Vidrih Perko po Rimu in Vatikanu.

Besedilo in foto: Olga Knez

Iz vaških skupnosti

Zahvala

Gospe Katji Šantelj, dr. med., gospe Tini Furlan, reševalki, ter Dimitriju Dokiću in Patriku Kosmini – članoma PGD Komen, ki so 10. in 17. maja 2016 v Hruševici izvedli tečaj usposabljanja iz temeljnih postopkov oživljanja in uporabe avtomatskega defibrilatorja (AED).

Hruševljani se gospodu Jejčič Božanu zahvaljujemo za donirani defibrilator.

Želja nas vseh je, da ga nikoli ne bomo uporabili.

Besedilo in foto: Dimitrij Čigon

Aktivno v Kobjeglavi in Tupelčah

V okviru društva Kraški slavček se je v začetku pomladi oblikovala nova delovna skupina, ki skrbi in ureja posamezne zelenice v obeh vaseh. Namen skupine je povezovanje in druženje vaščanov med sabo, hkrati pa se člani skupine dobro zavedajo, da je še kako pomembno, v kakšnem okolju ljudje živimo. Skupina se je že vestno in marljivo lotila prvih projektov: obnove in nadgradnje dosedanjih vaških zelenic, priskočila je tudi na pomoč vaščanom pri urejanju njihovih površin in oplešala vstopne točke pri krajevnih tablah na začetku oz. koncu obeh vasi.

»Marijin zeliščni vrt« pri vaški cerkvi sv. Mihaela.

Prav tako se je aktivno v ureditev vaškega pokopališča vključila delovna skupina fantov, ki je v sončnem sobotnem dopoldnevu pričela z obnovo poti na sredini. 15 vaščanov je znova dokazalo, da Kobjeglavci in Tupelčani znamo stopiti skupaj in da se z lastnimi močmi, trmo in trudom da marsikaj postoriti.

Projektov v vasi je kar nekaj ... volje, vneme in ciljev med vaščani za naprej pa še toliko več!

Besedilo: za VS Kobjeglava – Tupelče Urban Grmek Masič

Postavljanje kamnitih robnikov na vaškem pokopališču. Foto: Karel Ravbar

Živel 1. maj!

Dnevi okoli delavskega praznika imajo poseben čar. Tudi zato, ker se takrat S'čani večkrat zberemo, podružimo in poveselimo, pogovorimo, kaj smo za vas v minulem letu dobrega naredili in kaj bi še lahko izboljšali. Na praznični 27. april smo tako že

tradicionalno organizirali pohod. Kljub kislemu vremenu se nas je približno 40 podalo po najdaljši Maherjevi pešpoti. V dobrih dveh urah hoje smo se ustavili tudi pri pastirskih hiškah, ki smo jih lani obnovili s pomočjo ljubitelja ljudskega izročila ter gra-

Gasilska slika S'čanskih puntarjev ob postavljenem mlaja

ditelja suhih zidov, Borisa Čoka, iz Lokve. In v prihodnje bomo zagotovo znova zavihali rokave ter obnovili še kakšno. Pohod smo s pasuljem in dolгим druženjem sklenili v osrednjem vaškem prostoru, S'čanom zelo ljubi »stari šoli«. Tri dni kasneje, dan pred 1. majem, je vaška mladina olupila in okrasila dobrih 11 metrov visok bor. Kar nekaj parov moških rok je mlaj z vrvmi dvignilo ob dveh največjih znamenitostih vasi, na kateri smo zelo ponosni – cerkev svetega Tilha in več kot 500 let stara lipa. Seveda smo ob mlaju naredili eno »gasilsko«. Kar pod lipo, tako po domače, pa smo se v lepem številu pogostili z odličnim odojkom. Zvečer smo, kot pritiče, zakurili še kres. Praznično obdobje pa smo zaključil s tradicionalnim piknikom v stari šoli, ki ga mladina organizira vsako leto 1. maja. Da bi se mlado in staro še bolj povezovalo, da bi obudili kakšen star običaj, organizirali nove dogodke in vas naredili bolj turistično zanimivo, smo pred

kratkim ustanovili tudi turistično in športno društvo, ki smo ga poimenovali – kot se za kraško puntarsko vas spodobi – S'čanski puntarji. Naj bo Sveto »sveto« skozi vse leto!

Vaška skupnost Sveto

Zahvala

Zahvaljujemo se vsem v vasi Sveto, ki ste hitro posredovali ob nesreči 8. maja 2016, ko se je naš Nikos nepričakovano zaletel v avtomobil. Zahvala gre tudi in predvsem članom PGD Komen in ZGRS Sežana, zdravstvenemu osebju ZD Sežana ter bolnišnici Šempeter (Nikos lepo okreva).

Družina Varnavas in Kermolj

Življenje in praznovanje 1. maja v Malem Dolu

Majhna vasica šteje toliko hiš kot dan ur. Ko se včasih pošalimo, živimo tukaj prišleki in avtohtoni vaščani, ki s skupnimi močmi marsikaj postorimo za lepše življenje v vasi. Pokosi se trava ob

cesti, vzdržuje se sprehajalne poti, očisti se okolico, kmetija Brinjevka je lepo počistila grmovje ob njivah, tako da ima vas tak videz kot izpred nekaj let. Neutrudni vaščan vsako leto pripravi kres, zato smo se letos zbrali v soboto, 30. aprila 2016, ob 12. uri v središču vasi pri naši hiški. Pričeli smo kuhati golaž in polento za vaško večerjo. Ob prijetnem vonju smo imeli še vaški sestanek in se pogovorili o nadaljnjem delu. Zbralo se je še nekaj obiskovalcev iz sosednjih vasi in ob 18. uri je sledila skupna večerja. Stemnilo se je, vaški zvonček je odpel pesmico. Ob soju bakel, spremljavi žive glasbe in slovenske zastave smo odkorakali na vzpetino za vasjo. Slovesen prižig ognja so letos imeli otroci. Ko je soj iskric in plapolanje ognja ugasnilo, smo se vrnili na sladico, ki so jo pripravile pridne roke domačink. Pohvaliti velja tudi našo sponzorico in odgovorno kuharico, saj smo se zelo dobro najedli. Ob pesmi in kramljanju smo pričakali 1. maj ter tako preživeli še en nepozaben prijeten in lep dan.

Besedilo: vaščani

Spacalov pohod

Že osmič zapovrstjo je tudi letos drugo nedeljo v maju potekal Spacalov pohod. Zbrali smo se na Spacalovi domačiji v Škrbini, kjer smo se okrepčali s kavo, čajem in pecivom. Pred pohodom nas je letošnji voditelj Sandi seznanil, kdaj in kje se bomo med potjo ustavili. V lepem in dokaj sončnem vremenu smo s pohodom pričeli ob desetih. V Škrbini smo najprej zavili mimo pokopališča in si ogledali grob, kjer je pokopan Lojze Spacal, po katerem je tudi pohod dobil svoje ime. Nekaj čez 70 pohodnikov nas je nato krenilo mimo Rubij do Malega Dola, kjer je bil prvi krajši postanek. Tu so nam domačini postregli s pijačo, tako da je bilo nadaljevanje poti lažje. Pot ni bila pretirano zahtevna, občudovali smo različne barve pomladanskega cvetja, kdor je pa bil bolj pozoren, je lahko domov odnesel tudi kakšno zdravilno rožico. V Kobjeglavi je bil naš drugi postanek. Domačini so pripravili dobrodošlico s pijačo in suhim sadjem. Opoldansko sonce je že kar grelo, zato smo poiskali senco za kratek oddih in nato nadaljevali pot. Ob klepetu in prijetni družbi smo vsi zadovoljni prišli do

cilja –Štanjela. Na prelepem grajskem dvorišču nas je pričakal topel obrok in kozarček rujnega.

Zadovoljni in polni lepih vtisov smo odšli domov.

Besedilo: MB

Kulinartfest 2016

Za nami je že tretja izvedba Kulinartfesta, sejma kuharskih knjig in domačih dobrot, ki ga prirejajo Društvo Debela Griža – Volčji Grad, Založništvo tržaškega tiska, Kosovelova knjižnica Sežana in knjigotrštvo Buča ter ga podpira Občina Komen. Ob prodajni razstavi knjig, na kateri so bile zastopane vse največje slovenske založbe, sta letos bila na sporedu dva večja spremljevalna dogodka. Zjutraj so gostje v kuhinji pri Kovačevih ob kavi sodelovali pri delavnici mojstra Naserja Gashija, priznanega slaščičarja, ki ima v Sloveniji številne slaščičarske delavnice in seminarje. Osrednji dogodek pa je bilo srečanje o repi tropinki na glavnem prizorišču, pri Mrškovih. Ta tradicionalna kraška jed je postala eden od razpoznavnih znakov Društva Debela Griža, kjer si, med drugim, prizadevajo, da bi ob starih običajih, ki so še vedno živi, ponovno ovrednotili tudi nekatere tradicionalne jedi. Srečanja se je udeležil agronom, dr. Enos Costantini, avtor knjige o repi tropinki v Furlaniji Julijski krajini. V pogovoru z dr. Romano Marinšek Logar, profesorico na Biotehniški fakulteti v Ljubljani, je spregovoril o furlanski tradiciji in kulturi, kjer je repa dolga stoletja imela pomembno vlogo. O tem pričajo celo poslikave v cerkvah na primer, kjer Eva tke volno, medtem ko Adam okopava repo, v grbih in v klesanih kamnitih okrasih. Srečanje je spodbudilo idejo o povezovanju med Krasom in Furlanijo z željo, da bi si še naprej izmenjavali informacije, izkušnje, pa tudi, da bi se družili.

Velika novost letošnjega Kulinartfesta so bili odprti borjači. Gostom so Volčjegrajci ponujali med, vino, kraški pršut in druge suhe mesnine. Pristno okrepčilo pa je gostom nudila tudi turistična kmetija Pri Kamnarjevih. Na ogled je bila še kamnoseška delavnica Mateja Štolfa, za obiskovalce pa so novopečeni vaški vodiči poskrbeli za sprehod po vasi in njeni okolici.

Kljub slabim napovedim je bilo vreme zelo naklonjeno in vas je prijazno sprejela obiskovalce. Na stojnicah so bili na ogled umeetniški izdelki iz lavande, zeliščne kreme in pripravki ter posebna vrsta žara, ki je danes neobhoden rekvizit vsakega vrta in dvorišča. Gostje so ob repi tropinki in volčjegrajski pogači lahko okusili tudi specialitete, ki so jih pripravili člani sodelujočih društev Brest iz Brestovice in Pliska iz Pliskovice.

Ob tretji izvedbi lahko že rečemo, da je Kulinartfest postal tradicionalen volčjegrajski praznik, prinaša pa tudi vedno nekaj novega, tako zadoščenja kot izzive. Veselimo se tujih gostov, vendar bi si želeli, da bi privabil vse več domačinov, prijateljev in znancev iz okoliških vasi. Kulinartfest je predvsem praznik vaščanov in vseh, ki radi z nami preživljajo svoj prosti čas, ob dobri kapljici, prigrizku in, seveda, glasbi.

Besedilo: Martina Kafol

Iz komenske knjižnice

S Kočevskega na Dolenjsko

V soboto, 21. maja 2016, smo se obiskovalci študijskih krožkov S knjižnim nahrbtnikom in Iz knjižnice v svet, ki potekata v komenski in divjaški knjižnici, odpravili na odkrivanje lepot Kočevskega in Dolenjske.

Po jutranji vožnji skozi kraške vasi so se v Divači na avtobus posedli še zadnji potniki in odpeljali smo se na prvi jutranji postanek za kavo. Dokončno zbudeni in okrepčani smo uživali v vožnji mimo Cerknškega jezera, kjer smo obujali spomine na lanski izlet. Po kratki panoramski vožnji skozi Ribnico smo se mimo Kočevja pripeljali do doma lovcev v vasi Željne, od koder smo se sprehodili do Željnskih jam. Ozka pot, ki je šla malo navzgor in

malo navzdol, je poskrbela, da nam bodo jame še dolgo ostale trdno zasidrane v spominu. Čeprav jame niso tako velike kot tiste, ki jih kot turisti navadno obiskujemo, so nas navdušile s svojimi skalnimi oboki in naravnimi okni, ki v notranjosti jame povzročijo igro svetlobe in teme. Po ogledu in razlagi smo se pred nadaljevanjem poti pri avtobusu ustavili na kratkem okrepčilu, kjer nam je sopotnik Ivan postregel z domačimi dobrotami. Polni energije smo se vrnili na avtobus in nekoliko težavna pot do jam je bila v hipu pozabljena.

Sledila je vožnja skozi območje, ki so ga nekoč poseljevali kočevski Nemci. Danes njihovih vasi skoraj ni več, lahko pa smo

uživali ob pogledu na mnoge travnike in bujne gozdove. Preden smo se odpeljali do našega naslednjega postanka, smo se na kratko ustavili na pokopališču v Starem Logu, kjer smo si ogledali slovenske in nemške nagrobnike ter spomenik, posvečen slovenskemu pesniku Miranu Jarču.

Po ogledu lepo urejenega pokopališča nas je cesta vodila iz Kočevskega v Suho krajino, kjer smo se mimo Dvora odpeljali v Žužemberk. Tu smo obiskali istoimenski grad, ki s svojimi sedmimi obrambnimi stolpi kraljuje na terasi nad reko Krko. Notranjost gradu nam je razkazala lokalna vodnica, ki nam je z živim govorom in mnogimi zgodbami iz preteklosti predstavila življenje, ki se je nekoč odvijalo na gradu in v njegovi okolici. Z enega od razglednih stolpov smo z zanimanjem opazovali del spomenika na Cviblju, zato smo se po obisku gradu odpeljali še na kratek ogled spomenika, ki je bil postavljen v spomin padlim partizanom, ki so izgubili svoje življenje v bojih v Suhi krajini v letih 1941 do 1945.

Temu je sledila vrnitev v Dvor, kjer smo si ogledali ostanek železarne, ki je bila v svojih najboljših letih največji in najbolj opremljen tovrstni industrijski obrat pri nas in v okolici. Posebno pa so nas navdušili slapovi Krke. Ti nastanejo, ko se apnenec iz vode odlaga na rečno dno in tvori lehnjakove pragove, ki se ponekod razvijejo v slapišča. Mnogi izmed nas smo v mislih že postavljali ležalnike na rečni breg in uživali v ritmičnem žuborenju padajoče vode, a ker nas je že čakalo kosilo, smo le za hip odpočili oči na prečudoviti naravni kulisi in se že nekoliko lačni odpeljali v Ždinjo vas pod Trško goro. V tamkajšnji gostilni smo uživali v okusni hrani in pijači ter se tako napolnili s potrebno energijo za nadaljevanje izleta.

Pot nas je vodila v Novo mesto, ki je nastalo na enem od zavojev reke Krke. V mestu smo si najprej ogledali kapiteljsko cerkev svetega Miklavža, ki se vrh griča dviga nad starim mestnim jedrom. Stolna cerkev nas je že na prvi pogled navdušila z nekoliko ne navadno gradnjo, saj njen prezbitenij ne poteka točno po osi,

temveč je nekoliko zamaknjen, kar daje cerkvi posebno podo-
bo. Ob ogledu notranjosti smo občudovali sliko svetega Miklav-
ža, ki kraljuje na velikem oltarju in je delo znanega beneškega
slikarja Tintoretta. Zanimiv je bil tudi ogled kriptе, ki se nahaja
pod prezbitenijem.

Po ogledu cerkve smo se sprehodili do Glavnega trga, kjer smo
si ogledali mestno hišo Rotovž, kipa, posvečena Dragotinu Ket-
teju in Janezu Trdini, ter vodnjak, na robu katerega so vklesani
verzi Kettejeve pesmi Na trgu (»Noč trudna molči, nezamudna
beži čez mestni trg luna sanjava, ki ruši pokoj moji duši nocoj,
brezskrbno pa deklica spava.«). Sprehod smo nadaljevali prek
železnega Kandijskega mostu, s katerega smo lahko uživali v
pogledu na staro mestno jedro, ki se je razprostiralo za nami,
ter dolensko lepoto Krke, ki si je svojo pot utrla mimo njega.

Obisku dolenske prestolnice je sledil kratek postanek pri gradu
Otočec. Prenovljeno poslopje, ki se ponaša z edinstveno lego na
enem izmed otokov reke Krke, skupaj z urejenim parkom tvori
slikovito okolje. Zato ni čudno, da je danes v gradu hotel visoke
kategorije ter da je to ena najprivlačnejših lokacij za poroko in
druga slavlja.

Po kratkem sprehodu okrog gradu smo naš izlet zaključili z obi-
skom Dežele kozolcev v Šentrupertu. Tu nas je čakala osvežitev
v obliki bezgovega soka, nato pa smo si ogledali muzej na pro-
stem, ki je namenjen ohranjanju in predstavitvi različnih tipov
kozolcev, ki predstavljajo slovensko podeželsko posebnost. Ker
se kozolcem v današnjem času spreminja njihov prvobiten po-
men, je ena od nalog muzeja ohranjanje pomembne tehnične
in kulturne dediščine, ki je povezana z njihovo uporabo.

Za konec smo se nekateri obdarili s spominki iz trgovine, nato
pa smo se skupaj odpravili na avtobus ter se polni vtisov in lepih
spominov v poznih večernih urah vračali domov.

Besedilo: Heidi Vrčon

Foto: Mateja Grmek

KOMENSKI OBČINSKI PRAZNIK
KOMEN, 18. JUNIJ 2016

Ko ne gre zares

V petek, 18. marca 2016, se je v zgodnjih jutranjih urah ob novem krožišču v Komnu in v neposredni bližini šole zgodila prometna nesreča. V obcestno svetilko se je zaletel avto, voznik pa je v njem ostal ukleščen. Iz razbitin so ga rešili gasilci, reševalci pa ga hudo ranjenega odpeljali na zdravljenje v bolnišnico. Razbitine avtomobila so vse jutro privabljale radovedne poglede mimooidočih in mimovozečih, pravo pozornost pa je dogodek vzbudil pri učencih šole, saj so se ob njem zadržali celo dopoldne.

Na srečo ni šlo za nesrečo, pač pa za premišljeno in do podrobnosti izdelano vajo, v kateri so se vsem komenskim in štanjelskim šolarjem predstavile reševalne službe.

Po jutranji vaji v evakuaciji, ko so učenci in delavci šole varno in hitro zapustili šolo, so se v skupinah pomikali po pripravljenih postajah ter se na ta način seznanili z načinom reševanja v kriznih situacijah. Svoje delo so jim tako predstavili gasilci Zavo-

da za gasilno in reševalno službo iz Sežane, policisti Policijske postaje Sežana, reševalci Reševalne postaje Sežana, zadnji trenutek pa so svojo udeležbo odpovedali člani regijske ekipe za neeksplozivna ubojna sredstva iz Nove Gorice, saj so na terenu morali v resnično akcijo. Med tehničkim dnevom pa so bili v akcijo poklicani tudi gasilci komenske enote, ki so na srečo požar hitro pogasili.

Tehniški dan, na katerem so sodelovali člani posameznih služb, je bil namenjen osveščanju učencev o nevarnih situacijah, o varnem vključevanju v promet ter natančnejšemu spoznavanju in vlogi posameznih služb. Vsem, ki so sodelovali pri pomembnem elementu vzgoje najmlajših, se po tej poti še enkrat iskreno zahvaljujemo.

Besedilo: prof. Nives Cek, ravnateljica

Prvič z vlakom

Moje prvo potovanje z vlakom je bilo zelo razburljivo. V spominu mi je najbolj ostala izkušnja, ko sem lahko tudi sama vstopila v strojevodsko kabino in potrobila. Smeha in veselja je bilo zelo veliko. Čeprav je bil dan bolj oblačen kot sončen, bo ostal nepozaben.

Neža Fakin, 2. b

Tistega jutra sem se zbudila naspana. Nestrpno sem pričakovala mojo prvo vožnjo z vlakom. V učilnici smo se najprej pogovorili, kako se bomo obnašali na železniški postaji in na vlak. Na železniški postaji v Štanjelu nas je pričakala sprevodnica – Zalina mama Alenka. Razkazala nam je postajo in predstavila delo prometnika. Iz tunela je počasi in glasno »prisopihal« potniški vlak. Z njim smo se odpeljali do Sežane in nazaj. Najbolj zanimiva mi je bila vožnja skozi predor.

Tia Colja, 2. b

V ponedeljek, 4. aprila, smo se iz Štanjela do Sežane in nazaj peljali z vlakom. Sprevodnica Alenka nam je razkazala postajo in razdelila vozovnice. Vlak je vozil moj tata Andrej. Dovolil nam je vstopiti v kabino. Bilo je lepo, le pot je bila prekratka.

Žiga Žežlina, 2. b

Učenje za življenje

Na OŠ Komen že vrsto let spodbujamo nadarjenosti tudi z izvajanjem t. i. raziskovanih delavnic. Vanje se učenci radi vključujejo in s posebno strastjo pristopajo k zastavljenim nalogam.

Že tradicionalno so se tako tudi letos mladi raziskovalci odlično odrezali na regijskem tekmovanju mladih raziskovalcev v Obalno-kraški regiji. Tilen Komel, Bor Križaj in Dominik Uršič so se z mentorico Lucijo Filipčič Križaj v letošnjem šolskem letu ukvarjali z raziskovanjem Oddaljenosti in krivulj v ravnini. Strogo žirijo so očarali z nalogo in predstavitevijo ter domov prinesli priznanje odličnosti in se hkrati uvrstili na državno tekmovanje. Ana Milanič, Nina Ščuka in Tinka Terčon so z mentorico Metko Paljk raziskovale, kako različne vrste mleka vplivajo na okus preprostega domačega sladoleda, ki so ga poimenovala Domače gozdne sladoledne sanje. Tudi ta raziskovalna naloga se je uvrstila na državno tekmovanje.

V ponedeljek, 16. maja 2016, so se učenci OŠ Komen odpravili na državno tekmovanje mladih raziskovalcev v Mursko Soboto. Obe skupini sta se odlično odrezali in v hudi konkurenci osvojili srebrni priznanji. Majhno razočaranje je potolažil okusni sladoled in sproščeno vzdušje na avtobusu ob povratku v Komen. Za vse je bila to čudovita izkušnja, iz katere so se veliko naučili.

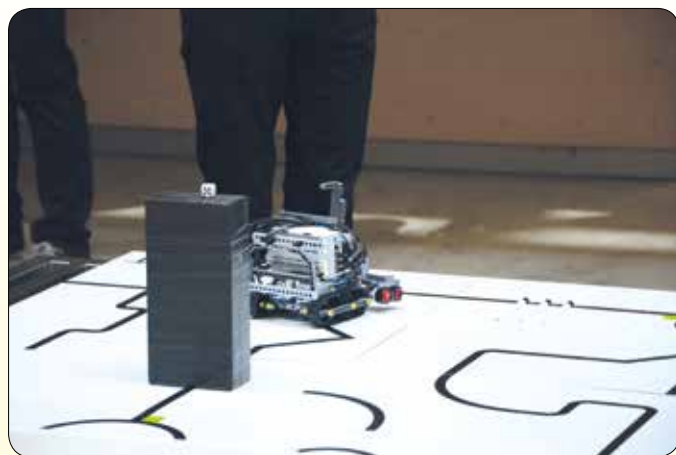
Besedilo: Komenski mladi raziskovalci

Mladi programerji robotov za las zgrešili svetovno prvenstvo

Učenci naše osnovne šole, ki jih zanima sestavljanje, razstavljanje, popraviljanje in programiranje robotov, so med lanskimi poletnimi počitnicami postali bogatejši za šolski kabinet, posvečen prav robotiki. Da se z veliko dobre volje lahko naredi ogromno, je dokazal naš hišnik, Evgen Suban, ki je izdelal proge, ki so najmanj tako dobre kot tiste na regijskih in državnih tekmovanjih. Že takoj prvi teden v septembru so začeli učenci s polno paro izdelovati robote iz zbirke Lego Mindstorms, do maja so v računalniški učilnici preživeli ogromno prostih dopoldanskih in popoldanskih ur. Pripravljali so se na tekmovanje RoboCupJunior, ki se ga komenska šola udeležuje od leta 2013, predstavlja pa reševanje ponesrečencev ob naravnih nesrečah in je namenjeno temu, da učence motivira za kasnejše resnejše ukvarjanje s praviimi roboti. V prvem delu tekmovanja mora robot slediti črni črti, ki ima lahko presledke in križišča, hkrati pa prevoziti manjše in obvoziti večje ovire. V drugem delu mora robot najti žrtve (kroglice) in jih prenesti na varno območje. Za to, da opravi celotno nalogo, ima robot na razpolago največ šest minut.

Konec aprila so se robotski zanesenjaki naše šole udeležili regijskega tekmovanja v Portorožu. Letos je bila konkurenca huda, saj je bilo prijavljenih kar trikrat več ekip kot lani. Kljub temu je robot ekipe, v kateri so bili Jaka Levstek, Matic Levstek in Bor Križaj, zbral največ točk in suvereno zmagal. Robot Dominika Uršiča, Tilna Komela in Aneja Perasa je za las zasedel nevhvaležno četrto mesto, muhasti robot Aneja Žerjala in Nejca Hočevarja pa ni želel ubogati programa, zato je zasedel deveto mesto.

Za državno tekmovanje v Mariboru so vse tri ekipe združile moči, uporabile celotno svoje znanje in pripravile najboljšega možnega robota. Ta taktika se je obrestovala, saj je ekipa komenske šole med vsemi slovenskimi osnovnimi šolami zasedla

izjemno drugo mesto. Čeprav je veselje ob tem velikem uspehu ogromno, ga za malenkost kvari samo misel, da so učenci le za las zgrešili uvrstitev na svetovno prvenstvo na Japonskem, ki bi ga prinesla zmaga. Je pa to dejstvo velika spodbuda in izziv za naslednje generacije mladih navdušencev nad roboti.

Ob tem uspehu gre zahvala lanskemu učencu naše šole, Lenartu Kobalu, ker nam je velikodušno posodil svojo zbirko za sestavljanje robotov, in hišniku, Evgenu Subanu, za ves njegov trud in razumevanje vedno novih idej za izboljševanje tekmovalnih prog.

Mladim robotikom čestitam in želim še veliko užitkov ob delu z roboti.

Besedilo: Mentorica Lucija Filipčič Križaj

Burja

Nastala je prava pravljíčna knjiga »Pravljíce o številih«

Števila srečujemo pri matematiki, a tudi v pravljicah. Le kje so skrite te številke? Na DELAVNICAH KREATIVNEGA pisanja so deklice 3. in 4. razreda OŠ Komen ustvarjale pravljíce o številih od ena pa do deset. V vsaki glavni osebi zgodbe se skriva ena številka in le-ta se večkrat ponavlja skozi pravljíco, ki je tudi ilustrirana:

številka 1 se skriva v žirafi z imenom Lili;
številka 2 v labodu z imenom Dvačko;
številka 3 v snežaku Snežku;
številka 4 v miški Metki;
številka 5 v traktorju Poldetu;
številka 6 v mucí Tački;
številka 7 v zmajevih glavah;
številka 8 v piščančku Pikiju;
številka 9 v slonu Devetku in
številka 10 v polžu Desetku.

Prave pisateljice in ilustratorke so bile: Giselle Luin Zonta, Veronika Cej, Kristina Stantič, Lejla Tavčar, Emil Šibelja, Vita Trampuž, Veronika Buda, Ana Žigon in Petra Godnič.

Mentorica in foto: Tanja Spačal

S kolesom v naravo po znanje in zabavo

V petek, 20. maja 2016, smo v okviru interesne dejavnosti *Turizmu pomaga lastna glava* realizirali kolesarjenje po poti, ki smo jo predstavili v turistični nalogi, s katero smo poželi uspehe na tekmovanjih Turistične zveze Slovenije. Dodali smo šotorjenje ob šoli v Štanjelu.

Ob 16. uri je krenila skupina 16 otrok od 2. do 6. razreda v spremstvu učiteljic in štirih staršev na kolesarsko pot od Štanjela do Braniške doline, mimo Kobdilja do Kobjeglave in Hruševice. Krožna pot se je po vmesnih postankih, malici in prijaznemu okrepčilu v Hruševici št. 12 zaključila pred šolo v Štanjelu in sledilo ji je postavljanje prenočišč.

Ko je bilo šest šotorov pripravljenih na nočitev, je sledil ogled slovenskega filma v »kinu« pred šolo. 18 otrok se je odločilo, da noč prespi v družbi svojih sošolk in sošolcev. Družba je bila pisana in živahna, zato je bila nočitev prežeta s smehom in veseljem ter se zaključila z zelo zgodnjim vstajanjem. Po kuhanju čaja in umivanju je sledil pohod po Fabianijski poti in zajtrk v šoli. Šotorjenje in kolesarjenje je po zbranih vtisih otrok zaznamovalo njihove pogovore v naslednjih dneh in pustilo lepe spomine na šolske dni. Za vse je bil ta dogodek prijetna izkušnja kljub številnim kilometrom, ki so jih otroci in odrasli prekolesarili. Vsem staršem, ki so nam pomagali pri realizaciji te izkušnje za njihove in naše otroke, se mentorice zahvaljujemo. Zahvala gre tudi otrokom, da so se udeležili kolesarjenja in šotorjenja v tako lepem številu, kar nam daje potrditev, da delamo dobro in je vsem v zadovoljstvo.

Besedilo: Mentorice »Turistov«

Burja

Trikrat zlata turistična naloga – S kolesom v naravo po znanje in zabavo

Prav vsi smo že nestrpno čakali na razglasitev rezultatov. Napovedovalec in komisija so se končno odločili in tu je bil rezultat. »Zlato priznanje za najboljšo animacijo na turistični tržnici v Mariboru prejme OŠ Antona Šibelja Stjenka Komen ... « Vsi smo bili presrečni od navdušenja in zadovoljstva. Tako se je z zlatim priznanjem zaključil še en uspešen dan osnovnošolskih »turistov«. Naša šola, OŠ Komen, je bila namreč na zaključni turistični tržnici najboljših osnovnih šol iz vse Slovenije v Mercator centru v Mariboru še tretjič zlata.

Tema letošnjega že 30. festivala Turizmu pomaga lastna glava je bila zeleni turizem. Nad letošnjo temo smo bili navdušeni, saj se nam je zdelo, da Kras že sam po sebi ponuja ogromno naravnih, kulturnih in kulinarčnih posebnosti, s katerimi bomo lahko privabili obiskovalce k nam. Našo turistično nalogo smo poimenovali S kolesom v naravo po znanje in zabavo.

Skušali smo oblikovati program, ki bi ga ponudili osnovnim šolam kot dan dejavnosti. Zamislili smo si enodnevni kolesarski izlet, ki bi ga popestrili z različnimi delavnicami. Vodili bi jih okoliški domačini, ki se ukvarjajo z izdelavo izdelkov oziroma dejavnostmi, značilnimi za Kras. V ta namen smo obiskali nekaj domačinov, ki so nas vsi prijazno sprejeli in nam predstavili, s čim se ukvarjajo.

Najprej smo posneli kolesarsko pot v dolžini približno 32 km, ki razkriva vse lepote Krasa. Popelje nas iz Štanjela vse do doline reke Branice ter skozi hruševljanske vinograde. Pot zavije tudi skozi Kobjeglavo, čez vrh Zajčevce vse do Malega Dola. Naše glavno vodilo je bilo, da turistični produkt omogoča spoznavanje in doživljanje celostne podobe kraškega okolja na malo drugačen način. Popotovanje s kolesom se nam je zdelo za izbrano ciljno skupino (osnovnošolci) privlačno, po vrhu pa še spodbuja k zdravemu načinu življenja.

V turističnem produktu nam je uspelo ponuditi paket, ki združuje prijetno s koristnim (poleg kolesarjenja se udeleženci na poti urijo v ročnih spretnostih, spoznavajo kraško pokrajino s

svojo živo in neživo naravo in načine, kako jo ohranjati »zeleno«, značaj Kraševcev, njihov jezik, način življenja). Vožnja s kolesom nam bo pomagala, da zadihamo svež in čist kraški zrak, vonjamo čudovit vonj kraških gmajn, otipamo navzven mrzel kraški kamen, začutimo utrip kraških vasi ter spoznamo značaj Kraševcev, njihovo narečje in povezanost z naravo, ki je za Kraševce že od nekdaj način življenja, s spodbujanjem samooskrbe pa v zadnjem času postaja tudi trend.

Vzporedno z miselnimi idejami smo začeli tudi praktično ustvarjati. In tako je počasi začel nastajati film s kratko predstavitvijo kolesarske poti. S škrkami smo začeli »zidati« kraško hišo. Na platu je izpod čopičev začelo nastajati ozadje – Štanjel z okolico. Izdelovali smo eko papir in risali zemljevid kolesarske poti.

Tako se je iz dneva v dan dopolnjevala in nastajala zgodba, katere končni produkt smo prvič predstavili 12. aprila 2016 na turistični tržnici v Kopru. Učenci so se odlično pripravili in predstavili tržnico, ponujali domači pršut, opisali pot in delavnice ter vztrajno vabili mimoidoče, da se preizkusijo z vrtenjem kolesa sreče ter zakolesarijo na sobnem kolesu po virtualni kraški gmajni. Učenci so tržnico zelo uspešno promovirali mimoidočim in uspelo jim je prepričati tudi petčlansko komisijo. V Kopru smo zato prejeli kar dve zlati priznanji (za najboljšo turistično nalogo in za sodelovanje). To nam je dalo še večji zagon za ponovno predstavitev v Mariboru.

Učenci in mentorice smo ponosni na turistični produkt, ki je nastajal skozi celo šolsko leto. Veseli smo, da smo svojo idejo lahko predstavili širni Sloveniji in tako promovirali svoj domači kraj, Kras.

Staršem, ki ste kakorkoli pomagali pri oblikovanju naloge in izpeljavi projekta, iskrena hvala. Ponovno smo dokazali, da je s skupnimi močmi mogoče doseči zvezde.

Besedilo: Mentorice Turističnega krožka

Gušt in Žluk

KOMENSKI OBČINSKI PRAZNIK
KOMEN, 18. JUNIJ 2016

17. junij 2016 ob 17.00

Slavnostna seja Občinskega sveta Občine Komen, Kulturni dom Štanjel

18. junij 2016 ob 17.00

Gušt in žluk, komenski občinski praznik

17.00 do 21.00: Kulinarično popoldne na Komenskem Krasu

Predstavitve turističnih kmetij, restavracij in degustacije jedi, katerih glavna sestavina bodo njoki.

17.00: Animacije za otroke

Tržnica domačih dobrot in izdelkov

S kolesom na Gušt in žluk

20.00: Matjaž Javšnik: Striptiz (stand up nastop)

21.00 – 2.00: Pop design in Anka Boys

Vstop prost.

V primeru slabega vremena bosta stand up nastop in koncert v Kulturnem domu v Komnu.

Kulinarični dogodek, otroški program, tržnica ter kolesarjenje odpadejo.

Spremljevalni program ob občinskem prazniku:

11.00: Voden ogled Štanjela. Zbor na grajskem dvorišču (cena 4 eur)

15.00: Voden ogled sivkinih polj, sušilnice in destilarne s predavanjem, Ivanji Grad.

Zaželjene prijave na: tanja@ekotera.si (cena 7 eur)

Dan odprtih vrat čebelarjev Čebelarskega društva Sežana:

- Čebelarstvo Bandelj, Komen 5e, 6223 Komen

- Čebelarstvo Švagelj Jožef, Štanjel 6a, 6222 Štanjel

LETOŠNJI OBČINSKI NAGRAJENCI

Občinski svet je na 10. redni seji sprejel sklep, da se priznanja za leto 2016 podelijo Minu Kjuder in posthumno Sergeju Verču (priznanje Zlati Grb), priznanje Občine Komen pa prejme dr. Vojko Kavčič.

Priznanje Zlati grb se podeli posamezniku ali skupinam za izredno življenjsko delo oziroma za vrhunske uspehe in dosežke na znanstvenem, gospodarskem, kulturnem, vzgojno-izobraževalnem, športnem, naravovarstvenem, humanitarnem ali katerem drugem področju, ki so pomembna za razvoj in promocijo občine Komen.

Predlagatelj: VO VS Gabrovica Coljava je za prejemnika Zlatega grba predlagal zakonca Minu Kjuder in posthumno Sergeja Verča. Kot je VO navedel v predlogu, sta Sergej, režiser, in Mina, mentorica, kostumografka, lektorica in najvztrajnejša pomočnica igralcem gledališke skupine Brce, delovala kot gonilni sili gledališke skupine in intelektualni tandem, ki je dvajset let skrbel za ohranjanje, dvig in popestritev kulturne ravni na Krasu. Mina Kjuder je po študiju na AGRFT nastopala v ljubljanski Drami, celjskem SLG, mariborskem SNG in tudi tržaškem SSG. Skupno je odigrala več kot 120 gledaliških vlog. Za svoje delo je prejela več nagrad in priznanj – leta 1979 Boršnikovo nagrado, leta 1980 nagrado Prešernovega sklada, leta 2009 Boršnikov prstan, ki je najvišje priznanje za življenjsko delo na področju gledališke igre. Sergej Verč je avtor dramskih besedil, satiričnih skečev, romanov in otroške proze. Režiral je v poklicnih in ljubiteljskih gledališčih, med drugim v Trstu, Ljubljani, Kranju, na Vrhniki. Svoje znanje in izkušnje je širil tudi na mlade – bil je mentor v gledališki šoli Studio Art pri SSG v Trstu, Mednarodni poletni gledališki šoli v Izoli. Za svoje delo je prejel številne nagrade in priznanja, med drugim leta 1976 Linhartovo plaketo, leta 1988 nagrado Slavka Gruma, leta 1995 nagrado Prešernovega sklada ter številne druge.

Minu Kjuder in Sergej Verč sta med gostovanjem po Sloveniji in tujini skupaj z igralci gledališke skupine Brce prepoznavnost Krasa ponesla tudi izven meja. S pestrim repertoarjem sta kljub pomanjkanju sredstev in delu v neprimernih razmerah kvaliteto

LETOŠNJI OBČINSKI NAGRAJENCI

igranja ter predstav pripeljala na raven, ki ne zaostaja za marsikatero poklicno uprizoritvijo.

V času njenega delovanja v gledališki skupini Brce je ta prejela številne nagrade in priznanja.

Priznanje Občine Komen se podeli posamezniku ali skupini za dosežene uspehe v krajšem časovnem obdobju. Priznanje ima pomen pohvale ter je aktualen odziv na dosežke in uspehe na vseh področjih dela.

Dr. Vojko Kavčič je po končani gimnaziji v Novi Gorici diplomiral iz psihologije na Univerzi v Ljubljani. Leta 1990 je odšel na nadaljnji študij v ZDA, kjer je leta 1997 doktoriral iz eksperimen-

talne psihologije. Dr. Vojko Kavčič se kot eden prvih slovenskih nevroznanstvenikov ukvarja na zaznavnem področju predvsem z vidno zaznavo gibanja in prostorsko navigacijo. Na spoznavnem nivoju je njegovo delo usmerjeno predvsem na področja pozornosti, delovnega spomina, prostorske navigacije ter kognitivnega treninga. Je član mednarodnih strokovnih združenj ter občasni recenzent znanstvenih objav za strokovne revije.

Dr. Vojko Kavčič živi in dela v ZDA ter redno obiskuje rodni kraj. Ob svojih obiskih vzdržuje profesionalne kontakte in sodeluje s kolegi na Univerzi v Ljubljani in Univerzi v Mariboru ter s kolegi na UKC. Izdal je dve knjigi – Umovadba ter Da ne pozabim: vademnica.

PRIREDITEV GUŠT IN ŽLUK, OBČINSKI PRAZNIK OBČINE KOMEN

Prireditev GUŠT IN ŽLUK, OBČINSKI PRAZNIK OBČINE KOMEN temelji na kulinaričnem dogodku, s katerim želimo obiskovalcem na enem mestu približati doživetje raznovrstne kulinarčne ponudbe, ki jo ponujata Kras in širša okolica na enem mestu.

Na prireditvi se bodo predstavili vinarji različnih vinorodnih območij, lokalne in druge gostilne, kmečki turizmi, restavracije, ponudniki lokalnih izdelkov.

POSEBNOST letošnjega kulinaričnega dogodka bo v jedeh, ki jih bodo kuharski mojstri pripravili iz krompirjevih njokov. Krompirjevi NJOKI bodo osrednja jed, ki bo bogatila degustacijske porcije gostinskih ponudnikov in razvajala brbončice obiskovalcev. Spretnost in domišljija gostinskih ponudnikov bosta tisti, ki bosta ustvarili pester nabor jedi, temelječih na njokih, pripravljenih na različne načine.

Obiskovalcem želimo, poleg pestre gastronomske ponudbe, ponuditi tudi odlična vina in penine.

Dogodek bo obogaten s pestrim dogajanjem (predstavitve lokalnih ponudnikov, animacijski program za otroke ter različne delavnice).

Rekreacije željni pa se bodo lahko odpravili na kolesarjenje po urejenih kolesarskih poteh.

PROGRAM ZA OTROKE

Prav posebno pozornost ob letošnjem občinskem prazniku namenimo našim najmlajšim. Na prireditvenem prostoru se bodo od 17.00 dalje zvrstile naslednje aktivnosti:

- **ustvarjalne delavnice ter poslikava obraza v izvedbi Medobčinskega društva prijateljev mladine Sežana**
- **otroške animacije s Športnim društvom Poskokec (poligon, napihljiv grad)**
- **predstavitve ideje koristnega preživljanja prostega časa (raziskovalna naloga učencev Osnovne šole Komen ter Podružnične šole Štanjel z naslovom »S kolesom v naravo po znanje in zabavo«).**

S KOLESOM NA GUŠT IN ŽLUK

Ponudba vključuje

- vstopnico za kolesarsko prireditev za 1 osebo
- darilo za predprijavljene: spominska majica
- dve okrepčevalnici
- ogled domače pršutarne Ščuka
- degustacijski bon za hrano in vino
- asistenco na poti.

Opombe

- Kje? Komen pred Zadržnim domom, Komen 118.
- Kdaj? Sobota, 18. junija 2016, ob 16.00.
- Prireditev se v primeru slabega vremena prestavi na soboto, 25. junija 2016.
Predprijave s plačili možne samo do srede, 15. junija 2016 (posebno darilo za predprijavljene);
- prijave možne tudi na dan dogodka med 16.00 in 16.45 po ceni 20,00 EUR.

Kolesarjenje je organizirano individualno. Trasa bo označena. Ob trasi bodo reditelji in informatorji, ki bodo skrbeli za varnost udeležencev in informiranje. Na poti bo za kolesarje poskrbljeno z dvema okrepčevalnicama. V primeru okvare kolesa, slabega počutja, utrujenosti vam je na voljo asistenca.

Dodatne informacije 05 730 07 67 ali tours@astraea.si.

KRASNA DLANI.SI

OBVESTILO O ZAPORI CESTE

Vse krajanje Komna, občane in ostale udeležence v prometu obveščamo, da bo v času organizacije prireditve Gušt in žluk – občinskega praznika v Komnu **spremenjen prometni in deloma tudi parkirni režim**.

V soboto, 18. junija 2016, od 10.00 dalje pa vse do nedelje, 19. junija 2016, do 08.00 bo popolna zavora državne ceste R3-614 odsek 1049 Komen–Štanjel pred občinsko stavbo, od bencinske črpalke pa do križišča pri gostilni Špacapan. Zaprta bo tudi občinska cesta, ki poteka od gasilskega doma,

mimo bara Paradiso do glavne državne ceste. Prav tako bodo na območju popolne zapore državne ceste zaprti vsi cestni priključki, individualni hišni dostopi in parkirišča.

V času popolne zapore bo promet preusmerjen in s prometno signalizacijo ustrezno označen. Obvoz bo potekal po delu državne ceste Komen–Krajna vas (R3-618 odsek 6805) in po povezovalni občinski cesti na Brdo, s ponovnim priključevanjem na državno cesto Komen–Štanjel.

Prosimo za razumevanje.

Občinska uprava

Vse naše pesmi

Šolski pevski zbori so nam tudi v tem šolskem letu s petjem lepšali dneve.

Najbolj odmeven je bil nastop vseh pevskih zborov in celo učiteljskega na šolskem dobrodelnem koncertu konec novembra 2015. Ob tej priložnosti je šola izdala že tretji CD, na katerem so zbrane izvedbe pevskih zborov zadnjih let in nosi naslov Odmev mladih src.

Na jubilejni 25. reviji Zagorje ob Savi je med 51 otroškimi, mladinskimi, fantovskimi in mešanimi pevskimi zbori 4. aprila 2016 nastopil tudi Otroški pevski zbor OŠ Komen. Petnajst deklic se je z zborovodkinjo, Andrejo Rustja, in korepetitorko, Ingrid Tavčar, pogumno postavilo na oder in odprlo festival. Za svoj nastop si je zborček prislužil velik aplavz in srebrno priznanje.

Letošnja dva dneva in pol jubilejnega državnega tekmovanja sta minila v znamenju odlične organizacije in zares prazničnega vzdušja. Mesto je živelo s festivalom, na katerem je nastopilo dobrih 2 000 pevk in pevcev, ki so izvedli 188 skladb, od tega 53 slovenskih skladb, 30 skladb tujih skladateljev ter kar 24 novitet slovenskih skladateljev. Eno med njimi (Sonce in luna) je prispeval tudi skladatelj Miran Rustja in jo je dvoglasno odpel OPZ Komen.

Bienalno prireditve organizira Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti v sodelovanju z Območno izpostavo Zagorje ob Savi ter Občino Zagorje ob Savi že odavnega leta 1968. Nanj se vsako drugo leto uvrstijo najboljši slovenski otroški in mladinski pevski zbori. OŠ Komen se redno udeležuje tekmovanja od leta 2002 (devetkrat).

21. aprila 2016 so se kar 104 pevci naše šole predstavili na vsakoletni reviji Naša pomlad v Sežani, OPZ Komen pa nato še na zaključni reviji v Tolminu.

Že naslednji dan je mladinski pevski zbor še enkrat zapel na istem odru, odzval se je namreč povabilu Lions cluba Sežana, ki je organiziral dobrodelni koncert. Poleg svojega programa so zapeli tudi z Rudijem Bučarjem in ponovili nepozabno doživetje v vlogi Frčafel z novembrskega dobrodelnega koncerta.

V maju se je OPZ Komen odzval vabilu na državno proslavo Zveze vojnih invalidov Slovenije, ki je bila letos v Sežani.

Isti pevski zbor pa je bil kot udeleženec državnega tekmovanja v Zagorju povabljen tudi na nastop na Revijo upokojenskih pevskih zborov severne Primorske v Bukovico. Kot edini otroški pevski zbor je nastopil s tistimi, ki prepevajo že več desetletji ter tako udeležanil načelo medgeneracijskega sodelovanja, od katerega se lahko vsi veliko naučimo.

Konec maja so vsi pevski zbori zopet napolnili večnamenski prostor šole v Komnu na letnem zaključnem koncertu ter se hkrati poslovili od pevcev, ki so v pevskih zborih prepevali devet let.

S tem pa še ni bilo konec prepevanja. Vsi pevski zbori, vključno z učiteljskim, bodo na oder stopili na prireditvi ob Dnevu šole 2016, ki bo 22. junija v Komnu, OPZ Štanjel pa na zadnji šolski dan, ko bodo v Hruševici otvorili prenovljen vaški dom in v uporabo predali donirani defibrilator.

Besedilo: prof. Nives Cek, ravnateljica
Foto: Vojko Franetič

Zlato priznanje za kraške kuharice

Dne 5. maja 2016 je na Srednji šoli za gostinstvo in turizem v Izoli pod okriljem Turistične zveze Slovenije potekalo regijsko tekmovanje za zlato kuhalnico. Na tekmovanju, ki vključuje pisni izdelek in pripravo določenih tradicionalnih jedi, je sodelovala tudi skupina naše šole.

Kuharskega tekmovanja se je udeležila ekipa treh učenk: Sara Godnič, Petra Mesešnel in Nauzika Scoocchi. Skuhati so morale dve jedi: kot glavno jed ožnjeno kašo in za sladico ajdov krapec. Priprave na tekmovanje niso bile tako

enostavne, saj teh jedi pri nas ne poznamo. Nekaj težav smo imele s pridobivanjem in usklajevanjem receptov, a uspelo nam je in zgleda, da smo sestavile odlično zmagovalno kombinacijo. Z odličnimi jedmi so si učenke prikuhale ZLATO PRIZNANJE in se tako uvrstile na državno tekmovanje, ki nas čaka naslednje šolsko leto v mesecu oktobru.

Besedilo: Mirjam Rončel

Na kolo za zdravo telo

Že vrsto let smo kot vrtec vključeni v FIT projekt in v okviru tega izvajamo razne gibalne dejavnosti, s katerimi skrbimo za zdravje, tako rekoč vsakodnevno. Mednarodni dan zdravja obeležujemo 7. aprila in smo mu, kot vsako leto, namenili posebno pozornost. Tokrat smo se na ta dan prav vsi iz Vrtca Komen podali NA KOLO ZA ZDRAVO TELO.

Besedilo in foto: Agata Masten

Muce se poslavljajo

Kako hitro mineva čas, vemo tudi mi v vrtcu. Z vsako generacijo, ki nas zapusti, smo starejši, modrejši, bogatejši v srcu in spoznanjih. Potem malo solz in obljub, da se ne bomo nikoli pozabili. Čas počasi zabriše sledi, spomini pa za vedno ostanejo. Dragi otroci, ko dovolj zrasteš in popiješ vse vrtčevske znanosti, pač moraš v šolo. Starši pa nikar ne pozabite, da je igra še vedno zelo pomembna. Pomagajte otroku ob vseh šolskih obveznostih organizirati čas tako, da bo ostalo nekaj časa še zanjo. Vsi iz Vrtca Komen otrokom, ki odhajajo jeseni v šolo, in njihovim

staršem želimo, da bi varno in uspešno hodili po šolskih poteh. Mojca in Mirjam vama iz srca želiva mnogo uspehov in lepih trenutkov.

Drage moje Muce, nikoli ne pozabite, kaj smo se naučili o prijateljstvu, medsebojni pomoči in spoštovanju. S temi vrednotami vam bo med šolskimi klopmi veliko lažje sedeti – Mirjam.

Besedilo: Mirjam in Mojca
Foto: arhiv Vrtec Komen

Družabno srečanje Vrtca Komen

Družabno srečanje s spoznavanjem širše okolice vrtca ob zaključku šolskega leta smo izvedli 5. maja 2016. Otroci, starši in delavke vrtca vseh petih oddelkov smo se dobili na Ivanjem Gradu, kjer nas je predsednik vaške skupnosti, g. Stojan Tavčar, seznanil s posebnostmi vasi Ivanji Grad in Zagrajec. Po označeni poti smo hodili mimo vinogradov, nasadov sivke, si oddahnili ob pastirski hišici. Pot smo nadaljevali skozi Ivanji Grad, mimo cerkve skozi gozd in proti Zagrajcu. Nad vasjo smo imeli čudovit razgled na morje. Na domačiji smo opazovali krave, te-ličke, se odžejali in se odpravili proti cilju – na zbirno mesto. Srečanje smo zaključili ob čaju, piškotih, sadju, klepetu s starši in igri na igralih. Zahvaljujemo se družini Adamič, ki nam je pomagala pri izvedbi pohoda, in g. Stojanu Tavčarju za predstavitev vasi.

Besedilo in foto: Blanka Kermolj

Kako varno iz vrtca do knjižnice?

Vrtec Komen kot ustanova na lokalni ravni lepo sodeluje s številnimi institucijami in ustanovami v naselju, kot so gasilsko društvo, zdravstveni dom, osnovna šola, Kosovelova knjižnica ipd. Prav slednjo z otroki tudi zelo pogosto obiskujemo. Vedno znova pa se srečujemo s težavo, kako varno do nje. Na poti iz vrtca do knjižnice moramo namreč prečkati tudi zelo prometno cesto (celo križišče večjih cest), na nevarnem delu, kjer ni prehoda za pešce.

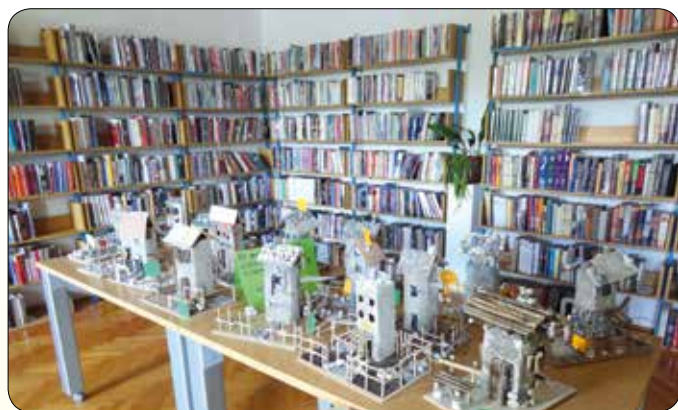
Z omenjeno težavo se srečujemo že vrsto let, natančneje vse od preplastitve ceste v centru naselja. Pred tem je namreč prav na predelu, ki je viden na posnetku, stal prehod za pešce.

V okviru projekta Pasovček smo medse povabili policista in se po omenjeni poti sprehodili v njegovem spremstvu. Želeli smo namreč, da nas on po varni poti pripelje iz vrtca do knjižnice.

Besedilo in foto: Agata Masten

Naše kamnite hiške

V sredo, 15. marca, smo v sklopu projekta Kamenčki povabili v vrtec starše. V uvodu smo se staršem predstavili s pesmicami in prikazom filma z naslovom Dejavnosti v naši skupini – dejavnosti iz področja matematike v povezavi z drugimi področji. Nato smo starše povabili k izdelovanju hišic iz kamenčkov, ki smo jih pridno nabirali sami. Pri izdelovanju smo uporabili še embalažo in drugi naravni material. Starši in otroci so bili ustvarjalni, domiselni in nastale so prave kraške hišice. Razstavili smo jih najprej v vrtcu, nato v Knjižnici Komen.

Besedilo: Marija Saksida in Denis Lemut
Foto: Arhiv Knjižnica Komen

Lovec na obisku

V mesecu marcu nas je obiskal lovec g. Marjan Mržek. Skupaj smo se odpravili na pohod proti lovski koči Štanjel. V spremstvu lovca nas je pot vodila skozi gozd, kjer smo opazovali naravo, si ogledali opazovalnico in solnico. Lovec nam je povedal veliko zanimivosti o življenju gozdnih živali, ki bivajo v naši okolici. Ob vrnitvi v vrtec smo si ogledali še nagačene živali, ki jih je prinesel s seboj. G. Marjanu se ob tej priložnosti, še enkrat zahvaljujemo za obisk in čas, ki si ga je vzel za naše otroke.

Besedilo: Monika Turk in Katarina Černigoj
Foto: Arhiv vrtca Štanjel

KOMENSKI OBČINSKI PRAZNIK
KOMEN, 18. JUNIJ 2016

Po poteh Maksa Fabianija

V torek, 10. maja, smo organizirali zaključni pohod s starši in otroki.

Izpred šole smo se odpravili po krožni poti do Ferrarijevega vrta ter naprej proti Kobdilju. Na Fabianijevi domačiji nas je pričakala ga. Blanka Malgaj, ki nam je razkazala posestvo in nas pogostila. Ogledali smo si vrt, ribnik in stare kočije. Ob murvi z zanimivo zgodovino pa nam je g. Štefan Švagelj povedal nekaj zanimivosti. Skozi spodnji Kobdilj smo se vrnili v vrtec, kjer je otroke in starše čakala pogostitev. Ob tej priložnosti so se starši bodočih prvošolcev poslovili od vrtca. Z lepimi vtisi in solzicami sreče smo zaključili naš pohod.

Besedilo: Monika Turk in Katarina Černigoj

Foto: arhiv Vrtca Štanjel

Burjina glasba

Cominum – spomladanski koncert

V soboto, 7. maja, smo pevke in pevci Mešanega pevskega zbora Cominum v gorjanski dvorani izvedli svoj tradicionalni pomladanski koncert. V naši navadi je, da se radi družimo, zato smo tudi tokrat v goste povabili nastopajoče. Tokrat so nam na odru družbo delali članice in člani Kulturnega društva Borjač iz Sežane ter člani okteta Sotočje iz Črniča.

Večer smo, kot se za gostitelja spodobi, otvorili Cominumci. Predstavili smo svoj repertoar pesmi, ki smo jih kasneje v mesecu maju zapeli na mednarodnem pevskem tekmovanju v Šibeniku. Sledil je nastop ljudskih pevcev Kulturnega društva Borjač,

ki nam je obudil spomine na kraško preteklost izpred sto let in več. Ljudsko petje v narodnih nošah so kasneje v večeru nadgradili še s spletom kraških plesov, vmes pa so se nam predstavili pevci okteta Sotočje s svojim programom, ki so ga obogatili tudi s svojo šegavostjo.

Večer se je zaključil s prijetnim druženjem vseh nastopajočih ter z mislijo na naslednji podoben dogodek. Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali pri organizaciji koncerta, še enkrat najlepša hvala!

Besedilo: Uroš Simčič

Foto: Nuša Švara

Cominum – zlati v Šibeniku

Mešani pevski zbor Cominum iz Komna se lahko znova pohvali z izjemnim dosežkom. Na mednarodnem tekmovanju pevskih zborov Adria Cantat v Šibeniku smo namreč dosegli zlato priznanje. To je zagotovo velik uspeh, ki mu svojo vrednost povečuje tudi dejstvo, da smo pevci nastopali v resnično močni konkurenci šestinidesetih zborov iz Hrvaške, Avstrije in Slovenije. Svoje gostovanje v Dalmaciji smo pevke in pevci MePZ Comi-

num začeli že dan prej. V petek, 27. maja, smo gostovali pri KD Slovencev dr. France Prešeren Šibenik. V nadvse prijetnem vzdušju mestne knjižnice smo poleg gostiteljev in Moškega pevskega zbora Kromberški Vodopivci izvedli svoj nastop, ki je bil s strani poslušalstva izjemno toplo sprejet. Gostitelji so se resnično lepo potrudili tako s pripravo koncerta kot tudi z druženjem po njem. Predsednici društva v Šibeniku, Karmen Donđivić, še enkrat naj-

lepša hvala za prijazen sprejem in pomoč.

Naslednji dan se je za pevce začel delavno. Že jutraj smo se iz hotela v Vodica odpravili v Šibenik, kjer nas je čakala tonska vaja. Sledilo je upevanje ter še nekaj dodatne vaje pred nastopom ob 12.30. Za petje nekoliko neobičajna ura na glasove ni vplivala, svoj nastop v šibeniškem gledališču smo izpeljali korektno in profesionalno. Tekmovanje je potekalo čez cel dan, zadnji zbori so nastopali do 21. ure. Nato pa se je začelo živčno čakanje, ki se je po 22. uri spremenilo v huronsko veselje. Verjemite, Cominum se je slišalo po celem Šibeniku! Sledila je zabava ob hotelu v Vodica, kjer je, rezultatu primerno, bilo zelo prešerno. Nedelja se je za MePZ Cominum začela sproščeno, v celoti smo jo namenili za sprostitev po mesecih napornih vaj in nastopov. V Nacionalnem paku smo si ogledali slapove reke Krke ter Etnoland v Pakovem selu, kjer si je moč ogledati dalmatinsko življenje izpred sto let. Ta izkušnja nam je ostala v lepem spominu tudi zaradi izjemne vodičke Ane, ki nam je doživetje predstavila tamkajšnji park. Sledil je odhod proti domu, kjer smo ob 22. uri znova doživeli izjemno veselje. Pogled na zbrano množico ljudi na komenskem placu, velik transparent na dvorani, hrano, šampanjec in še ostalo, je zarosil marsikatero pevsko oko. Takega

sprejema si niti v sanjah nismo predstavljali zato resnično vsem skupaj in vsakemu posebej, ki ste pri tem sodelovali, NAJLEPŠA HVALA. To je za pevca neprecenljiva izkušnja, ki da motivacijo za nadaljnje ustvarjanje.

Vsem podpornikom, donatorjem in ostalim, ki ste kakorkoli pomagali in sodelovali v odpravi Šibenik 2016, iskrena hvala. Brez vas tudi nas ne bi bilo. Obljubljam vam, da se vam že v bližnji prihodnosti oddolžimo. Kako? Tako kot mi najbolj znamo, s pesmijo!

Besedilo: Uroš Simčič

Foto: Alenka Setnikar

Glasba nas bogati ...

O tem smo prepričani učitelji, ki poučujemo na Podružnični glasbeni šoli v Komnu. In ta misel nas vseskozi navdušuje in navdihuje pri delu z mladimi. Zagotovo je naše poslanstvo danes

toliko bolj zahtevno, kot je bilo pred leti; a obenem ostaja pomembno, saj otroke uči pomembnih kreposti, kot so disciplina, natančnost in vztrajnost. Koliko lažje je sestiti računalnik in brskati po medmrežju, kot pa je vaditi inštrument. Lažje je poslušati glasbo kot glasbo dejansko izvajati! A kljub temu je zanimanje za igranje na glasbila še vedno prisotno in, lahko rečemo, vedno aktualno. Tako smo tudi letos na naši Podružnični glasbeni šoli v Komnu pridno delali in nanizali celo vrsto razrednih, internih in javnih nastopov, nekateri učenci pa so se udeležili tudi tekmovanj. Skupaj s Knjižnico Komen, baletnicami Društva 15. februar, Društvom Be funky in osnovno šolo smo v Komnu in Nabrežini izvedli zanimivo prireditev ob kulturnem prazniku. Nekaj učencev klavirja je sodelovalo na projektnem nastopu, s katerim smo z besedo, sliko in glasbo predstavili našo severno sosedo, Avstrijo. S tem projektom smo se predstavili v Sežani in Novi Gorici. Prav tako smo izvedli nastop, na katerem so nekateri učenci zaigrali skupaj s svojimi učitelji, ter tudi že tradicionalni nastop bratcev in sester. Omeniti velja tudi koncert priložnostno zbranega orkestra stotih flavt v Trstu – v tem orkestru sta zaigrali tudi naši flavtistki, Neža Trampuž in Tinka Terčon.

Ob koncu še enega uspešnega šolskega leta se želimo zahvaliti staršem za podporo otrokom pri njihovem glasbenem udejstvanju. Njihov prispevek je neprecenljiv. Učencem pa čestitamo za vse uspehe, pa ne samo tiste, ki so jih dosegli na tekmovanjih; odrasli se ne zavedamo, kako pogumno in kompleksno dejanje je pravzaprav vsak nastop za slehernega otroka. Zato želimo našim učencem mirno in lepo poletje; naj si odpočijejo in naberejo novih moči za naslednje šolsko leto.

Besedilo: Učitelji Podružnične glasbene šole v Komnu

Uspehi naših učencev na tekmovanjih v šolskem letu 2015/2016:

Gaber Kobal – tolkala, mentor Matija Tavčar

- Mednarodno tekmovanje Svirel: 87 točk – bronasto priznanje

Sinja Spasenić Likar – klavir, mentorica Ingrid Tavčar

- Mednarodno tekmovanje Euritmia, Italija – 90,68 točk, 2. nagrada
- Regijsko tekmovanje mladih glasbenikov Primorske – 89 točk, srebrno priznanje
- Mednarodno klavirsko tekmovanje San Donà di Piave, Italija – 93 točk, 2. nagrada

Kristina Stantič – klavir, mentorica Ingrid Tavčar

- Mednarodno klavirsko tekmovanje San Donà di Piave, Italija – 94 točk, 2. nagrada

Tamara Harej – harmonika, mentorica Sabina D. Trifković

- Regijsko tekmovanje mladih glasbenikov Primorske – zlato priznanje
- 41. mednarodno tekmovanje harmonikarjev v Puli – 2. nagrada

Vito Peric – klarinet, mentor Branislav Trifković

- Regijsko tekmovanje mladih glasbenikov Primorske – zlato priznanje
- TEMSIG, bronasto priznanje

Staša Vodopivec – klarinet, mentor Branislav Trifković

- Regijsko tekmovanje mladih glasbenikov Primorske – zlato priznanje
- TEMSIG – bronasto priznanje

Anže Okretič – saksofon, mentor Branislav Trifković

- Regijsko tekmovanje mladih glasbenikov Primorske – srebrno priznanje

Veronika Buda – flauta, mentorica Tamara Tretjak

- Mednarodno tekmovanje Svirel – 92 točk, srebrno priznanje

Trio flaut (Julija Poplašen, Tia Turk, Maša Grgič), mentorica Tamara Tretjak

- Mednarodno tekmovanje Svirel, 93 točk, srebrno priznanje

Kvartet pozavn Komen (Blaž Furlan, Lenart Kobal, Blaž Terčon, Miha Kralj), mentor Erik Žerjal

- Regijsko tekmovanje mladih glasbenikov Primorske – 95,33 točk, zlato priznanje
- TEMSIG – 94 točk, srebrno priznanje.

Koncert Marijinih pesmi v cerkvi Device Marije Obršljanske

Na lep nedeljski popoldan, 15. maja 2016, so se pevci vseh štirih komenskih župnij zbrali na skupnem koncertu pri Mariji Devici na Obršljanu. Najprej je župnik, Peter Černigoj, prebral šmarni-

ce, zmolil litanije ter podelil blagoslov z najsvetejšim. Ker smo v maju, Marijinem mesecu, je bilo največ pesmi posvečenih prav Njej.

Program, ki so ga povezovali Zala Rojc, Zala Žežlina in Aleks Birsa Jogan, so oblikovali pevski zbori župnij Komen, Gabrovica, Gorjansko in Škrbina, Dekliška pevska skupina ter Otroški pevski zborček, ki letos praznuje desetletnico delovanja. Novost je tudi Dekliška vokalna skupina, v kateri so se združila dekleta, ki so otroški zborček prerasla. Pesmi Mariji v čast so dobile še posebno lep prizvok, ko so jih za konec družno zapeli vsi zbori. Veličastnejšega konca kot s pesmijo Marija skoz življenje si skoraj ne moremo zamisliti; veličastnejše je samo petje angelskih zborov. Zahvala za tako lep popoldan gre vsem vztrajnim pevcem in pevkam, dirigentkam ter organistom.

Besedilo: Aleks Birsa Jogan
Foto: Peter Černigoj

Burja

20 let Pihalnega orkestra Komen – nov jubilej godbeništva na Komenskem

Pihalni orkester Komen je v soboto, 23. aprila 2016, s slavnostnim koncertom pred številnim občinstvom v dvorani Osnovne šole Komen počastil 20 let svojega plodnega delovanja. Godbeniki so se v dveh desetletjih iz manjše godbe prelevili v pravi pihalni orkester, ki je dodobra popestril javno življenje v občini. S tem je ime kraja in občine ponesel preko občinskih meja.

Pihalni orkester zdaj vodi dirigent Matija Tavčar, ob njem pa je v orkestru še 40 članov. Ti so na jubilejnem koncertu predstavili pester program, ki so ga s svojimi nastopi obogatili solisti iz vrst orkestra. Predsednik pihalnega orkestra, Evgen Kavčič, je v svojem govoru ob začetku koncerta zagotovil, da bodo s svojim trdim delom nadaljevali in še naprej nizali uspehe ter bogatili komenski vsakdan.

Pihalni orkester Komen je svoji 20-letnici že z razstavo starih godbeniških instrumentov s Komenskega v okviru dneva odprtih vrat v aprilu 2016 v Godbenem domu dal pridih historičnosti. Dne 23. aprila 2016 pa sta domačina, Ivanka in Ivan Uršič, ob odličnem oblikovanju Elisabette in Igorja Tenze iz podjetja Grafitisk iz Tomačevice v prostorih Osnovne šole Komen postavila razstavo »Godbeništvo na Komenskem«. Na sedmih razstavnih panojih so skrbno opisani mejniki ter dogodki, ki so zaznamova-

li komensko godbeništvo nekoč in delovanje orkestra danes. Razstava se je iz šolskih prostorov preselila najprej v Knjižnico Komen, po 20. juniju 2016 pa gostuje na gradu Štanjel.

Prvi zapis o nastopu godbe v Komnu najdemo v časopisu Soča iz leta 1883, ko je nastopila na veteranski svečanosti, posvečeni cesarju Francu Jožefu I. V Svetem je bilo nato leta 1922 ustanovljeno Pevsko in bralno društvo Draga, katerega pihalna godba je

štel 16 članov, vodil pa jo je kapelnik Jože Petrovič. Zanimivo je predvsem to, da so godbo razpustili leta 1926, saj se člani niso hoteli vpisati v fašistično organizacijo.

Po 2. svetovni vojni so v Svetem ponovno organizirali godbo na pihala »Pleh banda z's S'tjga«. Delovala je v okviru Prosvetnega društva Svoboda – 15. februar Komen. Svoje spomine na godbo iz Svetega je opisal tudi Ivan Tavčar: »V našem vaškem okolju se ni dogajalo nič takega, kar bi človeka glasbeno navduševalo, razen godbe na pihala v vasi Sveto. Tu so se zbrali starejši vaščani, ki so igrali že pred vojno in so želeli godbo obnoviti. Vendar pa ni bilo denarja za nakup instrumentov. Želja je tlela dolgo, do leta 1952, ko je velika zmrzal polomila drevje. Oblasti so poslale na Kras gozdarje, ki so les posekali in z iztržkom od prodaje kupili nove instrumente za godbo.« Godba na pihala je konec leta 1957 štel 33 članov, od tega je bilo 28 članov mlajših od 25 let. Za ponovno obuditev orkestrske glasbene kulture v Komnu v 90-ih letih je zaslužna predvsem Glasbena šola Sežana, s svojim takratnim ravnateljem, prof. Leandrom Peganom. Ta je poskrbel za ustanovitev podružnice Glasbene šole Sežana v prostorih Osnovne šole v Komnu, dal pa je tudi pobudo za ustanovitev pihalnega orkestra. Leta 1996 so tako postavili Vaško godbo Komen in njen prvi vodja je postal Alojz Pangos. Uspešnost Pihalnega orkestra Komen pa je začela rasti pod taktirko dirigenta in umetniškega vodje Simona Perčiča, ki je to mesto prevzel še ne 20-leten leta 1999. Pihalni orkester Komen je najprej deloval v okviru Kulturno umetniškega društva »15. februar«, od sezone 2004/2005 pa deluje v okviru Glasbeno umetniškega društva Pihalni orkester Komen, ki ga vodi predsednik Evgen Kavčič. Orkester se posveča izvedbam originalnih skladb kot tudi priredbam različnih avtorjev, posebna točka pa je na slavnostnem

koncertu bila originalna skladba z naslovom »Komen Kwmn«, ki jo je prav za to priložnost napisal Marko Mozetič - Mozo.

Na prireditvi je predstavnica Javnega sklada za kulturne dejavnosti RS najzaslužnejšim podelila zlate, srebrne in bronaste Gallusove značke, pri čemer sta ji pomagala komenski župan, Marko Bandelli, in predsednik orkestra, Evgen Kavčič.

Za komenski orkester pa se počitnice še niso začele. V programu 20-letnice sta namreč še koncerta Ansambla Saše Avsenika 29. maja ob 18.00 uri v kulturnem domu v Kobjeglavi in Pihalnega

orkestra Trbovlje, ki bo 25. junija ob 20.00 uri na grajskem dvorišču v Štanjelu.

Pihalnemu orkestru Komen ob njegovem slavnostnem jubileju iskreno čestitamo in mu želimo še veliko idej in energije ter še neskončno let delovanja, ki vedri duše in plemeniti srca.

Besedilo: Ana Uršič

Foto: Ivana Žigon

Podjetno

Na slovenskem srečanju kovačev tudi Saša Pavlin!

Območna obrtno-podjetniška zbornica Kranj je sredi meseca maja ob smaragdno zelenem Planšarskem jezeru na Jezerskem organizirala Prvo srečanje kovačev Slovenije. Ideja se je porodila cerkljanskemu kovaču, Janezu Globočniku, ter lastniku Gostišča ob Planšarskem jezeru. Ker sta oba tudi aktivna v organih kranjske zbornice, je bila pot do potrditve ideje s strani upravnega odbora zbornice zelo kratka. Ena od pomembnih nalog zbornice je namreč tudi skrb za obujanje in ohranjanje starih, tradicionalnih obrti. Posamezne območne obrtno-podjetniške zbornice skrbijo tudi za ohranjanje domače in umetnostne obrti. Med njimi je tudi OOO Kranj, ki se je tega projekta letos lotila prav iz razloga, da se dejavnosti kovaštva da svoj pomen in da se širši populaciji pokaže, kaj vse znajo mojstri narediti ter v svoje vrste pritegniti tudi mlade. Namen srečanja je bilo spodbujanje zanimanja za to obrtno dejavnost, ki počasi izumira, saj je v Sloveniji le še 85 oseb, ki opravljajo kovaško dejavnost, pa še ti so večinoma specializirani le za nekatera dela iz te obrti (podkovno, umetnostno, orodno kovaštvo). Zelo malo je še rok, ki znajo izdelati lemež in podkovati konja. Naše stavbe in okolice so vse prepogosto ograjene s plastiko in materiali, ki so predvsem v vaških okoljih moteči in še zdaleč ne sodijo v naše izročilo. Počasi blede tipika slovenske hiše in vasi.

Prvo srečanje kovačev Slovenije je tako potekalo v smislu ohranjanja tisočletne dejavnosti kovaštva, ki spada v naše izročilo. Slovenski kovači so pred očmi obiskovalcev prikazovali svoje spretnosti. Nastajale so podkvice, vrtnice, različni okrasni predmeti in celo nakit. Številni obiskovalci so lahko videli podkovanje konj po starem postopku. Povsem drugačen način podkovanja konj je obiskovalcem prikazal kovač iz Italije. Srečanja se je udeležil tudi kovač Saša Pavlin iz Komna, član OOO Sežana. »Srečanje je bila edinstvena priložnost za predstavitev dejavnosti kovaštva, povezovanje in navezovanje stikov z ostalimi domačimi in tujimi kovači. Na srečanju smo kovači predstavljali svoja dela. Veliko je bilo razstavljenih ograjnih sistemov, okrasnih del. Sam

sem predstavil moje unikatne izdelke, kot so starinske pribitne ključavnice ter veliko manjših okrasnih in uporabnih izdelkov, ki jih največkrat srečamo v tradicionalni slovenski arhitekturi. Za moje izdelke je bilo veliko zanimanja s strani domačih kot tudi tujih obiskovalcev,« je strnil utrinke iz srečanja kovač in oblikovalec, Saša Pavlin iz Komna, ki je kritičen do odnosa državnih organov glede ohranjanja tradicionalnih znanj in obrti.

Kovač je tudi edini poklic, ki sam sebi naredi orodje. Cela vrsta pregovorov izhaja iz tega poklica, med njimi tudi »Vsak je svoje sreče kovač«. Pregovor si je izbral prav ta poklic, pečat pa pregovoru daje moč, žilavost in pridnost kovaškega poklica. Vse to so obiskovalci lahko videli na prvem srečanju kovačev. Prireditelj je popestrila še razstava traktorjev – starodobnikov in kulturno-zabavni program s predstavo »Ko bom velik, bom ... kovač« igralca Stena Vilerja, nastop country plesalk skupine Rodeo ter glasbeni nastopi skupine Čudežni dečki. Prišli so obiskovalci vseh starosti, navduševali so se nad kovači in njihovimi izdelki. Prireditelj naj bi odslej potekala vsako leto.

Besedilo: Marija Rogan Šik

Foto: Arhiv OOO Kranj, Rafko Erzar

Občina Komen postala soustanoviteljica Območne razvojne agencije Krasa in Brkinov

Občina Komen je s 17. majem 2016 uradno postala ena od štirih soustanoviteljic Območne razvojne agencije Krasa in Brkinov (v nadaljevanju: ORA Krasa in Brkinov).

ORA Krasa in Brkinov je bila ustanovljena leta 2005 s strani občin Sežana, Hrpelje-Kozina ter Divača, v letu 2016 pa se jim je kot soustanoviteljica pridružila še Občina Komen ter tako prispevala k celoviti pokritosti območja Krasa in Brkinov.

Delovanje agencije temelji na razvojni in podjetniški funkciji, razvoju človeških virov ter razvoju podeželja.

V sklopu razvojne funkcije je sodelovala pri pripravi in izvajanju Regionalnega razvojnega programa za Južno Primorsko regijo tako v preteklem obdobju 2007–2013, kot tudi sodeluje v tekočem programskem obdobju 2014–2020. Regionalni razvojni program je programski dokument regije, ki vključuje ključne analize, vizijo razvoja regije, opis prioritet in ukrepov, okvirni finančni načrt ter predvidene vire financiranja načrtovanih projektov v razvojnem programu regije.

ORA Krasa in Brkinov skrbi tudi za spodbujanje podjetništva na lokalnem nivoju. Od leta 2005 ima status VEM točke, v okviru katere zagotavlja brezplačne podporne storitve za spodbujanje podjetništva. Storitve vključujejo celostno obravnavo potencialnih podjetnikov, izvajanje postopkov registracije ter postopkov statusnih sprememb, izbrisa podjetij ter ureditve zdravstvenega zavarovanja podjetnikov in delavcev, osnovno svetovanje podjetnikom, povezano z zagonom, rastjo in razvojem podjetja, informiranje ter izvajanje informativno-promocijskih in tematskih delavnic. Poleg zgoraj navedenih storitev podjetnikom in potencialnim podjetnikom svetuje pri pridobivanju finančnih sredstev tako za zagon dejavnosti kot tudi za razširitev dejavnosti. Po dogovoru s strankami pripravlja poslovne načrte in investicijsko

Območna razvojna agencija
Krasa in Brkinov
Partizanska cesta 82
6210 Sežana
Tel.: +386 5 73 44 362
Fax: +386 5 73 00 258
ID za DDV: S28474066
TBE: 02238-0255199771
HIB d.d., enota Koper

dokumentacijo ter vloge na javne razpise. Aktualne javne razpise lahko spremljate tudi na spletni strani agencije <http://www.ora.si/aktualno/aktualni-raspisi/>.

Z namenom razvoja podeželja je bila v letu 2009 ustanovljena Lokalna akcijska skupina Krasa in Brkinov (v nadaljevanju LAS Krasa in Brkinov) za območje občin Sežana, Hrpelje-Kozina ter Divača, katere upravljaavec je ORA Krasa in Brkinov. V novem programskem obdobju 2014–2020 se je delovanje LAS-a Krasa in Brkinov razširilo še na območje Občine Komen ter tako zaokrožilo celovito geografsko pokritost območja Krasa in Brkinov.

Ocenjujemo, da bo povezanost vseh štirih kraških občin doprinesla k še boljšemu sodelovanju in povezovanju tako posameznikov kot tudi ponudnikov in ključnih akterjev celotnega območja. Ravno sodelovanje in povezovanje je ključnega pomena pri črpanju evropskih sredstev, le-ta pa so bistvenega pomena za razvitost celotnega območja Krasa in Brkinov. Verjamemo, da bomo skupaj uspešni in ponosni na dosežke, ki smo si jih začrtali v programskem obdobju 2014–2020. Za dodatne informacije smo vam na voljo na naslovu Partizanska cesta 4, 6210 Sežana (v pritličju Občine Sežana), telefon 05 73 44 362 ali e-naslov: info@ora.si, spletna stran: www.ora.si.

Besedilo: ORA Krasa in Brkinov

Prvi študijski obisk in prvo srečanje strokovnega tima v okviru projekta Učenje za razvoj kompetenc v kamnoseštvu EARN (Erazmus+)

Od 7. do 11. marca 2016 je na Srednji gradbeni, geodetski in okoljevarstveni šoli v Ljubljani potekalo petdnevno študijsko srečanje v okviru projekta z akronimom EARN, katerega cilj je razvoj kompetenc pri praktičnem usposabljanju z delom za poklice na področju kamnoseških del. Nosilec projekta je Območna obrtno podjetniška zbornica Sežana, partnerji pa so Srednja gradbena, geodetska in okoljevarstvena šola Ljubljana, Šolski center Srečka Kosovela, Višja strokovna šola Sežana, Klesarska šola iz Pučišča na Braču, Grozd za eko-socialne inovacije in razvoj CEDRA iz Splita, Center za strokovno usposabljanje – Istituto Salesiano »San Zenon«, Scuola Marmo, iz Verone in SDGZ – URES iz Trsta. Prvi dan usposabljanja so udeleženci spoznavali poklicno izobraževanje in poklicno vertikalo na področju kamnoseštva v Sloveniji, praktično usposabljanje na delovnem mestu ter spoznali način sodelovanja in komunikacije med šolo in delodajalci. Partnerji iz Hrvaške in Italije so spoznali možnost izobraževanja oziroma nadgradnje izobraževanja na VI. stopnji, ki poteka v kamnose-

štvu le v Sloveniji na Višji strokovni šoli v Sežani.

Drugi dan strokovnega usposabljanja na SGGOŠ je bil namenjen spoznavanju poklicnega izobraževanja in poklicne vertikale na Hrvaškem in v Italiji, predstavitvi zelo dobrega sodelovanja med šolo in gospodarstvom ter kamnoseškimi podjetji v Deželi Veneto ter izkušnjam v Deželi Furlaniji Julijski krajini. Potekala je primerjava šolskih kurikulumov. Skozi primerjavo smo spoznali, da je zaradi različnih poimenovanj predmetov/modulov potrebna še primerjava vsebin, kar bo ena izmed nalog na naslednjih študijskih obiskih. Zanimiva je tudi ugotovitev, da je v Sloveniji v poklicnem izobraževanju za poklic kamnoseka namenjeno najmanjše število ur praktičnega izobraževanja v šolskih delavnicah, le 640 ur v vseh treh letih izobraževanja. Pri obsegu izstopa Klesarska šola iz Brača, kjer imajo dijaki kar 1612 ur praktičnega izobraževanja v šolskih delavnicah, 1033 ur praktičnega izobraževanja v šolskih delavnicah (laboratorijih) pa poteka v Kamnoseški šoli »Marmo« v Veroni. Obseg praktičnega usposabljanja

z delom je podoben v Sloveniji in na Hrvaškem, precej manj ur praktičnega usposabljanja z delom pri delodajalcih opravljajo dijaki, bodoči kamnoseki v Veroni. V zanimivi diskusiji so partnerji izmenjali izkušnje in pobude o promociji poklica kamnoseka, večjem vrednotenju kamna kot naravnega materiala ter ozaveščenju o njegovi uporabni vrednosti.

V okviru usposabljanja so partnerji pri delu spoznali tudi nove participativne metode vodenja dogodkov in projektov, ki vključujejo kolektivno znanje. S pomočjo te metode so udeleženci strokovnega tima v okviru multiplikacijskega dogodka, ki je potekal v sredo, 9. marca 2016, na Srednji gradbeni, geodetski in okoljevarstveni šoli oblikovali pobude, ki predstavljajo izhodišče za nadaljevanje dela strokovnega tima. Pod strokovnim vodstvom moderatorke Natalije Vrhunc je potekala delavnica, katere namen je bil, poiskati skupne cilje pri uvajanju sprememb na področju praktičnega usposabljanja z delom, okrepiti komunikacijo med izobraževanjem in delom ter zasnovati strukturo priročnika, ki bo v pomoč delodajalcem, mentorjem in udeležencem. Oblikovani zaključki predstavljajo tudi vmesne intelektualne rezultate novega modela PUD in priročnika, ki bosta oblikovana ob koncu projekta. Multiplikacijskega dogodka so se poleg partnerjev projekta udeležili še predstavniki Centra za poklicno izobraževanje, Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, Združenja zgodovinskih mest Slovenije, predstavniki konzorcija Marmo Rosso Verona in Sant'Ambrogio iz Valpolicelle, predstavniki kamnoseških podjetij in obrtnih delavnic iz Slovenije in tu-

jine, ki že imajo izkušnje z usposabljanjem vajencev, dijakov in študentov in so s svojo aktivno vlogo na delavnici prispevali h kvalitetnejši vsebini izhodišč za pripravo novega modela PUD. Poleg spoznavanja poklicnega izobraževanja so si udeleženci v nadaljevanju ogledali še primere dobre prakse izvajanja praktičnega usposabljanja z delom v referenčni obrtni delavnici z najdaljšo družinsko tradicijo, Kamnoseštvo Lev Vodnik v Podutiku, in v mednarodno uspešnem podjetju Marmor Hotavlje. V nadaljevanju so udeleženci spoznali kamnito dediščino Škofje Loke in Ljubljane (mestnega jedra Škofje Loke, škofjeloškega gradu z vrtom, kamnitih oblog v stavbi slovenskega parlamenta, Križank, NUK-a, središča Ljubljane, in druge Plečnikove arhitekturne dediščine v Ljubljani). V okviru študijskega obiska je bilo pridobljenih veliko novih znanj s področja poklicnega izobraževanja v vseh treh državah, seznanitve s kamnoseško dejavnostjo in kamnite dediščine Slovenije, izmenjanih veliko izkušenj med partnerji ter kamnoseškimi podjetji. V Sloveniji smo lahko ponosni na kamnoseško dejavnost, obrtnike, podjetnike, na kamnito dediščino ter mednarodno uspešna kamnoseška podjetja. Naslednje srečanje projektnih partnerjev v okviru projekta EARN bo meseca maja pri partnerju CEDRA v Splitu in študijski obisk meseca septembra v Veroni pri izobraževalni ustanovi Istituto San Zeno, Scuola Marmo.

Besedilo: Marija Rogan Šik

Kmetijstvo in gozdarstvo

Ob rob čebelarški aferi

Prelepo je bilo, da bi lahko trajalo dlje.

Čebelarška zveza Slovenije (v nadaljevanju besedila ČZS) je z aktivnostmi ob čebeljem zajtrku, idejo, ki smo jo pričeli v sežanskem društvu leta 2002, pritegnila zavest Slovencev v nujnost samooskrbe z zdravo domačo hrano, številne »kmete« – proizvajalce doma pridelane hrane – je pozvala v gibanje, ki je povzročilo povpraševanje po bolj zdravi in manj »špricani« hrani. Številne trgovine so pričele naročati vrtnine, žitarice in tudi med pri domačih proizvajalcih, zato je povpraševanje po doma pridelani hrani strmo naraščalo. Po dolgih letih oskrbe našega trga s proizvodi iz Padske nižine, Egipta in Španije se je trg usmeril na domačo grudo.

Z aktivnostmi ob razglasitvi rojstnega dneva Antona Janše (20. maj) kot dneva čebel na svetovnem nivoju je Čebelarška zveza napravila velik spektakel. Številne diplomacije celega sveta so že podprle razglasitev in se zahvalile ČZS za tako domiselno aktivnost in predlog. S ponosom smo čebelarji prežeti, saj je svetovna čebelarška javnost izrazila spoštovanje naši praksi, znanosti in na kraju še Kranjci kot vrhunskemu dosežku slovenskih čebelarjev. Tako majhna dežela pa toliko znanja, da ne moreš verjeti. Pred petnjstimi leti smo na Krasu pričeli z ocenjevanjem medu, ki se je kasneje razširilo čez vso državo kot gibanje k ozaveščenju čebelarjev o nujnosti pridelave le vrhunskih pridelkov. Številna priznanja in nagrade potrjujejo pravo pot, na katero smo stopili slovenski čebelarji.

Nekomu smo hudo stopili na žulj – interesom velikih špekulantov z drugorazredno in v vodi pridobljeno zelenjavo ... Interesi farmacevtskih multinacionalk in njihovih lobijev po dogovorjenem trgu so naenkrat bili ogroženi. Potrebno je bilo nekaj naredditi, da se ustavi nadaljnje gibanje k samooskrbi slovenskega prebivalstva. In s tem zaščiti tuje interese.

Temu je bilo treba napraviti konec!

Udariti je bilo treba po populistični gonilni sili slovenske samooskrbe – po čebelarjih. Saj v vsej tej zgodbi sploh ne gre za Debevca, ne gre za ostanke dovoljenih in nedovoljenih sredstev v medu. Gre za to, da se zaustavi gibanje.

Čebelarška zveza Slovenije je na številnih posvetovanjih, tudi z VURSOM, zahtevala, da se sredstva, ki jih proizvaja Debevec, proučijo, ali ustrezajo normativom; se legalizirajo ali pa zavržejo.

Zgodil se je 17. december. Na POP TV je inšpektorica Bizjakova vehementno zatrdila, da je v slovenskem medu vsaj 30 % zastrupljenega medu. Poročilo, ki ga je UVHVR izdal, pa temu ne pritruje. Še več, potrjuje, da je le v 20-ih analiziranih vzorcih medu čebelarjev, ki so uporabljali Debevcove pripravke, 14 vzorcev popolnoma neoporečnih, v nadaljnjih 6-ih vzorcih pa so prisotni ostanki amitraza v dovoljenih količinah. Kar so potrdile

vse strokovne institucije in tudi inšpektorica Bizjakova. V javnost pa je bila vržena slastna kost in narejena gromozanska škoda. V podzavesti množice ljudi bo izrečena beseda zastrupljeni med (prav gotovo) še dolga leta odzvanjala. Še posebej pa zagrete insinuacije Uroša Slaka, da smo slovenski čebelarji z medenim zajtrkom zastrupljali slovenske otroke.

Kaj res je in kaj ne?

Pred nekaj več kot tridesetimi leti je v naše kraje prišla varoja – klop, ki je podoben uški, je pa za čebeljo družino brez pomoči čebelarja usoden. Čebelarji smo bili prepuščeni samim sebi in lastni iznajdljivosti. Dolgo let smo očiščevali čebele od varoj s tobakom, fluvalinatom, ušivcem, materino dušico ... s sredstvi, na katera se je varoja navadila in niso več učinkovala. Naše težave – ne samo naše, saj se je to dogajalo po celem svetu – je zaznala farmacevtska industrija. Na trg je poslala uspešne in manj uspešne proizvode, po katerih so čebelarji množično izgubljali svoje družine. Analize medu, voska so pokazale, da je v čebeljih proizvodih zaznati razgradne elemente, tudi ostankov, še posebej kumafosa iz prepovedanega in pozneje dovoljenega »zdravila« v obliki Chec maat. Z nejevoljo smo čebelarji na Zvezi spremljali angažiranje veterinarjev pri prodaji kar 12 sredstev proti varoji po izbiri in ne po stroki. Že dolgo vemo, da so učinkovita le sredstva, na katera se varoja ne navadi. Mnenja smo bili, da je treba za celo državo uporabiti le eno sredstvo in naslednje leto drugo. Sredstvo v obliki kumafosa pa le za nujne primere. Toda veterina se je iz organizacije za zaščito čebel spremenila v trgovino z interesom tujih proizvajalcev. Ponujajo pripravke, ki pa so v večini insekticidi. Mnogi čebelarji posegajo – posegamo po teh sredstvih in iščemo rešitve v manj strupenih, predvsem pa manj dragih domačih proizvodih, kot so organska sredstva v obliki mravljinčne in oksalne kisline, ki v čebelji družini ne pustijo nikakršnih ostankov.

Že dolgo let se v čebelarstvu trudimo, da z biološkimi metodami ob pomoči organskih spojin držimo varojo na vajetih. Žal vsi čebelarji v tej aferi niso ravnali tako.

Ker smo drugače reagirali, kot pa je interes kapitala, je bilo potrebno na tuje lastniški televiziji, sprožiti vojno zoper slovenske čebelarje, ki so neposlušni, škrti in preveč samoiniciativni, da se jih zaustavi.

Tako kakovostnega medu ni nikjer!

Čebelarsko društvo Sežana vodim še tri desetletja, v tem času smo iz ljubiteljskega čebelarstva prerasli v profesionalno, društvo danes razpolaga z okoli 5 000 panji s 56 prevoznimi enotami, med nami je veliko mladih čebelarjev, ki danes v svoje roke prevzemajo že uveljavljena čebelarstva.

Pred enajstimi leti smo registrirali blagovno znamko Kraški med, ki je zaščitena ne samo v Sloveniji, pač pa tudi v okviru Evrop-

ske unije. To pa zato, ker je Kraški med med vsemi medovi nekaj posebnega. Zaradi mikro klime, pedološke sestave tal, submediteranskega rastlinstva, in suhih tal so medovi Krasa med vsemi medovi nekaj posebnega, kar se odraža v aromi in okusu ter v obilici suhe snovi. Takšnega medu, kot se ga pridela na Krasu, ni daleč naokoli, predvsem dva pa sta edinstvena: med rešelike in med bršljana, ki jih drugje niti ne poznajao

V blagovno znamko Kraški med se je od 110 članov njihovega društva vključilo 32 čebelarjev. Ustanovili smo posebno skupino proizvajalcev, ki si je zadala stroge kriterije za pridobivanje medu. Čebelarji, ki želijo svoj med prodajati pod blagovno znamko, morajo spoštovati določila specifikacije in tako prideliti najboljše medove, ki jih kraška narava ponuja, ne da bi medu kaj dodajali ali kaj odvzemali. Gre za čisti, naravni med. To pomeni, da imamo stalen nadzor nad čebeljimi družinami, nadzor nad menjavanjem satja, menjavanjem čebeljih matic, skrbimo, da je med varno shranjen. Skrbimo za to, da so čebele zdravljene z registriranimi sredstvi oziroma z zdravili, ki jih priporoča veterinarska stroka. V večini primerov pa se poslužujemo biotehničnih ukrepov, s katerimi brez kemije odstranjujemo varojo iz panjev. Pozorni smo na to, da je za vsak med, ki je pridelan na Krasu, natančno pregledan, kje in kdaj in kako je bil nabran. Čebelarski preglednik na podlagi evidence, lastnega pregleda in laboratorijske analize pri posameznem čebelarju temu dovoli, da za določeno količino medu sme pridobiti nalepke Kraški med.

Spoštovani občani!

V Čebelarskem društvu Sežana se trudimo, da vam na mizo postavimo najlahtnejši proizvod narave Krasa in tudi v bodoče ob danih pogojih bo tako.

Predsednik Čebelarskega društva Sežana in
Predsednik komisije za ocenjevanje medu pri ČZS
Ivan Atelšek

Nekaj informacij o javnih razpisih Programa razvoja podeželja v letu 2016

V letošnjem letu pričakujemo še kar nekaj razpisov Programa razvoja podeželja 2014–2020. Razvoju kmetijstva, predelave in trženja kmetijskih in živilskih proizvodov ter kmetijske in gozdarske infrastrukture je namenjen ukrep Naložbe v osnovna

sredstva. V maju se je iztekel rok za oddajo vlog za podukrep 4.1 – Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva, ki je bil namenjen prilagoditvi na podnebne spremembe in izvajanju tehnoloških izboljšav, predvsem za sadjarstvo in trajne rastline

na njivah. Razpis za ta isti namen naj bi bil ponovno v začetku naslednjega leta. Tudi sicer bodo v obdobju do leta 2020 razpisi iz podukrepa za naložbe v kmetijska gospodarstva, objavljeni sektorsko oziroma po različnih področjih. Tako bodo iz tega ukrepa po okvirnem terminskem načrtu MKGP-ja v letošnjem letu objavljeni še Javni razpis za naložbe, namenjene izvajanju tehnoloških izboljšav s področja higiene, varovanja okolja in varnosti pri delu (npr. tehnološke posodobitve gospodarskih poslopij, gradnja hlevov in drugih gospodarskih poslopij, nakup opreme, ureditev greznic in čistilnih naprav ...); JR za prilagoditev kmetijskih gospodarstev na zahteve kmetovanja na vodovarstvenih območjih; JR za prilagoditev na podnebne spremembe – zelenjadarstvo (rastlinjaki, ureditev individualnih namakalnih sistemov in opreme, specialna kmetijska mehanizacija); JR za naložbe v prilagoditev kmetijskih gospodarstev na zahteve kmetovanja na hribovsko-gorskih območjih (npr. specialna kmetijska mehanizacija, ureditev pašnikov, posodobitev hlevov, ureditev trajnih nasadov ...); JR za ekološko pridelavo. Podpora se dodeljuje v obliki nepovratnih sredstev in znaša od 30 % do 50 % upravičenih stroškov naložbe.

Zaključuje se tudi razpis iz podukrepa 4.2 – Podpora za naložbe v predelavo, trženje oziroma razvoj kmetijskih proizvodov za leto 2016. Tisti, ki mogoče niso uspeli pripraviti potrebne dokumentacije, bodo lahko kandidirali v prihodnjem letu. Zaključeni so tudi nekateri razpisi s področja gozdarstva, je pa še vedno odprt razpis za ureditev gozdnih vlak za izvedbo sanacije gozdov. Veliko vprašanj, ki jih dobivamo na izpostavah Kmetijske svetovalne službe, se nanaša na podukrep 6.1 – Pomoč za zagon

dejavnosti za mlade kmete. Razpis za leto 2016 pričakujemo v juniju. Upravičenci so mladi kmetje, ki so na dan oddaje vloge na javni razpis stari od 18 do vključno 40 let, imajo ustrezno poklicno znanje in usposobljenost ter prvič vzpostavljajo kmetijo. Kot vzpostavitev kmetije se šteje to, da je upravičenec postal lastnik kmetije in je kot lastnik vpisan v zemljiški knjigi, da je vpisan v register kmetijskih gospodarstev kot nosilec kmetijskega gospodarstva oziroma kmetije, ter da je vzpostavil knjigovodstvo za primarno kmetijsko proizvodnjo. Mladi kmet mora imeti v upravljanju najmanj 6 ha primerljivih kmetijskih površin (PKP) in največ 80 ha PKP, ki se jih izračuna na podlagi prijavljenih GERK-ov v registru kmetijskih gospodarstev. Lahko pa ima tudi manj kot 6 ha primerljivih kmetijskih površin, če ima ob oddaji vloge v reji najmanj 15 glav velike živine (GVŽ) in največ 160 GVŽ ali najmanj 60 čebeljih družin in največ 200 čebeljih družin. Podpora se dodeli kot pavšalna pomoč v obliki nepovratnih sredstev. Znesek podpore znaša 45.000 evrov na upravičenca, če je na prevzeti kmetiji zaposlen ali v poslovnem načrtu predvidi zaposlitev na kmetiji. Če upravičenec ni zaposlen na kmetiji in tega ne predvideva, znaša znesek podpore 18.600 evrov na upravičenca.

Vsekakor pa so pomembne pravočasne informacije. Dobite jih lahko tudi na spletnih straneh ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica ali neposredno pri kmetijskih svetovalcih.

Besedilo: Darja Zadnik, KGZS-Zavod GO

Šampion in velike zlate medalje iz Novega Sada domov prinesli naši kmetovalci

Na 83. mednarodnem kmetijskem sejmu Novi Sad 2016 so se na ocenjevanju kmetijskih izdelkov odlično odrezali tudi kmetovalci iz našega območja. Med veliko mednarodno konkurenco so bili zelo uspešni.

Najvišjo oceno – šampion kvalitete skupine proizvodov je za cvetlični med prejel Zvonko Sedmak iz Klanca pri Kozini. Prav tako je za cvetlični in akacijev med prejel veliko zlato medaljo. Med žganimi pijačami je Franc Jelušič iz Slop prejel veliko zlato medaljo za Kraški brinjevec in srebrno za Brkinski slivovec.

Za zeliščni liker dr. Šuc je domačija Vrabci – Ivo Šuc iz Pliskovice prejela srebrno medaljo.

Prav tako je srebrni medalji za vinjak in brinjevec prejela vinogradniška kmetija VINA VRABEC – Bernarda in Rikardo Vrabec iz Pliskovice.

Bronasto priznanje pa je za Brstovsko penino prejelo Vinarstvo Rebula iz Brestovice pri Komnu.

Vsem iskrene čestitke!

Besedilo: Milena Štolfa

Sociala

Lionsi s ponosom pomagali žrtvam nasilja v družini

V Kosovelovem domu v Sežani je 22. aprila 2016 potekala dobrodelna prireditev Lions kluba Sežana z naslovom »Pomagamo s ponosom«. Na dobrodelnem koncertu so nastopili Orkester slovenske vojske, kantavtorja Rudi Bučar in Drago Mislej - Mef, učenci Glasbene šole Sežana in otroški pevski zbor OŠ Antona

Šibelja Stjenka iz Komna. Obiskovalci koncerta smo uživali v dobri glasbi preizkušenih mojstrov kot tudi v skladbah in energiji, ki so jo prispevali mlajši glasbeniki in pevci.

Dodatna vrednost koncerta je tudi njegov dobrodelni namen. V sodelovanju s Centrom za socialno delo Sežana bodo zbrana

sredstva namenjena mami z otrokom, ki si ureja življenje po odhodu iz varne hiše, ter mladostniku, ki je prav tako žrtev nasilja v družini.

Vsi si želimo, da bi nam dom in družina predstavljala srečo, ljubezen, veselje in varnost. Žal pa je dom vse preveč pogosto lahko tudi mesto nasilja v družini. Takrat lahko pomaga center za socialno delo. Včasih je potrebno, da se žrtev nasilja umakne iz nasilnega okolja v varno hišo, krizni center za otroke in mladostnike ali podobne organizacije. Tu dobi strokovno in človeško oporo ter si postopoma začne urejati novo življenje. Pomembno pa je, da ima ženska upanje tudi za prihodnost, saj se po odhodu iz varnega

zavetja pogosto znajde v finančni negotovosti, ko ne ve, ali bo zmogla poskrbeti za dostojno življenje in potrebe otrok.

S pomočjo Lions kluba Sežana, vseh nastopajočih ter obiskovalcev koncerta bo korak v novo prihodnost za izbrano družino in mladostnika svetlejši, tako zaradi zbranih finančnih sredstev kot zaradi izkušnje, da je ljudem mar za sočloveka v stiski.

V imenu prejemnikov pomoči iskrena hvala vsem, ki ste pomagali!

Besedilo: Nataša Prelesnik Korošič,
Center za socialno delo Sežana

Eko

Nov javni poziv za dodeljevanje nepovratnih sredstev za naložbe v stanovanjskih stavbah Eko sklad, slovenski okoljski javni sklad

Dne 4. marca 2016 je bil objavljen javni poziv 37SUB-OB16 za dodeljevanje nepovratnih sredstev za nove naložbe v rabo obnovljivih virov energije in večje energijske učinkovitosti v stanovanjskih stavbah. Skupna višina sredstev po tem javnem pozivu znaša 15,8 mio evrov. Nepovratne spodbude so namenjene za ukrepe:

- A - vgradnja solarnega ogrevalnega sistema v stanovanjski stavbi,
- B - vgradnja kurilne naprave na lesno biomaso za centralno ogrevanje stanovanjske stavbe,
- C - vgradnja toplotne črpalke za centralno ogrevanje stanovanjske stavbe,
- D - priključitev starejše eno- ali dvostanovanjske stavbe na daljinsko ogrevanje na obnovljiv vir energije,
- E - vgradnja energijsko učinkovitega lesenega zunanjega stavbnega pohišja v starejši stanovanjski stavbi,
- F - toplotna izolacija fasade starejše eno- ali dvostanovanjske stavbe,
- G - toplotna izolacija strehe ali stropa proti neogrevanemu prostoru v starejši eno- ali dvostanovanjski stavbi,
- H - vgradnja prezračevanja z vračanjem toplote odpadnega zraka v stanovanjski stavbi,
- I - gradnja ali nakup skoraj nič-energijske nove eno- ali dvostanovanjske stavbe,
- J - celovita obnova starejše eno- ali dvostanovanjske stavbe,
- K - nakup stanovanjske enote v tri- in večstanovanjski stavbi, obnovljeni v skoraj nič-energijskem razredu.

Pogoji in kriteriji za ukrepe, ki so predmet spodbud, so določeni tako, da omogočajo pridobitev spodbude le za nakup in vgradnjo visoko učinkovite opreme in naprav ter kvalitetnih materialov z ustrezno toplotno prehodnostjo oziroma prevodnostjo, hkrati pa spodbujajo vgradnjo naravnih materialov. V primerjavi z lanskim letom se tehnični kriteriji niso spreminjali, razen pri toplotnih črpalkah zaradi uveljavitve novih predpisov. Skladno z Dolgoročno strategijo za spodbujanje naložb energetske prenoje stavb so spodbude Eko sklada bolj usmerjene in višje za obsežnejšo energijsko prenojo stavb. Tako so spodbude za izvedbo le enega ali dveh posamičnih ukrepov v eno in dvostanovanjskih stavbah oziroma v posameznih stanovanjih nižje (do 20 % priznanih stroškov naložbe) v primerjavi s preteklimi leti

(do 25 % priznanih stroškov naložbe), precej višje pa so v primeru obsežnejše obnove starejših stanovanjskih stavb, in sicer za izvedbo najmanj treh ukrepov hkrati. V tem primeru se izračunani znesek nepovratne finančne spodbude, kot je opredeljena za posamezni ukrep, poveča za polovico, a ne sme znašati več kot 30 % priznanih stroškov naložbe oziroma ne več kot 50 % priznanih stroškov naložbe pri izvedbi določenih naložb na območjih občin s sprejetim Odlokom o načrtu za kakovost zraka.

Dodatna ugodnost, ki jo Eko sklad ponuja investitorjem občanom, je možnost najema ugodnega kredita in pridobitve nepovratnih sredstev za naložbe, ki izpolnjujejo vse pogoje javnega poziva za kreditiranje okoljskih naložb in javnega poziva za dodeljevanje nepovratnih sredstev. Obrestna mera kreditov je trimesečni EURIBOR + 1,5 %, efektivne obrestne mere pa so objavljene v besedilu trenutno veljavnega javnega poziva 51OB14. Za izvedbo določenih ukrepov učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije pri obnovi tri- ali večstanovanjskih stavb pa še vedno velja do objave zaključka javni poziv iz leta 2015 z oznako 30SUB-OB15. Za socialno šibke upravičence spodbuda po tem javnem pozivu znaša 100 % priznanih stroškov naložbe. Nov javni poziv za nove skupne naložbe energijske obnove večstanovanjskih stavb, ki je še v pripravi, predvidoma zaradi omejenih sredstev Sklada za podnebne spremembe ne bo omogočal dodeljevanja višjih nepovratnih finančnih spodbud za naložbe na degradiranih območjih.

Vsi navedeni javni pozivi so objavljeni v Uradnem listu RS in na spletnih straneh Eko sklada www.ekosklad.si, kjer je na voljo tudi dokumentacija za prijavo. Pri pripravi vloge za občane vam lahko pomaga pristojna Energetska svetovalna pisarna, pri pridobivanju nepovratnih sredstev za ukrepe obnovljivih virov in učinkovite rabe energije za podjetja pa se lahko obrnete na Goriško lokalno energetska agencijo GOLEA.

GOLEA – Ustvarjamo obnovljivo prihodnost!

Energetska učinkovitost PRI HLAJENJU STAVB

Poletni meseci so lahko zelo vroči. Ker želimo v prostoru zagotoviti ugodne bivalne pogoje, je potrebno naravno ali prisilno hlajenje prostorov. Pri hlajenju lahko z malo truda privarčujemo pri stroških. Preberite spodnje nasvete in bodite učinkoviti.

Organizacijski ukrepi:

- Preprečimo vdor toplote v stavbe podnevi (sončna zaščita za okna, izklapljanje nepotrebne razsvetljave), ponoči pa shladimo prostore.
- Če imamo možnost, na južno stran hiše posadimo listopadno drevo, ki nam bo poleti nudilo senco, pozimi pa prepuščalo pot sončnim žarkom.
- Prezračevalne in klimatske naprave uporabimo samo po potrebi.
- Pravilno izberimo temperaturo in količino zraka prezračevalnih in klimatskih naprav. Z vsako stopinjo več na termostatu lahko prihranimo med 1 % in 3 % električne energije.

- Redno vzdržujemo klimatske naprave! Redni pregled prezračevalnih in klimatskih naprav je potrebno izvesti najmanj enkrat na leto, če v navodilih za uporabo ni določeno drugače.

Investicijski ukrepi:

- Pred nakupom klimatske naprave dobro premislimo, če jo res potrebujemo. Delež klimatske naprave pri porabi elektrike lahko znaša do 40 % stroškov za energijo.
- Izberemo ustrezno klima napravo glede na velikost prostora in naše potrebe.

Članek z nasveti na poti k energetske učinkovitosti je podprt v okviru strateškega projekta Alterenergy, ki se izvaja znotraj Jadranskega programa čezmejnega sodelovanja IPA. Ustvarjamo obnovljivo prihodnost!

Energetska učinkovitost v GOSPODINJSTVU – ŠTEDILNIK IN KUHANJE

Štedilnik in kuhanje

Organizacijski ukrepi:

- Kuhalno ploščo izklopimo nekaj minut pred koncem kuhanja, saj je plošča še nekaj časa vroča. Iz enakega razloga tudi električno pečico izklopimo približno 5 do 10 minut pred koncem peke.
- Velikost kuhalne plošče izberemo glede na premer posode. Posoda naj bo približno enake velikosti, kot je grelna površina, tako lahko prihranimo tudi do 50 % toplote.
- Vodo zavremo v pokriti posodi in jo kuhamo s pokrito pokrovko, če vrsta jedi to dopušča. Pri odkriti posodi se izgubi vsaj dve tretjini energije.
- Kuhajmo v primerni količini vode.
- Izbirajmo kuharno posodo iz dobro toplotno prevodnih materialov, kjer se toplota enakomerno porazdeli.
- Pri kuhanju lahko uporabljamo ekonom lonece za hitro kuho. Z uporabo le-teh prihranimo do 50 % časa in do 30 % energije.
- Odtalimo zamrznjeno hrano preden jo kuhamo.
- Pri starejših pečicah redno preverjajmo, če vrata dobro tesnijo.
- Vrat pečice ne odpirajmo po nepotrebnem, saj s tem znižujemo temperaturo v pečici.

- Uporaba ventilatorja v pečici omogoča peko tudi pri temperaturi, ki je od 20 °C do 40 °C nižja, kot je pri peki brez ventilatorja.
- Če je le mogoče, pecimo več jedi hkrati.
- Jedi raje pogrevajmo na kuhalnih ploščah kot v klasičnih pečicah.
- Za opekanje manjših količin kruhkov uporabimo opekač, s čimer porabimo 3-krat manj elektrike kot pri uporabi pečice.

Investicijski ukrepi:

- Ko se odločimo za zamenjavo štedilnika, izberemo plinskega ali takšnega s steklo-keramičnimi indukcijskimi ploščami. Dosti manj učinkovite so avtomatske in steklo-keramične hitre plošče. Še bolj neekonomične pa so navadne električne plošče, katerih izkoristek je komaj 50 %.
- Ko se odločimo za nakup nove pečice, izberemo takšno, ki ima dobro izolirano steno in večplastno steklo na vratih.

Članek z nasveti na poti k energetske učinkovitosti je podprt v okviru strateškega projekta Alterenergy, ki se izvaja znotraj Jadranskega programa čezmejnega sodelovanja IPA.

GOLEA - Ustvarjamo obnovljivo prihodnost!

Projekt delno financira Evropska unija
Instrument za predpristopno pomoč

Ksp, d. d., Sežana – eko novice Stisni me!

Poletje je čas, ko se količina odpadnih plastenk in tetrapakov zelo poveča. Naprošamo vas, da plastenke in tetrapake pred odlaganjem v zabojnike stisnete oziroma zložite. Prazna embalaža pijač in živil v zabojniku na ekološkem otoku zavzema veliko prostora. S pravilno pripravo plastenk in tetrapakov bomo prihranili pre-

cej prostora v zabojniku. Tudi vaš domači zabojnik se bo polnil počasneje in redkeje jih bo potrebno odnesti na ekološki otok. Stisnjene plastenke pijač odložimo v zabojnik za plastenke, stisnjene tetrapake pa v zabojnik za plastično embalažo.

Zgodnejši odvoz odpadkov v poletnih mesecih

Obveščamo vas, da smo s 1. junijem pričeli z zgodnejšim odvozom ostanka komunalnih odpadkov po naseljih. Zaboynike za ostanek komunalnih odpadkov morate na prevzemna mesta za praznjenje dostaviti pravočasno, in sicer do 6h zjutraj. Še bolje pa je, da to storite večer pred praznjenjem.

Več informacij dobite po telefonu na 05 73 11 240 ali 05 73 11 248, po elektronski pošti info@ksp-sezana.si ali na sedežu podjetja KSP, d. d., Sežana, Pastizanska 2, 6210 Sežana.

Foto in tekst: Stanovanjsko komunalno podjetje, d. d., Sežana

Kam na potep

Slap in potok Peričnik

Peričnik je potok in slap v Triglavskem narodnem parku (v nadaljevanju besedila TNP), ki iz obisele doline teče v ledeniško dolino Vrata, kjer se izliva v potok Triglavsko Bistrico.

Slap Peričnik spada med naše najbolj znane in najlepše slapove. Pravzaprav lahko govorimo o dveh slapovih: Zgornji slap Peričnika je visok 16 m, Spodnji slap Peričnika pa 52 m. Slapova sta posledica ledenika, ki je nekoč zapolnjeval celotno dolino Vrata, jo poglobil in razširil iz deberske doline (oblika črke V) v tipično ledeniško dolino v obliki črke U (U-dolina). Stranske doline so po umiku ledenika ostale na višji nadmorski višini in potoki iz teh dolin so ob padcu v dolino Vrata ustvarili slapove (med njimi Peričnik). V preteklosti so se pojavile ideje o izrabi moči njegove vode za pridobivanje električne energije, a je k sreči zmagal razum in je slap danes zaščiten v sklopu TNP-ja. Pot do slapov je nezahtevna, saj se lahko z avtom pripeljemo prav do njih. Pozorni moramo biti na odcep ceste v Mojstrani proti dolini Vrata. Peš lahko pot nadaljujemo do spodnjega slapa po relativno nezahtevni poti. Spodnji slap je tudi posebna atrakcija, saj se pod njim lahko celo sprehodimo, kar velja za precejšnjo posebnost v Sloveniji in drugod. Pozornost ni odveč, saj voda ves čas kaplja preko celotne stene in s tem naredi celoten teren moker in nekoliko bolj spolzek. Pot do Zgornjega slapa Peričnika je kratka, a precej bolj zahtevna in strma. Zgornji slap je precej podoben spodnjemu, le da je (kot rečeno) manjši, a zaradi tega nič manj atraktiven. Največ vode v strugi je spomladi (ko se topi sneg) in jeseni ob deževju. Splača pa si ga ogledati tudi pozimi, ko ob dovolj nizkih temperaturah celotna stena zamrzne in ustvari na desetine ledenih sveč.

Besedilo in foto: Klemen Bandelj

V šestem prispevku bomo razmišljali o mejah in o tem, kaj se lahko zgodi, če mej med družinskimi podsistemi ni.

“POSTARŠENI OTROCI”

Pomembnost mej v našem življenju

Taša Cucek, magistra zakonskih in družinskih študij, specializantka zakonske in družinske terapije, relacijskega družinskega modela na Teološki fakulteti v Ljubljani in stažistka na Družinskem centru Sveta Gora.

Foto: Polona Makovec.

Starši so res samo eni in v našem življenju imajo posebno mesto. Lahko so ljubeči in skrbni, včasih pa se zgodi, da nas odnosi z našimi starši bremenijo in nam ne pustijo mirno živeti naših življenj.

Večkrat lahko slišimo, da so se naši starši tudili po svojih najboljših močeh. To lahko razumemo in sprejemo, vendar to še ne pomeni, da v sebi mogoče ne nosimo zamer iz preteklosti.

Pomembno je, da starši postavljajo meje in s tem zaščitijo svoje otroke. To pomeni, da zmorejo teme, ki se prebujajo v odraslem intimnem odnosu, razreševati na primeren način in v to ne vpletajo otrok.

Otroci imajo radi oba starša in za njih je izredno mučno, ko morajo sodelovati v odprtih zakonskih konfliktih in “tihih” tednih, ki jim mogoče sledijo.

S tem se naučijo, da je to del odnosa, da se konflikt razrešuje z mučno tišino ali pa z grobimi in glasnimi prepiri, kjer morajo nekoga zaščititi in postati reševalci odraslih konfliktov.

Otrok takrat neha biti otrok in postane partner enemu od staršev. Postane koš za vsa težka občutja, s katerimi se starši ne zmorejo soočiti.

Otrok takrat ne ve, kaj se dogaja, samo sodeluje in nezavedno uravnava konflikt. To mu omogoča preživetje. V njegovo notranje doživljanje pa se shrani močna izkušnja osamljenosti in spregledanosti. Nerazrešeni notranji konflikti, ki se na ta način vzpostavijo v otroškem doživljanju, se lahko kažejo na različne načine. Otrok lahko to pokaže z agresijo, bežanjem, lahko začne ponovno močiti posteljo, ga boli trebuh, ima glavobole ...

Meje so v življenju izredno pomembne saj nam dajejo varnost, so okvir, v katerem smo lahko sproščeni, ustvarjalni in ljubeči. Mladostniki se upirajo, poskušajo najti svojo identiteto in nenehno preverjajo, do kje smejo iti. A bo kdo tam, ki bo vztrajal, postavil meje, zdržal z mojim nemirom?

Najstništvo brez mej je kot ples na vrhu stolpnice, kjer ni ograje. Bi lahko sproščeno plesali?

Fleksibilne meje so okvir tudi v družini, v družinskih odnosih, kjer se ve, kaj kam spada. Pomagajo nam, da se stvari razrešujejo tam, kjer so nastale. Otroci so lahko otroci, najstniki so lahko najstniki in starši so odgovorni odrasli.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

1. Ali lahko preteklost vpliva na naše življenje?

Pretekli dogodki, še posebej naša doživljanja iz otroštva se pogosto izražajo v naših sedanjih odnosih, torej v našem življenju.

Krivice, ki so se nam zgodile, tako bivajo v našem nezavednem in so del naših odločitev, vedenja in misli. Večkrat lahko koga slišimo reči, da je s preteklostjo opravil in da to nima nič opraviti s sedanostjo. Pa je res tako? Ali res lahko tako enostavno pozabimo dogodke, ki so nas globoko zaznamovali in na nas pustili močne odtise?

Izdaja iz preteklosti lahko močno biva v vseh naših odločitvah, ko se že takoj odločimo, da osebam ne bomo zaupali, da saj tako ni vredno tvegati, da so ljudje vsi enaki, zlobni in izkoriščevalski ... nekoč, nekje smo se namreč naučili o nevarnem odnosu in se ga začeli izogibati, se pred njim zavarovati na način, da smo se odrekli pristnemu odnosu na splošno.

Katerim stvarim smo se odpovedali na podlagi preteklih izkušenj? Lahko smo se odrekli sreči, lahko življenju, kjer se da tudi uživati in ne samo garati, lahko smo se odrekli staršem, mami, očetu ...).

Dobro je vedeti, kaj so naša obrambna vedenja, naša preteklost. Vedenje o tem nam omogoči začetek življenja na drugačen način. Način, katerega smo si sami izbrali.

2. Kako lahko pomagam svojemu otroku, ko je v stiski?

Pogosto se zgodi, da starši svojemu otroku, ko je v stiski, hitro začnejo svetovati. Nasveti so mogoče res dobro namerni, a večinoma ne prinesejo želenih rezultatov. Otrok nanje odreagira tako, da staršem reče »Ti me sploh ne razumeš!«.

Pogovor se lahko hitro zaplete in sprevrže v prepir, kjer se vsi počutijo nerazumljeni in jezni.

Kaj lahko naredimo?

V takih primerih je zelo dobro, če so se starši sposobni najprej umiriti, nato pa otroka poslušajo in mu nudijo oporo, sprejemanje in pri tem vztrajajo. Otrok bo na tak način sam prišel do prave rešitve. Pomembno je, da se vztraja in zadrži kritike v obliki naslednjih stvarkov:

- Saj smo vedeli, da ti ne bo uspelo ...
- Poglej se, kakšen si ...
- Tak si kot tvoj oče/mama ...
- Itd.

Poskušajmo najti stavke, ki so spošljivi tako do otrok kot do staršev.

Vprašanja lahko pošljete na email: tukajsem.zate@gmail.com.

Želim vam vse dobro.

Naše sive celice

Dom upokojencev je umeščen v južni del Sežane, v sosesko stanovanjskih blokov oziroma na njihov rob. Bližina in lahka dostopnost do pošte, bank, tržnice, več trgovin in lokalov, hkrati pa le korak od hriba Tabor in sprehajalnih poti po in ob njem, dopuščata stanovalcem veliko možnosti izbire in izrabe svojega prostega časa.

Dom ima prostora za 189 stanovalcev, na oddelku za osebno spremljanje je nastanjenih 20 stanovalcev. Večina sob je dvoposteljnih, imamo pa tudi enoposteljne in nekaj troposteljnih sob. Strokovno usposobljeni in prijazni zaposleni Doma upokojencev Sežana stanovalcem zagotavljamo kakovostno zdravstveno nego in oskrbo.

Tako je vzniknila ideja: dajmo se zoperstaviti demenci, naredimo nekaj zase, ne prepustimo se času brez aktivnosti. Zbralo se nas je kakih 5 in smo začele z vajami za »urjenje možganov«. Kajpak smo se v začetku te naše poti iskale – poskušale na vse načine ukaniti »morebitni pohod demence«.

Pri tem smo imele srečo – naša delovna terapevtka Tanja Renčelj se je odločila, da bo naša vodnica na tej poti. Brska po internetu, išče po raznih revijah, knjigah, materialu iz Spominčice in seveda – z njej lastno inovativnostjo – si sama izmišlja in sestavlja uganke, naloge – skratka polno izzivov za naše sive možganske celice. Skupina se je povečala – sedaj nas je 11: Marija, Malči, Milka, Jožica, Doroteja, Stanka, Tanja, Frida, Ivana, Jasna, Zmaga – vsaka ima svoje mesto in položaj v skupini.

Zberemo se vsako sredo ob 13.00 uri in zaključimo ob 14.30 uri – če končamo samo kako minuto prej, nas opozori naša članica Tanja – bivša učiteljica, da še ni zazvonilo ...

Ko bi lahko le videli, kako zagnano se lotimo nalog in vztrajamo, dokler ne rešimo zastavljene uganke ali naloge. Si pa med seboj pomagamo in ne tekmujeemo, kdo bo dosegel višji rezultat. Pomembno je sodelovati, se truditi, biti aktiven in dobre volje – to je naš cilj.

Mnenja naših udeleženk

Marija (76 let): »Z veseljem se udeležujem »sivih celic« – zame je to izziv.«

Malči (78 let): »Skrbi me, da bi naše sive celice ne pokurili, namesto, da bi jih oživelili!«

Milka (96 let): »Ta skupina mi zelo veliko pomeni, komaj čakam, da je sredo ...«

Jožica (91 let): »Strinjam se z Milko – pomembno je tako druženje kot trening naših sivih celic. Naša Tanja je super – neutrudna, potrpežljiva z nami, nas vzpodbuja in opogumlja.«

Doroteja (87 let): »Sive celice so mi zelo pri srcu, zato sem za vas vse napisala pesmico.«

Moja Primorska

Zakaj te ljubim dežela,
to lepo Primorsko,
vse te skale sive,
so se mi v pesem prelile.

Tu je od morja obdana dežela
in se razprostira vsa zelena,
s travniki in pašniki ograjena,
z bori in trtami zasajena.

Prav tu se moje pesmi pišejo
in se spomini obujajo.
To moja je dežela ljubljena,
ki ne bo nikdar pozabljena.

Tanja (91 let): »Pri našem delu najbolj velja poštenost, naš trud – o, da bi bile Sive celice vsak dan ...«

Ivana (83): »Zame je zabavno, članice te skupine so domiselne, duhovite in vedno znova zvem kaj novega. Pa tudi pozabljam – najbolj super so novi vici.«

Frida (84): »Zadovoljna sem, da se družimo, si drug drugemu pomagamo, zato so mi Sive celice všeč.«

Zmaga (84): »Zelo sem zadovoljna z našo družbo, če kaj ne vem, mi pomagajo. Zadnje čase pozabljam, včasih godrnjam, a vas imam vse zelo rada.«

Stanka (84): »Skupina je super. Lepo druženje in vedno se kaj novega naučim.«

Jasna (69 let): »Uživamo sadove našega življenja in se veselimo vsakega novega dne.«

Delovna terapevtka Tanja Renčelj:

»Naša skupina je zelo lepo zaživela in vsem nam pomeni sprostitve in vzpodbudo za delo naprej. Vključene so samo stanovalke, ki so marljive kot prave mravljice. Več misli smo strnili v pesem, s katero smo skupino predstavili na letnem pikniku.«

Naše sive celice

V našem domu živi skupina, ki ji je vaja najljubša skomina.

Vsako sredo se dobimo in se veliko naučimo.

Ivana, Jasna, Malči, Jožica in Marija na levi strani sedimo, Stanka, Milka, Zmaga, Tanja, Doroteja pa na desni »glavce« bistrimo.

Celo uro se potimo in še več se nasmejimo.

Pravimo ji Sive celice, vendar so zbrane same čebelice.

Vaje tako pridno rešujemo, da včasih možgančke kar kurimo.

Ko so vaje prehude, krivi so mojstri, računalniki, knjige, nikoli ne naše zamude.

Če so pri reševanju težave, združijo se vse naše pametne glave.

Takrat smo prav zagreti, da se ne pustimo v nobeno zanko ujeti.

Ko smo reševali uganke, pa smo se vendarle ujeli v neznanke. Še petelini nosili so jajca, »cegli« so tehtali več kot vsa bajta.

Običajno pa hitro rešimo vse probleme in se ne sekiramo za dileme.

Če vas v sredo pot v dom ponese,

ne pozabiti zaviti na desno in videli boste, da mislimo resno.

Besedilo: Jasna Vodeb

Krastival

Ekipa Krastivala je spet v akciji, tokrat s podporo KUD-a Subart (ki bo na Krastival letos pripeljal tokratne headliner-je Extreme Noise Terror), in že deveto leto prireja divjo zabavo pod kraškim nebom – KRASTIVAL open air festival. Krastival je predvsem neobremenjen festival, katerega glavni namen je družiti se, zabavati se in nehote jeziti lokalno prebivalstvo ob punkerskih, hardkorovskih, crusterskih, metalskih in 'kdotiveškašnih' rifih mladih in starih, majhnih in velikih, veselih in jeznih bendov, do poznih oziroma zgodnjih jutranjih ur.

Da bo temu tudi letos tako, smo se spet potrudili na kup zbrati 17 skupin: iz Slovenije (Shiv, Grable, Vulvathrone), Italije (2 minuta dreka, Death On/Off, Devoured by Vermin, Overcharge, Border Bastard), Hrvaške (Krlja, Disbaja, Namet), Madžarske (Freedom is a Lie, Vorgär) in Združenega kraljestva (Extreme Noise Terror, De-

segregation, Skiplickers, Dry Heaves). V svoji dolgi zgodovini vam je Krastival ponudil zastonj kampiranje, parkiranje, poceni hrano in pijačo, distribucije, after party ... Tudi letos bo tako! Zatorej drage podzemne duše, pustite v želodcu prostor za kakšno pivo ali kaj drugega, pustite frustracije doma in se vidimo v Komnu!

Prostori za veterane

V Sežani slavnostno odprli nove prostore za domoljubne in veteranske organizacije Krasa in Brkinov

Območno združenje slovenskih častnikov Sežana, ki ga vodi upokojeni major Dejan Stančič, in Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Krasa in Brkinov Sežana s predsednikom Mitjo Miklavcem se lahko pohvalita z novo delovno zmagao. Slavnostno so namreč v spremstvu ministrice za obrambo, Andreje Katič, v uporabo predali nove prostore na Kosovelovi ulici 3, v neposredni bližini policijske postaje in sodišča.

Objekt, ki je bil nekaj časa prazen in kjer je nekoč deloval sodnik za prekrške v Sežani, so člani obeh združenj s prostovoljnim delom obnovili in ga preuredili v funkcionalne in uporabne prostore. Ob pisarniških prostorih urejajo tudi logistične prostore. »Naše združenje je ponosno na novo pridobitev, na nove prostore, saj smo pokazali izjemno aktivnost in požrtvovalnost ter samozaščitniško dejavnost v preteklem obdobju. Tudi na Krasu smo pokazali izjemno bojno aktivnost v času osamosvajanja, tu je bilo največ vojnih enot in na bližnjem nogometnem igrišču so pristajali vojaški helikopterji ter šli na mejni prehod Fernetiči, kjer smo tudi postavili obeležje v spomin na vojno za samostojno Slovenijo,« je ob prestavljenem tem spominskem obeležju v parku zgodovine pred sodiščem v Sežani dejal predsednik OZVVS, Mitja Miklavec.

Za nove prostore sta obe združenji podpisali pogodbo s teritorialnim polkom prve brigade. »Naš dogodek pa je javen, saj smo želeli informirati ne le naše članstvo, ampak tudi širšo javnost, da bodo v novih prostorih dobila svoj sedež tako veteranska in domoljubna društva ter humanitarne organizacije, ki delujejo v javnem interesu na področju obrambe. Tako smo dobili nove funkcionalne in uporabne prostore, ki jih bomo napolnili z izobraževalnimi dejavnostmi in mladimi,« je še dejal Miklavec pred številnimi zbranimi, med njimi sta bila tudi predsednik ZŠČ, Alojz Štajnar, in predsednik ZVVS, general Ladislav Lipičar.

Slavnostno besedo je imela obrambna ministrica, Andreja Katič, ki si je že v dopoldanskem času ogledala Izobraževalni center za zaščito in reševanje in Zavod za gasilno in reševalno službo ter se srečala z vsemi štirimi župani kraških občin. Ministrica Katičeva je poudarila: »Da bo objekt našel novo vsebino za veteranske kot domoljubne ter humanitarne organizacije ter da so Kraševci v svoji zgodovini že pokazali upornost, vztrajnost, zagnanost in požrtvovalnost in prav te vrednote dajejo Slovenijo na zemljevid pokončnih narodov. Hvala vam za vsa pretekla in bodoča dejanja ter prenos izkušenj na mladi rod. Ugotavljamo, da je center za reševanje in zaščito dobro opremljen, a želimo, da bi boljše zaživel in da bi tu imeli stalno vodstvo. Prav tako si želimo boljše čezmejno sodelovanje z Italijo in Hrvaško tudi na področju izobraževanja in usposabljanja. Zato je potrebna kadrovska okrepitev. Z današnjega srečanja z vami imam lepe in dobre vtise, saj opažam, da lokalne skupnosti in društva složno sodelujejo na področju zaščite in reševanja.«

Kraševci so ministrici za obrambo izročili spomin iz kraškega marmorja, ki ga je darovalo podjetje Marmor iz Sežane. Tudi dve prekrasni umetniški skulpturi, ki prikazujeta znak Zveze slovenskih častnikov in Zveze veteranov vojne za Slovenijo in krasita vhod v novo odprt objekt v Sežani, je doniralo podjetje Marmor, ki na Krasu deluje že več kot 70 let. Po besedah direktorja sežanskega Marmorja, Andreja Kosa, pa si obrambna ministrica s spremstvom žal ni ogledala kamnoloma v Lipici, kjer kopljejo marmor tudi pod zemljo.

Besedilo in foto: Olga Knez

Skriti odtenki Krasa – razstava 34 kraških ustvarjalcev ob srebrnem jubileju kraške prestolnice

Uvod v praznovanje 25-letnice odprtja Kosovelovega doma v Sežani je bilo odprtje skupinske fotografije z naslovom Skriti odtenki Krasa, kjer se predstavlja 34 kraških likovnih ustvarjalcev, ki so doslej samostojno razstavljali v tej kraški kulturni prestolnici. Bogato razstavo v Veliki galeriji Ivana Varla, ki je bila na ogled do 8. maja, je predstavila umetnostna zgodovinarica in stalna sodelavka Kosovelovega doma Anamarija Stibilj Šajn, številne ljubitelje likovne umetnosti pa je nagovoril programski vodja Kosovelovega doma David Terčon. Jubilej je priložnost, da se je dalo poudarek razstavi domačih avtorjev, ki so jih kompleksno predstavili. Osredotočili so se na tiste avtorje, ki tu živijo in ustvarjajo in ki neposredno ali vsaj posredno črpajo iz tega okolja. Med njimi so tudi mednarodno priznani slikarji.

Na skupinski razstavi so se predstavili kraški ustvarjalci, ki so minulega četrto stoletja samostojno razstavljali v galerijah Kosovelovega doma Sežana. To so: Peter Abram, Dajana Čok, Hajrudin Čosibegović – Čoso, Klemen Gorup, Stojan Gorup, Slavko Guštin, Ana Hanzel, Janko Kastelic, Simon Kastelic, Karmen Kastelic Pipan, Stanislava Knez Milojković, Mirjam Kocjan, Milenko Kočvar, Erna Kopše, Ana Kravanja, Marko Krvina, Bogdan Macarol, Marjan Miklavac, Stjepan Miličič, Radko Okečič, Marjan Olenik, Samo Onič, Jana Pečecnik Žnidarčič, Jože Požrl, Simon Rebula, Neli Štrukelj, Vladimir Vatovec, Cveto Vidovič, Jožica Zafred in Bojan Pahor. Poseben kotic je namenjen štirim že pokojnim slikarjem: Miru in Slavki Kranjec, Ivanu Varlu in Stojanu Zafredu. »Kosovelov dom praznuje in z njim Sežana, Kras in celotna Slovenija, pa tudi tujina, saj je kulturni center odprt za ustvarjalce in obiskovalce iz mednarodnega prostora. V njem so svoje začasno domovanje našli številni avtorji. Ni enostavno s spominom prelistati četrto stoletja njegovega delovanja, preleteti vse dogodke, ki so se zvrstili v njem, se zaustaviti ob specifikah vsakega posameznega avtorja. V času, ki mu je bil dodeljen v Kosovelovem domu, je razkril svoj kreativni, svoj umetniški potencial najbolj konkretno in najbolj popolno. V zgodovino Kosovelovega doma spada tudi poimenovanje velike galerije v Veliko galerijo Ivana Varla in male v Malo galerijo Mira Kranjca. Poimenovanje, ki je zahvala, poklon avtorjema, ki nista pomembna le kot ustvarjalca, ampak njuno delovanje sega mnogo širše in globlje,« je ob

odprtju razstave svoje misli strnila umetnostna zgodovinarica Anamarija Stibilj Šajn.

Utrinki o vsakem razstavljalcu so zapisani v katalogu, ki avtorje razstave predstavlja tudi z reprodukcijo njihovih del. V imenu avtorjev se je zahvalil fotograf Bogdan Macarol, medtem ko so s kulturnim programom odprtje popestrile plesalke za izrazni ples Kulturnega društva Jožeta Pahorja pod vodstvom Milojke Širca in učenki sežanske glasbene šole Lejla Kariž na kitaro in Ema Krpan na flavto pod mentorstvom Uroša Bariča in Tamare Tretjak. Tako učenci domače glasbene šole kot tudi plesalke za izrazni ples so zvesti spremljevalci Kosovelovega doma že četrto stoletja. Osrednja slovesnost ob 25-letnici Kosovelovega doma je potekala v nedeljo, 10. aprila, ko sta ob 18. uri goste nagovorila sežanski župan Davorin Terčon kot slavnostni govornik in direktorica Kosovelovega doma Nina Ukmar. Slavnostno prireditev je popestril koncert Kraške pihalne godbe pod vodstvom dirigenta Iva Bašiča. Prireditev, za katero je scenarij in režijo pripravil gledališki igralec in nekdanji direktor Kosovelovega doma Gojmir Lešnjak Gojc, je bila pospremljena s predvajanjem kratkih dokumentarnih filmov o zgodovini Kosovelovega doma.

Besedilo in foto: Olga Knez

Teden ljubiteljske kulture od 13. do 22. maja 2016

Prireditve ob Tednu ljubiteljske kulture smo pričeli s poslanico mag. Igorja Teršarja, direktorja Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, v kateri nagovarja vse ljubiteljske kulturne ustvarjalce ter obiskovalce prireditev v TLK. »Ljubiteljsko ustvarjanje ni poklic, ampak je klic, ki nas nagovarja, da se izražamo, družimo in ustvarjamo. Je torej osnovna bit in temelj človekovega delovanja, je kultura v najširšem pomenu. Biti ljubiteljski ustvarjalec je odločitev za prijetno druženje in naporene vaje, za bogatenje

okolja, povezovanje in izmenjavo znanja doma in po svetu. Čeprav se zdi, da je pomen ljubiteljske kulture težko izmerljiv, lahko njene pozitivne učinke čutimo na vsakem koraku,« je med drugim zapisal v svoji poslanici.

Območna izpostava JSKD Sežana je v sodelovanju z občinami in kulturnimi društvi pripravila pester program prireditev, s katerimi so se poklonili vsem ljubiteljskim kulturnim ustvarjalcem in opozorili na pomen, kakovost in množičnost ljubiteljske kulture.

Ko smo pred tremi leti v vsaki občini posadili sadno drevo, ki simbolizira podporo občine ljubiteljskim kulturni dejavnosti in njenim ustvarjalcem, še nismo vedeli, da bo to zelo lepa priložnost, da se vsako leto zberemo ob tem drevesu in ob krajšem kulturnem programu obnovimo dane obljube.

V Štorjah posajena nešplja lepo raste in letos je druženje s Štorskimi kosi in Kraško klapo bilo zelo prijetno in obljuba podžupanje Občine Sežana, gospe Ljubice Jelušič, je razveselila vse, ki smo se na ta dan zbrali na travniku pred Zadržnim domom v Štorjah. Pesem zares dobro vpliva na počutje in zdravje ljudi. Vsaj za trenutek smo pozabili na skrbi in težave ter skupaj zapeli nekaj lepih pesmi.

Skorš, ki je kar malce pozabljen sadna sorta, lepo uspeva tudi v Kobjeglavi, kjer smo se pred vaškim domom zbrali vsi ljubitelji slovenskih, dalmatinskih in tujih pesmi, saj smo lahko prisluhnili Srečanju malih vokalnih skupin. Pred srečanjem je podžupan Občine Komen, gospod Valter Ščuka, zalil posajeni skorš in tudi njegove besede so bile izrečene v podporo kulturnim društvom in njihovem ustvarjanju. Nato pa so nam zapeli pevci in pevke seksteta Sonček iz Pivke, Quercus Quinteta iz Brd, Vokalne skupine Karina iz Hrpelj, Okteta Sotočje iz Črnič in Vokalne skupine Elum iz Postojne. Ker dober glas seže dlje kot v deveto vas, se že sedaj veselimo ponovnega nastopa malih vokalnih skupin v prihodnjem letu in vašega obiska v družbi vaših prijateljev dobre glasbe in lepih glasov.

Dol pri Vogljah je dobil novo sadno drevo, mlad in zdrav oreh, ki so ga prav tako v podporo ljubiteljski kulturni dejavnosti posadili pred Kulturnim domom. Podžupan Občine Sežana, gospod Rado Pirjevec, je ob obljubi o podpori občine ljubiteljski kulturni dejavnosti tudi v prihodnjih letih zalil posajeni oreh skupaj z vodjo OI Sežana, gospo Vladislavo Navotnik. Priložnostna razstava in koncert MePZ Lipa iz Bazovice ter Združenega MePZ Repentabor sta bila uvodna dogodka v Vikend kulture, ki se je končal v nedeljo zvečer s komedijo Gledališke skupine iz Dekanov z naslovom Družinske štorije Zmagota in Viktorje.

Teden ljubiteljske kulture smo zaključili v nedeljo, 22. maja, v Hrpeljah. Pred brkinsko »jabko«, ki lepo raste in simbolizira podporo Občine Hrpelje-Kozina, smo se zbrali ljubitelji gledališča, saj smo si po zalivanju jablane, ki sta jo opravili županja Občine Hrpelje-Kozina, gospa Saša Svetelšek Likavec, in vodja JSKD OI Sežana, gospa Vladislava Navotnik, lahko ogledali izbrano regijsko gledališko predstavo ORKESTER, v izvedbi Gledališkega

zdrženja pri Gledališču Koper. V krajšem kulturnem programu pa smo doživeli kratek odlomek iz druge izbrane predstave po izboru selektorja Marka Bratuška, V ŽIVO, v izvedbi Martina Šika, ki je prejel tudi priznanja za najboljšo stransko moško vlogo. Priznanje za najboljšo stransko žensko vlogo je prejela Zala Preglej prav tako iz Gledališke skupine Steps iz Izole. Priznanje za najboljšo žensko vlogo je prejela Petra Škabar iz Razvojnega društva Repentabor, za najboljšo moško vlogo pa Marko Strle iz Gledališkega združenja. Podelili smo tudi priznanje za predstavo z največjim družbenim učinkom, ki jo je prejel Varstveni delovni center Ilirska Bistrica za predstavo KLINIKA BREZ UPANJA. Številni drugi dogodki, ki so se odvijali v tem času: Likovna razstava LIKOVNA POEZIJA, Koncert MePZ Camino, 7 TROBENT APOKALIPSE, Plesna predstava KD Mavrica, KO BOM VELIK BOM ..., GALA BALETNA PREDSTAVA ob 20. obletnici baletnega društva Sežana, FOTOGRAFSKA RAZSTAVA Foto kluba Žarek, Ustvarjalni delavnici USTVARJAMO MANDALE in POBARVAJ SI ŽIVLJENJE Z AFIRMACIJAMI v sodelovanju z Ljudsko univerzo Sežana, Razstava likovnih del RAKOVŠKI LIKOVNI UTRIP, ČEMAŽ v družbi zavarovanih rastlin, Koncert MePZ Divača in MePZ Cominum, PESEM PRIJATELJSTVA, POGOVORNI VEČER O KLEKLJANJU in 7. Ex-temporu SLADKA ISTRA, so oblikovali TLK 2016 in tako obogatili kraško-brkinski kulturni prostor in tukaj živeče ljudi.

Besedilo: Vladislava Navotnik, JSKD OI Sežana

Seminarji WONET

Postojna

Od 25. do 28. februarja je v Postojni potekal tretji seminar mednarodnega projekta Evropa za državljane WONET z naslovom Ženske, zaposlovanje in socialna politika.

Glavni cilj projekta je prispevek h krepitvi zmožnosti žensk za politično artikulacijo družbenih problemov, in sicer z gradnjo solidarnosti in s povezovanjem žensk v mrežo na lokalni in evropski ravni. Na štiridnevem seminarju smo obravnavale neenakosti med spoloma, ki jih zaznavajo pri zaposlovanju ter socialni politiki v vseh štirih državah partnericah projekta: Hrvaški, Italiji, Sloveniji in Srbiji. Razpravljale smo o tem, zakaj imamo ženske z isto izobrazbo na istem delovnem mestu v povprečju za 20 % nižjo plačo kot moški. Čudile smo se podatkom o visoki

nezaposlenosti predvsem mladih žensk, ki so pri delodajalcih nezaželeni zaradi rodne dobe. Razbijale smo razne stereotipe, tudi o neplačanem delu v gospodinjstvu, ki naj bi bilo izključno ženska dolžnost. Ugotavljale smo, da je na nekaterih področjih še vedno slabo poskrbljeno tako za zdravstveno kot tudi za socialno varstvo žensk. Na koncu smo ugotovile, da na področjih neenakosti med spoloma lahko največ ženske naredimo same, in sicer s primerno vzgojo svojih otrok, s podporo ženskim skupinam, ki se borijo za enakopravnost med spoloma, ter z izvolitvijo ženskih predstavnic na pomembne funkcije. V okviru seminarja smo obiskale tudi primere dobrih praks (Dom starejših občanov in Univerzo za tretje življenjsko obdobje v Ilirski Bistrici ter Urad za delo in Novi Gorici in socialno podjetje Zeliščni center v Grgarskih

Ravnah). 40 udeleženk seminarja nas je bilo nastanjenih v hostlu Proteus. Z domačo hrano, kulturnim programom (nastop skupine Elum in tria Turn), celotno organizacijo in gostoljubnostjo smo bile zelo zadovoljne. Tudi sneženje je popestrilo dogodek.

Hvar

Seminar WONET na Hvaru, ki se je odvijal od 14. do 17. aprila 2016, je bil četrti in zadnji v tem projektu. Tokratna tema je bila Ženske in družinsko pravo. Na seminar smo potovale skupaj z udeleženkami Društva za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom in udeleženkami iz Doline pri Trstu. Seminar je potekal štiri dni od jutra do večera, skupaj nas je bilo 48 udeleženk. Predavanja je pripravila organizacija CESI iz Zagreba in so se nanašala predvsem na nasilje v družini – od definicije, prepoznavanja nasilja ter opolnomočenja žensk v boju proti nasilju. Poleg predavanj je bila organizirana cela vrsta delavnic na temo družinskega prava, na katerih smo aktivno sodelovale. V petek dopoldne so bili organizirani tudi ogledi dobrih praks v mestu Stari Grad na Hvaru, in sicer:

- obisk muzeja, v katerem je potekal pogovor s sodnico za družinsko pravo (razveze, dedovanje, zakonodaja v zvezi z pravicami žensk);
- obisk občine, kjer smo se pogovarjale s predsednico organizacije Bijeli Krug Dalmatinske Županije (policistko), ki se ukvarja s primeri nasilja v družini;
- obisk dnevnega centra za starejše občane, kjer je s patronažno sestro in z bivšo učiteljico ter pesnico potekal pogovor o življenju na otoku nekoč in danes s poudarkom na težavah starejših žensk, mladih mamc ter o vplivu turizma na spremenjanje navad v družinah.

Zadnji dan smo dorekle temo fotoreportaž. Tokrat smo bile udeleženke iz Slovenije enotne in smo izbrale temo Nefunkcionalnost centrov za socialno delo (CSD) v primerih zaščite žensk in otrok. Dne 1. junija 2016 naj bi bilo izdelanih skupno 16 fotoreportaž iz vseh držav. Te bodo potovale iz kraja v kraj po državah udeleženkah in bile na vpogled čim večji množici ljudi, predvsem ženskam. Namen fotoreportaž je opozarjati na razlike med spoloma, zastarele stereotipe, se jih zavedati ter poiskati rešitve za kvalitetnejše življenje žensk glede na spol. Moj osebni vtis iz treh seminarjev je, da so takšna srečanja žensk potrebna in koristna. V Sloveniji imamo sicer v primerjavi z drugimi državami bivše Jugoslavije (in sosednjo Italijo) veliko stvari bolj urejenih, vendar so še odprta področja, kjer bi bilo potrebno delati na opolnomočenju in solidarnosti žensk.

Besedilo: Tamara Urbančič in Natalja Brulc

Delovanje komenskih tabornikov v letu 2016

Za taborniki čete Ognjenega ruja je pestro leto. Dobili smo kar nekaj novih članov, tudi iz okolice Kostanjevice. Najmlajši člani so večino svojih sestankov posvetili pridobivanju novih znanj o zvezdah in ostalih nebesnih telesih, medtem ko so starejši člani spoznavali osnove orientacije in morsejeve abecede. Najmlajši člani so se v aprilu udeležili tudi rodovega mnogobojja, skupaj pa smo ob dnevu Zemlje (ki je hkrati tudi dan tabornikov) iz-

vedli manjšo čistilno akcijo ob cesti iz Gorjanskega proti Ivanjemumu Gradu. Prvo soboto v maju smo si svoj taborniški sestanek

malce popestrili s spoznavanjem konj. Ker naša četa šteje precej članov iz okolice Kostanjevice, smo se odločili, da ta sestanek izvedemo v Lokvici pri Županovih. Vsak od nas je imel priložnost, da se povzpne v čisto pravo »western« jahaško sedlo in se preizkusi v ježi konja. Ravno tako smo se v mesecu maju odzvali povabilu komenske osnovne šole in se udeležili pohoda po Pliskini poti. V prihodnosti imamo v planu še nekaj podobnih popestri- tev taborniških sestankov, med drugim tudi obisk lovske družine. V mesecu juliju se odpravljamo na taborjenje na Tolminsko. Ob tej priložnosti bi se taborniki iskreno zahvalili vsem, ki ste zbirali odpadni papir. Izkupiček od predelave papirja bomo porabili za pripravo naših nadaljnjih srečanj.

Besedilo: Kaja Mezinec

Odnos zaposlenih v pogrebni službi je še kako pomemben

V občinskem glasilu so objave na temo pogrebne dejavnosti postale ustaljene. Ko sem v lanskem letu zasledila prvi članek, vezan na omenjeno vsebino, sem bila presenečena ali, bolje rečeno, celo presunjena. Od nekdaj sem bila namreč navajena, da glasilo prinaša v domove objave in novice vesele narave, zato mi je bilo ob prvem branju na to temo vezanega članka neugodno. Danes lahko trdim povsem nekaj drugega. Ob prebiranju nadaljnjih člankov, objavljenih s strani KSP, d. d., Sežana, sem namreč spoznala njihovo skupno rdečo nit, to je razumevanje v življenju vsakodnevno prisotnega neizbežnega dejstva – smrti. Ker sem se v lanskem letu tudi sama soočila z težko izgubo bližnje sorodnice, zaradi česar sem bila primorana stopiti v stik s pogrebno službo, in ker sem v zadnji številki občinskega glasila prebrala članek z naslovom Kaj je dobro vedeti, sem si zaželela, da bi s svojo pozitivno, čeravno žalostno izkušnjo tudi sama prispevala k nadaljnjemu uspešnemu delovanju pogrebne službe KSP, d. d., Sežana.

Smrt bližnjega predstavlja prelomnico v življenju, ki jo je zelo težko premostiti. Čeprav se ljudje trudimo, da bi doživeto stanje čim bolj razumno sprejemali, slednje ni preprosto. Ugotavljam, da nas izguba dragega človeka potiska skozi več faz žalovanja, ki so med seboj različne tako po trajanju kot intenzivnosti čustvovanja. Med temi pa je zagotovo eno najtežjih prav začetno obdobje oziroma prvi dnevi, ko moramo ob bolečem dejstvu poskrbeti še za formalnosti v zvezi s pogrebno slovesnostjo.

Ko institucije, kot so npr. bolnišnica, dom upokojencev ipd. za življenje ne morejo storiti ničesar več, s trenutkom smrti nastopi v ospredje pogrebna služba. In čeprav o tem ne razmišljamo, dokler se sami ne znajdemo v okoliščinah smrti, je vloga zaposlenih v pogrebni službi še kako pomembna.

Ko sem se sama, skupaj z ostalimi svojci, soočila s tragično izgubo sorodnice, sem prvič dojela, da imamo na Krasu pogrebno službo (delujočo v okviru KSP, d. d., Sežana), na katero smo lahko ponosni. Le-to predstavljajo posamezniki, ki brezhibno obvladajo različna znanja in spretnosti, so psihofizično zelo stabilni, predvsem pa premorejo sposobnost globokega razumevanja in sočutenja.

Posluh in čut, s katerima so nas sprejeli ob prvem

srečanju in spremljali do zaključene pogrebne slovesnosti pa tudi po njej, nista zgolj poklicna dolžnost, temveč dar, ki ga je vredno spoštovati.

Obenem mi gre pohvaliti njihovo strokovnost pri organizaciji pogrebne slovesnosti, saj smo bili deležni vseh potrebnih informacij in pametnih usmeritev, predvsem pa predanosti, s pomočjo katere nam, svojcem, ni bilo potrebno za karkoli poskrbeti. Pogrebna služba je v celoti organizirala pogrebno svečanost ter poskrbela za dovršen potek le-te. Pristop pogrebcev na samem pogrebu je izžareval veliko mero profesionalnosti, tako po odnosu, koordinaciji, usklajenosti in zaupljivosti kot tudi osebnih urejenosti, ki jo je kot tako v slovenskem prostoru redko opaziti. Od tu naj povzamem, da čeravno je bil dogodek za nas izjemno boleč in nas kot tak še dandanes spremlja, nam je pogrebna služba KSP, d. d., Sežana v dneh slovesa tako organizacijsko kot moralno brezhibno stala ob strani, za kar smo nadvse hvaležni.

Verjamem, da se tudi mnogi drugi pridružujejo mojemu mnenju, zato se mi je zdelo vredno o tem spregovoriti. Konec koncev gre za poklic, ki ga velika večina ne bi zmogla nikdar v življenju opravljati, zato je prav, da se poleg vseh pomembnih služb in akterjev, ki delujejo na območju Krasa, končno izpostavi tudi pogrebna služba ter v njej delujoče posameznike (fante in dekleta), ki si z naše strani zaslužijo tako priznanja kot tudi velike mere spoštovanja.

Besedilo: Gabrijela Vodopivec

Pogrebne storitve
KSP D.D. SEŽANA

Partizanska cesta 2, 6210 Sežana
tel: 05/73 11 242, gsm: 041 646 639

Napovednik prireditev v občini Komen

JUNIJ / JULIJ / AVGUST / SEPTEMBER 2016

Datum	Ura	Prireditve	Kraj	Organizator/informacije
14. junij TOREK	19.00	Otvoritev razstave: Bitja v novejšem slovenskem kiparstvu	Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala	Občina Komen Tel.: 05 7310450 obcina@komen.si
17. junij PETEK	17.00	Slavnostna seja ob občinskem prazniku Občine Komen	Štanjel, zadružni dom	Občina Komen Tel.: 05 7310450 obcina@komen.si www.komen.si
18. junij SOBOTA	17.00	Gušt in žluk: občinski praznik 	Komen	Občina Komen Tel.: 05 7310450 obcina@komen.si www.komen.si
19. junij NEDELJA	10.00 do 19.30	Venčki sv. Ivana v Štanjelu 2016 Razstava svetoivanskega cvetja Foto natečaj na temo kresnega časa 10.00–17.00: Delavnica pletenja venčkov 14.00: Godci 17.00 Predavanje: Območja s podobno tradicijo 17.30: Branje pravljic na temo kresne noči 18.30: Ocenjevanje in razglasitev Naj venčkov 2016	Štanjel	Občina Komen JSKD OI Sežana Dušana Švagelj Tel.: 031 257 937 gradstanjel@guest.arnes.si Marjeta Malešič Tel.: 041 267 597
	21.00	Grajsko poletje 2016: Gledališka predstava "Čaj za dve" v izvedbi KUD Šempeter	Štanjel, grajsko dvorišče	ŠKUD Biser Krasa Štanjel Tel.: 031 378 424 hocevar.boris@siol.net
23. junij ČETRTEK		Dan šole posvečen 25. obletnici samostojne Slovenije	Komen	Osnovna šola Komen
	19.00	Venčki sv. Ivana v Štanjelu 2016 19.00: raznos venčkov po hišah v starem delu Štanjela 20.30: Simbolni prižig ognja na grajskem dvorišču	Štanjel, Grajsko dvorišče	Dušana Švagelj Tel.: 031 257 937 gradstanjel@guest.arnes.si Marjeta Malešič Tel.: 041 267 597Občina Komen JSKD OI Sežana
24. in 25. junij PETEK, SOBOTA		Krastival Open Air Festival	Komen	MD ŠUZ FB: Krastival Open Air Festival
24. junij PETEK		"Pohod v kresno noč" – pohod in prižig kresa.	Kobjeglava	Društvo Kraški slavček Erika Rojc Tel.: 040 277 337
25. junij SOBOTA	20.00	Godbe po kraških vaseh: Koncert Pihalni orkester Trbovlje in Pihalni orkester Komen	Štanjel, grajsko dvorišče	Glasbeno umetniško društvo Pihalni orkester Komen Tel.: 05 766 00 52 pihalniorkesterkomen@gmail.com www.pihalniorkesterkomen.si
25. in 26. junij SOBOTA, NEDELJA		Festival sivke na Krasu	Ivanji Grad	EKOTERA, d. o. o., www.ekotera.si
26. junij NEDELJA	21.00	Grajsko poletje 2016: Gledališka predstava	Štanjel, grajsko dvorišče	ŠKUD Biser Krasa Štanjel Tel.: 031 378 424 hocevar.boris@siol.net
1. in 2. julij PETEK, SOBOTA	17.00	Live after death – Dvodnevni metal festival.	Komen	MD ŠUZ
2. julij SOBOTA	21.00	Gledališka predstava KD Brce: Ženini, takšni in drugačni. Otroška krstna igrice: Kolko veljaš? Kolikor znaš.	Gabrovica pri Komnu	KD Brce
2. in 3. julij SOBOTA, NEDELJA		Festival sivke na Krasu	Kregolišče	EKOTERA d.o.o.

3. julij NEDELJA	20.00	Grajsko poletje 2016: Koncert Rudija Bučarja	Štanjel	ŠKUD Biser Krasa Štanjel
9. julij SOBOTA	20.00	Koncert Mance Izmajlove: Pesmi mojih krajev	Štanjel	Mednarodna akademija Giuseppe Tartini
16. julij SOBOTA	20.00	Pot miru na Soški fronti od Alp do Jadrana, kjer so se borili naši dedje. Fotoprojekcija z razlago avtorja Oskarja Birse	Gorjansko, dvorana	VS Gorjansko vs.gorjansko@komen.si
21. julij ČETRTEK		Spominska slovesnost padlim madžarskim vojakom med 1. svetovno vojno	Sveto, vojaško pokopališče	Občina Komen Tel.: 05 7310450 obcina@komen.si
20. avgust SOBOTA		Jungle flash 2016	Dolina med Komnom in Štanjelom	MD ŠUZ info@jungle-flash.com www.jungle-flash.com
27. avgust SOBOTA		Medgeneracijsko srečanje: Srečanje vaščanov Štanjela	Štanjel	ŠKUD Biser Krasa Štanjel Tel.: 031 378 424 hocevar.boris@siol.net
10. september SOBOTA		31. mednarodni literarni festival Vilenica – literarna matineja	Štanjel	Društvo slovenskih pisateljev www.vilenica.si

RAZSTAVE

Datum/odprtje razstave	Razstava	Kraj	Organizator/informacije
stalna razstava	Stalna razstava slik in grafik Lojzeta Spacala	Štanjel – Grad: Galerija Lojzeta Spacala	Grad Štanjel – galerija in turizem gradstanjel@quest.arnes.si
stalna razstava	Razstava Maks Fabiani	Štanjel – Kvadratni stolp	TIC Štanjel Tel.: 05 769 00 56 tic.stanjel@komen.si
od 12. februarja do 15. septembra 2016	Razstava Debela griža – Biser Komenskega Krasa	Štanjel, Fabianijeva dvorana	Zavod Krasen Kras Tel.: 041 913 565
od 27. maja do 30. junija 2016	Razstava grafičnih del avtorice Vesne Marion	Štanjel, Grajžarjeva galerija	Grajžarjeva galerija Tel.: +386 (0)31 541 636 vlasta.markocic@gmail.com
od 1. junija do 20. junija 2016	Razstava: Godbeništvo na Komenskem – ob 20. letnici Pihalnega orkestra Komen	Komen, knjižnica	Knjižnica Komen Tel.: 05 766 85 80 knjiznica.komen@siol.net
od 28. junija do 31. julija 2016	Komen: preteklost skozi današnji objektiv. Fotografska razstava učencev foto krožka OŠ Komen	Komen, knjižnica	Knjižnica Komen Tel.: 05 766 85 80 knjiznica.komen@siol.net

Organizatorji prireditev si pridružujejo pravico do spremembe programa. Več o dogodkih na www.stanjel.eu.

OBVESTILO

Obveščamo vas, da je v letaku za občinski praznik pri navajanju dogodka 2. julija 2016 prišlo do napake. **Gledališki predstavi KD Brce: Ženini, takšni in drugačni in otroška krstna igrica: Kolko veljaš? Kolikor znaš. bosta v Gabrovici pri Komnu in ne v Štanjelu**, kot je bilo prvotno navedeno. Za napako se opravičujemo.

VENČKI SV. IVANA v ŠTANJELU 2016 (program)

Program je razdeljen na tri dele:

1. TEDEN PRED 19. JUNIJEM (nabiranje rož, delavnica izdelovanja venčkov za skupine – šole/vrtci, UTŽO Kras, Vezi ...)
2. NEDELJA, 19. JUNIJ, (osrednje dogajanje):
 - delavnica pletenja venčkov (od 10.00 do 17.00)
 - dva vodena ogleda po Štanjelu (dopoldne ob 10h, popoldne ob 15.00)
 - dva godca (okoli 14.00)
 - predavanje oziroma predstavitev območja s podobno tradicijo (od 17.00 do 17.30)
 - branje/pripovedovanje pravljic oziroma izročila na temo kresne noči (od 17.30 do 18.00)
 - ocenjevanje in razglasitev najlepših venčkov 2016 (od 18.30 do 19.30)
 - gledališka predstava (ob 21.30).

Spremljevalno dogajanje:

- razstava na temo cvetja ob sv. Ivanu
 - fotonatečaj na temo kresnega časa (rastline, običaji, kraški motivi ...).
3. Četrtek, 23. junij
 - raznos venčkov po hišah v Štanjelu (otroci s spremljevalno osebo ob 19.00)
 - prižig simboličnega ognja na dvorišču gradu in sežig starih venčkov (ob 20.30)
 - druženje, morebitni skeč ...

Poletje v Mladinskem hotelu

Čeprav je na Krasu vsak letni čas čaroben, ima prihod poletja prav poseben čar. Narava v polnem razcvetu, daljši dnevi, višje temperature ... vse to so dejavniki, ki pripomorejo k živahnejšemu ritmu življenja. In čeprav v Pliskovici skrbimo, da se različne dejavnosti in prireditve odvijajo čez celo leto, je prav v poletnih mesecih to še bolj intenzivno. Tako smo v tokratno Poletje v Pliskovici zapakirali različne dogodke, ki bodo ta letni čas lahko polepšali tudi vam. Pridružite se nam lahko na spodnjih dogodkih:

- **12. 6.** ob 19.30 - **IRSKI VEČER** s skupino TRI - FIR
- **25. 6.** ob 5.30 Pohod »Čar jutra na Pliskini poti«
- **11. do 15. 7.** ANGLEŠČINA za otroke z BAMB – BAMB-om I.
- **23. 7.** ob 18.00 Pohod »Sončni zahod na Volniku«
- **30. 7.** ob 20.30 Koncert klape 'RIŠPET'
- **1. 8. do 5. 8.** ANGLEŠČINA za otroke z BAMB – BAMB-om II.
- **5. 8. do 7. 8.** Kamnoseška delavnica z Jernejem Bortolatom
- **20. 8.** Balinarski turnir – 30. obletnica Balinarskega kluba Pliskovica
- **22. 8. do 26. 8.** ANGLEŠČINA za otroke z BAMB – BAMB-om III.

Več informacij o dogodkih lahko najdete na naši spletni strani, seveda pa smo vam z veseljem na voljo tudi na telefonski številki 05 764 02 50.

Burja
GLASILO OBČINE KOMEN
Letnik 11, številka 2
Izdanje: junij 2016

Oglaševanje v Burji
Poskrbite za oglaševanje vašega podjetja ali storitve ter si zagotovite prostor v glasilu, ki ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Komen.
Več informacij na burja@komen.si.

Poletni kino na Krasu 2016

Sežana

KOSOVELOV DOM SEŽANA –
AMFITEATER

sreda, 6. 7. ob 21.30

Utrip ljubezni, r. Boris Petković, Slovenija, 2015

MLADIFEST 2016

sreda, 13. 7. ob 21.30

Deckument, r. Matej Lavka, Primož Jambrek, Nina Vrhovec, Andro Kajzer, Miha Brodarič, Slovenija, 2015

MLADIFEST 2016

sreda, 20. 7. ob 21.30 filmski maraton

kratki filmi produkcije Stara gara, 2015:

Ljubezen na strehi sveta, r. Jan Cvitkovič; **Mali princ**, r. Matej Peljhan;

Stopnice, r. Miroslav Mandić; **Sistemske napake**, r. Siniša Gačić;

Sprava, r. Janez Burger

Šiška Deluxe, r. Jan Cvitkovič, Slovenija, 2015

Idila, r. Tomaž Gorkič, Slovenija, 2015

sreda, 27. 7. ob 21.30

Terra Magica, r. Jure Brecljnik, Slovenija, 2015

sreda, 17. 8. ob 21.30

Škocjanska okapn'ca – jama in poti njenih raziskovalcev,

p. Javni zavod Park Škocjanske jame, Slovenija, 2015

predfilm **Vodni krog**, r. Ciril Mlinar Cic, Slovenija, 2015

sreda, 24. 8. ob 21.30

Zenit (Zvizardan), r. Dalibor Matanić, Hrvaška/Srbija/Slovenija, 2015

sreda, 31. 8. ob 21.30

Štiri stvari, ki sem jih hotel početi s tabo, r. Miha Knific, Slovenija, 2015

Predvajanja bodo v amfiteatru Kosovelovega doma Sežana.

Če bo vreme slabo, pa bodo predvajanja v Veliki ali Srednji dvorani. Vstopnine ni.

Za natančne informacije glej spletno stran www.kosovelovdom.si

Divača

MUZEJ SLOVENSkih FILMSKIH IGRALCEV –
LETNI KINO – 20 let Slovenske kinoteke

petek, 8. 7. ob 21.30 / **Poklon Mileni Zupančič**

Vdovstvo Karoline Žašler, r. Matjaž Klopčič, Slovenija (Jugoslavija), 1976

petek, 15. 7. ob 21.30

Jules in Jim (Jules et Jim), r. François Truffaut, Francija, 1962

petek, 22. 7. ob 21.30

Dvoriščno okno (Rear Window), r. Alfred Hitchcock, ZDA, 1954

petek, 29. 7. ob 21.30

Kdo neki tam poje (Ko to tamo peva), r. Slobodan Šijan, Srbija (Jugoslavija), 1980

petek, 5. 8. ob 21.30

Casablanca, r. Michael Curtiz, ZDA, 1942

petek, 12. 8. ob 21.30

Boemsko življenje (La Vie de bohème), r. Aki Kaurismäki, Francija/Italija/Švedska/Finska/Nemčija, 1992

petek, 19. 8. ob 21.00

Pod udarom zakona (Down by Law), r. Jim Jarmusch, ZDA, 1986

petek, 26. 8. ob 21.00

Trojčice iz Bellevilla (Les Triplettes de Belleville), r. Sylvain Chomet, Francija/Belgija/Kanada, 2002

Filmi bodo predvajani s 35 mm filmskega traku s slovenskimi podnapisi.

Vstopnica za kino predstavo pod zvezdami velja tudi kot vstopnica za ogled Muzeja slovenskih filmskih igralcev. V primeru dežja ali burje program Letnega kina Muzeja slovenskih filmskih igralcev v Divači odpade –

za natančne informacije na dan dogodka glej spletno stran Kinoteke (www.kinoteka.si) in Muzeja slovenskih filmskih igralcev (www.muzejdivaca.si).

Projekcija v okviru prireditve Poklon Mileni Zupančič je brezplačna, vstopnina za ostale projekcije se obračunava po veljavnem ceniku.

OBČINA
SEŽANA

EUROPA CINEMAS
MEDIA PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION

ARHIV
SLOVENSKE
KINOTHEKE

MUZEJ
SLOVENSkih
FILMSKIH
IGRALCEV

x kino
slovenska kinoteka

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

OBČINA
DIVAČA

MUZEJ
SLOVENSkih
FILMSKIH
IGRALCEV

SLOVENSKI
FILMSKI
CENTER
JAVNA
AGENCIJA
SLOVENIAN
FILM
CENTRE

20 let gledališke skupine KRD Brce

Vsak nosi v sebi človeško dragocenost. Srečen tisti, ki jo odkrije in jo lahko razvija naprej. Ta je lahko individualna, osebna ali pa ima možnost razvijanja le s sodelovanjem drugih, višek pa doseže, ko se predstavi v javnosti.

Na Komenskem imamo veliko možnosti za skupinsko izražanje. Različni zborovski sestavi, glasbene skupine, športno udejstvovanje ... Mi že 20 let gojimo gledališko dejavnost. Vsa ta leta z ljubeznijo, odločnostjo in tudi trmo predstavljamo različne situacije, zgodbe in karakterje publiki, ki je stalna ali pa na predstavo zaide po naključju.

Da se prav v Gabrovici razvija gledališka dejavnost, je skorajda logično, saj si je vas za svoj dom izbralo kar nekaj gledaliških igralcev in režiserjev. Kot je znano, pa ti nikdar ne grejo resnično v pokoj in čutijo neprestano potrebo po razdajanju, nekateri tudi tako, da svoje znanje prenašajo na amaterje.

Pri nas je ledino zaoral Sergej Verč. Po nekaj letih sta z nami delala tudi Anton Petje in Bogdana Bratuž, pa ponovno Sergej in Minu. Pomembno se nam zdi izpostaviti to, da so naši režiserji tudi člani društva in s tem niso upravičeni do finančnih nagrad. Torej svoje znanje razdajajo ljubiteljsko, prostovoljno.

Kakor pred 10. leti, ko smo praznovanje zastavili širše, se nam bo tudi letos predstavila otroška gledališka skupina. Vodita jo Ines Poplašen in Nataša Colja. Mladi igralci bodo zaigrali igrico Kolko veljaš? Kolkor znaš.

Žal je Sergej lani zapustil ta naš svet, čeprav je bil poln pričakovanih o proslavitvi 20. obletnice delovanja gledališke skupine.

Po premisleku je njegova življenjska sopotnica, gledališka igralka in dobitnica Borštnikovega prstana, Minu Kjuder, prevzela vlogo režiserke.

Vsa ta leta je bila Sergejeva desna roka, saj je prav ona skrbela za interpretacijo govora in gibanje igralcev na odru. Vseskozi nam je podajala možnosti, kako predstaviti lik, ki ga uprizarjamo.

Za jubilejno predstavo je izbrala dve krajši deli in ju združila pod naslovom ŽENINI, TAKŠNI IN DRUGAČNI, saj je hotela, da se predstavi mo vsi igralci, ki smo izkazali željo po sodelovanju.

Pripravila je priredbe za zasedbo, izbrala kostume, scenografijo, glasbo ... Vse, kar je potrebno, da predstava zaživi.

Minu se resnično zahvaljujemo za vso njeno profesionalnost, skrb, neprespane noči ...

Verjamemo, da bodo ŽENINI, TAKŠNI IN DRUGAČNI dopadljivi gledalcem, da bomo še veliko gostovali in še naprej zabavali ljudi.

Čez dve leti pa ...

KRD BRCE
Foto: arhiv društva

Gušt in Žluk

KOMENSKI OBČINSKI PRAZNIK

KOMEN, 18. JUNIJ 2016

Vsi na njoke!

- 17.00**
- Kulinarčno popoldne v Komnu
 - S kolesom na Gušt in žluk (pred prijave na KRASNADLANI.SI)
 - Animacije za otroke
 - Tržnica domačih dobrot in izdelkov
- 20.00** Matjaž Javšnik - stand up nastop*
- 21. 00** Pop design
Anka Boys*

*V primeru slabega vremena bosta stand up nastop in koncert v Kulturnem domu v Komnu.

Prireditev so omogočili:

OGRINC
PREVOZI

ARCTUR

elko
elektrinstalacije
in kuvarstvo
Elko d.o.o., Kobilj 4 I, 6222 Stanjel
GSM: 041309-799, Email: elko@elko.si

GROMAP
Nova Gorica
GROMAP d.o.o.

SPIN KODA
Erik Kovačič s.p., Vojščica 389,
5296 Kostanjevica na Krasi

Prevozi in Gradbena Mehanizacija
Kobal
KOBAL IVAN s.p.
Vilma 36, 5273 Sela
TEL: 05 362 44 87
GSM: 041 703 131

KODA d.o.o.
Poslovno svetovanje

komus

KI
KRASINVEST

projekt ip
sodobne IP komunikacije

SILES

Trajnice
GOLOB-KLANČIČ
V Sloveniji vzgajamo sadne tipičnih trajnic

VINAKRAS
SEŽANA

www.komen.si